

PATRIARCHÆ,
SIVE
CHRISTI SERVATORIS
GENEALOGIA,

Per Mundi Ætates traducta

A D. EMANUELE THESAURO

Patritio Taurinensi,

Comite, & Magnæ Crucis Equite

Sanctorum Mauricii & Lazari.

C.6.17

LONDINI,
Ex Officina ROGERI DANIELIS,
In vico vulgò dicto *Pater-noster-Row*,
Aulâ verò Lovellianâ.
MDCLI.

1848.82

NON TAM ANTIQUIS
HEROUM IMAGINIBUS ILLUSTRIS,
QUAM PRÆCLARIS ANIMI
DOTIBUS VERE NOBILI
DOMINO,

FRANCISCO FINCH,

EX HOSPITIO INTERIORIS
TEMPLI GENEROSO, OMNIS
LITERATURÆ, IMPRIMIS VERO
POETICES CULTORI
ASSIDUO,

EMANUELIS THESAURI
PATRIARCHAS

Vovet, Dicat, Dedicat.

R. D.

INVITATIO.

*Adsis Lector ;
Entibi, esculenta sacra.
Facetiarum tincta lenociniis ;
Medicinas Cæli, invisantes quem possint cogere :
Utile deliciarum fasciis involutum.
Carpas modo,
Et eleganti fatearis EMANUELITHESAURO,
Cujus in scriptis feriatur sacra pagina senior,
Novoq, proludit Fœderi.
Hic, Religiosa manu filum prehensens sacrum,
Sequitur per Seculorum Labyrinthum,
Ad Seculorum Fabrum & Opificem.
Euge felix Stella !
Que ab Ortus, non ab Oriente Mundi exorta,
Certoq, errabunda tramite,
A Principio Rerum decurrens ad Rerum Principem,
Hæres inuens Cunabula Christi :
Auratis gradibus descendens ad summum Rerum fastigium.
Nimirum, sic Cælum petimus, descendendo.
Summâ interim felicitate infelix Poeta,
Oculo audacter pio Deum cernit ac moritur.
Præterq, Human generis sortem,
In Adamo nascitur, in Emanuele perit.
Ipse vero Mortalis cum sit, alios mori vetat.
Hâc pennâ ut vivat, raro quis cupiat vivere.
Hâc pennâ tactus, frustra quis cupiat mori.
Age Lector, primam metire paginam,
In declivio poneris, cehibe si poteris gradus.*

Amêlus tuus Magdalinus.

Serenissimo & Inviētissimo Principi
FRANCISCO THOMÆ
ASABAUDIA,
EMANUEL THESAURUS
obsequentissimus, Felicitatem.

Magnum illud Ingenium Magni Caroli Patris tui, qui nihil excogitavit, gessit, genuit, nisi Magnum; cū in ingenti illo volumine quod de Regnorum exordiis conscribebat, Regiam Christi Servatoris Genealogiam necteres; Patriarcharū Stemma brevibus me lemmatis perstringere iussit, qua suo volumini adspiceret. Hunc ego laborem, quem tanti Mecœnatis obitu, & aversa tempestate conflictatus, abruperam; in ea demum tranquillitate quam Celsitudinis tua favor & Serena Clementia mihi fecit, exegi. Ambigeret proinde aliquis cui nuncupari debeat, Carolo, antibi; cū ab illo principium, abs te finem habuerit. Ego verò utrique dedico quod tibi dedico; qui Caroli dotes ita retines, non ut in modò à Carolo expressus, sed in te Carolus impressus sit. Tibi ergo, qui bellicis laboribus (hoc etiam Patri similis) erudita Musarum oria interponere, & Martiam laurum Apollineā mutare soles, literarum hoc munus offero; Regium prorsus ac te dignum, ex ea parte, quam de genio tanti Regis contraxit; inventionem videlicet, formæ, plebisque sententiis, quas suis ipse monitis suorum calamo inseruit, vel excoluit. Ut ambigere nesci sit, quin eadem religione, quâ cetera soles Divi Genitoris opera & cogitata, hoc etiam paternæ Mentis commeniū proseguare. Vale inviētissime Princeps, & Vince.

LECTORI.

LAPIDARIAM quæ inter Oratoriam ac Poësim media. utriusque delicias Inscriptionibus immiscet , olim simplicem & emortuam, ab hac nobili Musa vivaciore stylo, Mercurii quasi virgâ excitatam fuisse, sciunt qui ejus deinde vestigia sequuti multis retro passibus sublitere. Sed quoniam ea veluti ludicra, serioribus interjuncta, de fugiente penna excidere illi solent; talia profectò scripta minùs accuratè custodivit quàm scripsit. Perit proinde Inscriptionum pretiosa varietas, quam sagaci amicorum diligentia, hac illac dispersa veluti Sibyllæ folia colligere studemus. Perierat hoc ipsùm volumen, amisso antè aliquot annos per frequentes legentium manus autographo: nisi exemplar unum, quod aliquis Romæ de autographo surripuerat, emerisset, Prodeunt igitur aliquando ex Umbris revocati diuque desiderati Patres & Heroës ab Adamo ad Christum: prodibunt subinde Pontifices & Heroës à Christo ad nostra tempora, non tam gestis rebus, quàm hoc rerum Scriptore clarissima. Itaque mentiti sunt, qui inter Alpes repositos à Natura Thesauros affirmârunt; cum Subalpinorum una domus tot Thesauros, unus Thesaurus tot nobis opes profundat. Habes hîc exquisitam Sacræ profanæque Historiæ ab Orbe condito Epitomen, tot sententiis quot verbis gem-

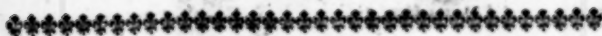
mantem

mantem, exquisito opere undecunque gentium decerptam.
Habes aliam semper, semperque eandem Elogiorum speciem,
omnibus eruditionum & argutiarum coloribus ornatam: nec
ita pressam ut illa Cæsarium, quæ summa tantum & nota capita
delibant; sed plenior planior, qualem sacri & ignoti argu-
menti dignitas poscebat; ut non tam recreentur quam ditescant
ingenia. Sed elogio Elogia non indigent: nec alieno lucere cala-
mo potest qui alios illustrat suo: satisque à se laudatur cum
laudat. Lege; & Magni Caroli Emanuelis Sabaudia Ducis
judicio subscribes, qui EMANUELEM THESAU-
RUM ingeniorum Phoenixem solebat appellare. Vale.

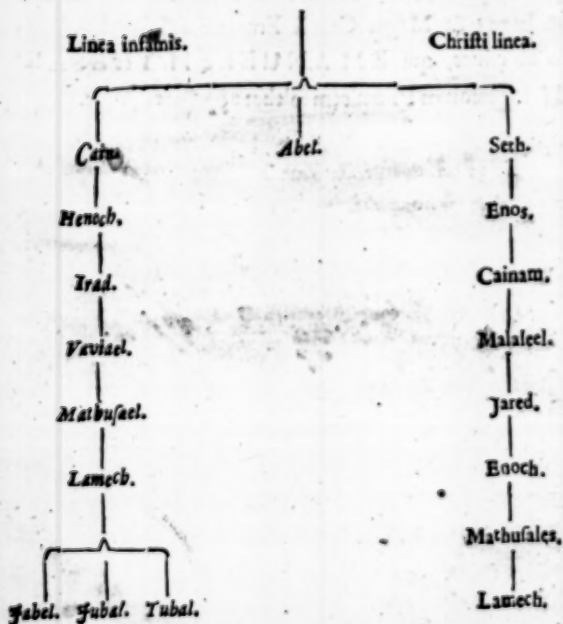

Mundi Pueritia.

P A S T O R E S.

ADAM & EVA.

A D A M

Terræ Filius.

Æ N I G M A.

Siste gradum viator ; mira leges.
 Hic ille jaceo, per quem omnes jacent.
 Natalis mihi sedes Damascus,
 Licet in Creta nato.
 Creticum quippe signum dum institutor,
 Ex Typo Prototypus fio.
 Ut Hominem me verè dicas, fictum & verum :
 Cœlo natum ex cœno.
 Nec orbus, nec posthumus fui,
 Sed Patris expers :
 Vel fecit me Pater, non genuit.
 Matrem habui, quæ me habet.
 Lignea Nutrix, sine lacte,
 Virum me aluit, non Puerum.
 Filiam non filiam Uxorem duxi.
 Quæ simul nata, & nupta,
 Uno partu Nepotem mihi & Liberum, genuit.
 Rex sine urbibus, dives sine auro,
 Sine magistro eruditus, ludum aperui :
 Tot nactus auditores quot homines.
 Heu stolidæ sapientiæ fames !
 Cum omnia scirem, ut plura scirem, desipere corpi.

Virorum sapientissimus dementor à femina.

Quà male-suadâ ;

Pomum cœlesti interdicto circumscriptum, attingens,
Beatæ Sylvæ fructus dum carpo,
Sylvam amitto.

Itaque cum profuga Conjuge,
Ex Rege Agricola,

Quia numen non colui, Terram colui.

Hoc uno concordes Conjuges,

Quod uno juncti jugo,

Matris uterum tamdiu secuius,

Donec utero nos recepit.

Itaque, me Uxor immortalem peremit,

Uxorem ego ; uterque omnes.

Ah, quàm de minimo perivimus !

Tantum malum attulit malus.

Cujus frondibus obvolutus Anguis,

Venenum vomuit, omnes hauserunt .

Tuus ergo Genitor, sed nunquam visus,

Te peremi antequam gignerem.

Sed, ô lætis malorum vices !

Ligno eodem reparatus, quo petii,

Indidem venenum traxi, & medelam.

Una in arbor e ego deliqui, multatus est Deus.

Cujus à cæde rediivus,

Superos petii, cum Inferos petiit.

Minus egeram nisi peccâssem.

Nomen flagitas ?

Quatuor Mundi plagarum nomina ab Græcis pete,

Anatole, Dytis, Arctos, Melembria :

Abcissa nominu' capita junge; nomen habebis.

Decubui cognati mihi Mundi Anno

OMXXX.

Surrexi post Annos

M. M. M. M. CC XXXII.

Gaude Viator, ac perge.

C A I N

Adami Filius.

EPITAPHIUM

*Huc mala verba, Vator.**Perditorum Princeps tales poscit inferias.**Hic avarus Agricola, felicitis Frater Pastoris,**Pesiores fruges Aris impoens, omnes amisit;**Et ingratus Deo Sator, ingrata sibi Sata deprehendit.**Itaque mordaci consumens invidia,**Quod Abelis hostiis felicius succederet;**Ne fraterna Victimæ litarent, Victimam fecit Fratrem.**Primus hic flagitiorum institor,**Mortem invenit, & invexit.**Horruiit Mors expiandis scelcribus nata,**Primos sibi aditus per innocentis jugulum frangi.**Mirata primo se istius magnam Orbis partem orbasse.**Tam dulci delivta sanguine, innocentes avidius petit.**Tam dextero erudita jaculo, ceteros certius ferit.**At non impune talis proditor;**Forum natus Sylvam suam, restam Mortuum,*
*Apparitorem Umbram, carnificem Culpam, iudicem Deum,**Ergo inani pavore territus, ac seipsum terrens,**Idem semper, & alius; ibi semper, & alibi;**Se fugit ac sequitur, scelestus scelestum;**Umbram suam pavet, mendax mendacem;**Inter mortis metum, ac vitæ odium,**Ut nullibi vivat ubique vivens;**Quia timenda non timuit, timeri non timenda.**Urbem primus condidit; nec immerito:*

Ut si campis securitatem depulerat,
 Carcerem sibi moliretur.
 Sed nulla impiis tuta latebra;
 Cum Malis ubique malè sit.
 Hunc Urbe suâ exulantem,
 Lamechus Nepos pro fera ferit.
 Facili errore, ferarum similem.
 A quo igitur, & iniquo jure,
 Malus à Malo supplicium capit, quod dedis:
 Et parricidio fratricidium expiatur.
 Bis lugendum Parentibus facinus;
 Cum committitur, & cum puniatur.
 Malè moritur, vivis Parentibus:
 Ab Furiis raptatus primus Tartarû fundavit.
 Fuge Viator, ac solum quate.

A B E L

Adami Filius.

TUMULUS.

Viator, quid est?
 Clamosum hoc Solum,
 Et ignotam de glebis vocem, formidas?
 Primus hic omnium tumulus Mortalibus parit.
 Nondum patiente Terrâ suis se fœtibus farciri.
 Conditur sub hoc cespite virginis Pastor;
 Primorum Hominum secunda proles, & primum funus.
 Malè suis oculis varicinati Parentes,
 Abelem, hoc est luctum, vocârunt:
 Atqui mortem omnibus, vitam nemini flendam, transegit.
 Mortalium innocentissimus, artium innocentissimam reperis,
 Pastoriam:

Pastoritiam :
Optimi Principatus imaginem.
Nam errantium Pecudum populo sub legem misso,
Regale munus, & gregale permiscens,
Pedum pro scepro gessavit.
Itaque Rex inter Oves, Ovis inter Reges,
Obsequentiſſima lanigerorum reipublica
Imperando ſerviit, ſerviando imperavit.
Villis, non jugulo, tributum impoſuit.
Petebat ſine naufragio Phryxæas opes & Caula.
Nam pro auro vellus erat ;
Et germanum vocabulum retinente pecuniâ,
Pecus tondebat, non Populos.
Quin ovium lacte, non carnibus, uſus,
Cadibus vivere noluit.
Ita Gregis altor, & alumnus,
Suarumque Ovium collactans,
Alimento ſimiles mores traxit :
Candidos, non cruentos.
Primus tamen Sacerdos Aris Agnos admovit :
Sed ovantes ovicula Deo cadebant,
Et oris ſono ſe beatas profeſſæ ;
Tantundem præſagiebant Paſtori.
Vis ſcire quàm opima obtulerit ?
Tales Hoſtias ut voraret avidius Numen,
Linguoſam in flammam devolavit :
Nec ſecundas menſas curavit, Caini fruges.
O implacatam Cognatorum invidiam !
Tabuit caca rabie Germanus Cain :
Ac diu designatum
Blandè ſeduxit, proditoriè trucidavit.
Quæris quo Telo ? Ligno.
Nam ſals ex materia nata Mors.
Quæris quid petiverit ? guttur :
Hoc enim Mortis veſtibulum fuerat.
Ut non dubites in Abele multatos eſſe Parentes.

*Ab' peccantium stolidæ mentes !
 Mutum purabat Cain flagitium, compresso illo iugulo.
 Sed proditorem omnia produnt.
 Hem fracto gutture vocalior Abel,
 Hoc è Tumulo Parricidam terrefacis,
 Et vivum citat extinctus.
 Condisce, Viator :
 Infandum facinus muta fantur.*

H E N O C H

Caini Filius.

IRAD Henoci Filius.

VAVIAEL Iradi Filius.

MATHUSAEI Vaviaelis Filius:

CENSURA.

*Tecum mihi res est divine Scriptor, Moses,
 Quod gesta virorum quatuor
 Henoci, Iradi, Vaviaelis, Mathusaelis,
 De commentariis eraseris ;
 Et saculatotidem, nominibus, non hominibus, distinxeris.
 Sonas nimirum nomina. files vitam ;
 Vacuisq; trophæis nudum titulum inscribis.
 Quid nomina sine gestis ? quod gesta sine nomine.
 Viraque perierunt ; hac auribus, illa oculis.
 Perinde est carere Fastis, ac factis.
 Falloy : Actuarium censurâ libero.
 Suis coloribus singulorum gesta pinguntur,
 Dum à Caino dicuntur sati ;
 Exsurgunt suos in ortu virulentæ germina :*

Radiciis

Radice vitium continuant hyssi.
Deformes sunt omnes, non diffformes :
Fædo exemplari similes.
Quorsum igitur avita Nepotum crimina
Argutus ingereret Scriptor ?
Narranda non erant facta, sed mutanda nomina.
Aut singuli Caino similes vixere,
Aut unus in singulis Cain revixit.
Modestus proinde, non molestus Moses,
Ne vel aures loquendo,
Vel historiam silendo laderet ;
Loquaci silentio,
Infanda gesta nec evulgavit, nec tacuit.
Annonum etiam numerum consultò siluit :
Nihil enim vivunt, qui malè vivunt ;
Nec annos impii usurpant, sed perdunt.
Novo igitur invento supplicio,
Sceleratos ulciscitur dum tacet scelera :
Calamo pungit quos expungit :
Totique capita obtruncat, quot truncat nomina.
Facite igitur aternum
Incesti, Larrones, Parricida ;
Digna Caino Proles.
Pro latebra & sepulcro, silentium dono.

L A M E C H

Mathusaelis Filius.

ENTHUSIASMUS.

Quorsum Fata consulis Lameche,
Quem inconsultum facta condemnant ?

Assatus vaticinor. Quid hoc est ?

Bis amans, bis amens ;

Non uno contentus jugali vinculo,

Gemino te mancipium ligas ?

Utramque igitur pellicem, utramque succubam facis.

Ut satidico jam nomine arguaris,

Lamechus machus.

Qua hac discors concordia,

Cor unum in discordes scindere Conjuges ;

Et alternis Liberis, alternas inducere Novercas ?

Licet sine lituo, & infula prasagire :

Certum tibi odium rivalet infligent Conjuges ;

Cum incerti confligent amores.

Uno flagrabis incendio,

Cum geminus Hymen adversis bellabunt facibus.

Malo omine Polygamia licentiam facis ex Bigamia.

Nam septuagies septies plectendus,

Septem, & septuaginta Liberos suscipies, & depones ;

Toties Orbis, quoties Pater.

Impius vero Genitor,

Impio terram Genere onerabis.

Magis impius Nepos,

Impiorum Principem Atavum pro fera cades.

Nil tibi debet Terrarum Orbis,

Quòd Cainum exanimas, si ejus animum retines.

Uno jaculo Caino mortem, Vitiis vitam, dedisti.

Errabit oculus, at non errabit manus,

In flagitia per se docilis.

Filii etiam necesse Atavi Manes placabis.

Æquè scelestus, sive scelestos gignas. sive occidas.

Hoc habent pessimi optimum,

Quòd mutua sese per arma plectunt :

Hoc pessimum, quòd sine scelere non possunt plectere.

Divinare jam libet :

Incipiet Mors hanc te punire quàm peccas.

Marcem siquidem utràque pupillà,

Antequam

*Antequam vitâ careas, orbe carebis :
 Et mortuo destinatam noctem vivus anticipabis.
 Regent te Filii errantem Patrem,
 Qui errantes Filios non regis.
 Te cecum antecedent, qui scelestum sequuntur.
 Ibis tandem cum Filiis praeceps Genitor,
 In Diluvio naufragus.
 Cupidinis flammis ambustus, in unda peribis.*

J A B E L

Lamechi Filius,

PROSOPOPOEIA;

Viator,

*Bene mihi precare si malus es.
 Ego Lamechi primigenius, sed Patre peior,
 De malis bene merui.
 Nam cum Caelo teste viverent impii,
 Nec ulla sceleribus daretur latebra;
 Pellicea primus tentoria pratexui,
 Qua Caeli conspectum raperent.
 Debet igitur impietas mihi, quod Caeli oculos fugit.
 Citiûsque adulta, quia inulta,
 Nec Patre carnis, nec Patriâ :
 Et sub Ovillis pellibus laritârunt Lupi.
 Sed majus aliquid merui.
 Nam cum avitum crimen aratris luerent homines,
 Sepulcro proludentes in sulco ;
 Tam improba servituti
 Vicariâ Bonni colla succedere coegi.
 Hominum jugum remolitus in Brusa.*

Felici

*Felici ergo talione,
 Peccârunt Juvenes, plactuntur Juveni.
 Nec tardis modo Armentis imposui.
 Nam quod ferox Equus Equiti servit, meum est munus.
 Illexi oblato freno jejuna quadrupedis ora.
 Ille, ut ignota xenia ignarus hausit,
 Totam voravit servitutem.
 Ira scitur jam vavidus.
 Et spuma livore exosas inquinans phaleras,
 Undante collo subrigitur:
 Ac terram scrutans angula, me quatit.
 Servit tamen ingratis;
 Suosque Domino commodat pedes.
 Quanta mihi debeas Viator, vides.
 Equum verte, ne Tumulum evertas.
 Nam qui Cælum spectare nolui,
 Parum egi, si à Cælo spector.*

J U B A L

Lamechi Filius.

NÆNIA.

*Fingite luctum ridentes Præfixæ:
 Talémque Nænam exhibilate.
 Faces abstandem, ac taces,
 Modulantium Chorage Jubal.
 Dediſti tue voci pænas.
 Nam exiguum spiritum quo vita ducitur,
 Tu primus frangere ausus ad melodiam,
 Spiritum simul emisisti, & amisisti.
 Consensere Astra in tuos obitus.*

*Tu enim celestis Harmonia sectatus imaginem,
Sacrum Planetarum concentum furatus,
Divorum delicias Mortalibus propinasti.
Poscebant muta Animantes suo de tortore supplicium.*

*Tu enim primus Testudinem, anguem innoxium,
Portatili suâ domo eliminasti,*

*Ut Harmoniam angui nocentior em,
Vacua illa in latebra conderes.*

*Tum secta Pecudum viscera
Imparibus discretâ numeris tetendisti;
Ut pollice verberata, aures mulcerent.*

Vah ingratus Pastor !

*Qui Greges in cythara equales mortuos torques;
Et inter tormenta canere jubes.*

*Crudelis ! ut latos ad Agnorum gemitus,
Choreas ducant Pastorum chori,
Agnorum visceribus ludis.*

Male tibi sis Jubal,

Qui tam dulci peste

Aures afficis, ut inficias animos.

Lacet inter cythara fides Cupido infidus;

Qui canoris imbellium pecudum nervis

Feroces Hominum enervat Spiritus :

Et arcu eodem

Chordas ferit, & corda.

Ridet interim furtiva Mors,

Qua dulces inter modos

Inauditum securius explicat pedem;

Et lata meditates letho praevenit.

Stabis aeternum exemplum, Jubal.

Tibi jocosa Lyra fila pulsanti,

Tenne vita filum fata succident.

Carebis funebri luctu latitia amhor,

Et qui flebili saeculo non flevisisti,

Extinctus ridebere.

T U B A L

Lamechi Filius,

HYPOTYPOSIS.

Ex alia in aliam vocaris musicam, Viator.

Auras plectro demulsis Jubal :

Aures malleo Tubal obtundit.

Ille tibia repertor, hic gladii.

Utrumque nôris ab uno satum Lamecho.

Nam effeminatus, ac ferus Pater,

Titulum divisit Hæredibus.

Hinc alter effeminatur ad cantum ;

Alter efferratur ad arma.

Dubitas de magistro ?

Cerne tam dira artis rudimenta :

Dices tam bonum ingenium à malo Genio,

En ut ipso propè de Tartaro

Vulnificum ferrum scrutatur veneficus.

Vides, ut sibilantes circum caminos

Fumofus curfisans Faber,

Anhelantes agitat folles ;

Qui toties animas & exanimas,

Alternum spiritum flammis inspirant ?

Illic crudus artifex ferrum coquit ;

Flammis domitum malleo cruciat ;

Et ferro ferrum flagellat.

Quæris cur tam ferum sit ferrum ?

Suas in nobis vindicat plagas ;

Et vulneribus eruditur ut vulneret.

O dira vita fastidia !

Brevem

*Brevem vitam fecit Natura,
 Bréviſſimam culpa, Ars nullam.*
Inventus eſt Caini Nepos, qui Caino invidiam demeret :
Ille mortem vocavit, hic alas addit :
Ille in campum duxit, hic armat :
Ille fecit ut mortalis mori poſſit,
Hic ut nemo vivus ſecurus vivat :
Ille unum occidit, hic quantos ?
Quoties quiſq; ferro cadet, in hunc clamabo,
Ferreus erat, qui ſerenum reperit.
At malo tuo malam artem exerceas Tubal.
Ferrum cudiſ, ferro cades.
Parricidam feciſſi Patrem ;
Caderis à Patre.

S E T H

Adami Filius.

♦♦♦

SIMILIS.

♦♦♦

Hactenus prava germina.
Nunc facta, & duratura.
Mala tempora melioribus penſantur.
Quicquid Adamo ſuſtulit Cain, Adamus orbi reponit.
En geminum cum Abele Sethum.
Idem, & alius ab eo eſt.
Eadem frons, Religio eadem, idem animus :
Junge nomina, totos junxeris.
Itaque ſero partu ſecunda Mater,
Duos peperit in uno, vel bis peperit eundem.
Non periit Abelis innocentia, ſed deſultavit in Fratrem.
Dices tam grandem animam,

Non

Non uno contentam corpore, gemina implevisse.

Aut geminanda Parentum voluptati,

Bis natum esse unum.

Nec in uno quidem stabit.

Exibit generis invicti linea nobilis ;

Et patria virtus semel agitata

Ages se in succedaneos Heroas.

Feliciores illi certam aratri beabunt :

Gregibus, ac Regibus leges ponent :

Ingenuas artes, ingenio extendent :

Templa Deo, Templis Vates vovebunt.

Decidet passim execranda fratricida propago ;

Et Abelis nitorem

Irrupta Sethi Gentilitas diu retinebit :

Mersoque Orbe, sola enatabit.

O quattuorsam Caini invidiam !

Dum Virgunculum perdit, fecundum facit :

Et unum metendo, innumerabiles ferit.

Sic profuturus semper noceat livor.

Timebit Orcus feracis exemplum vulneris.

Cum Dei filium occidet,

Tertium Abelem ;

Fertili sanguinis elemento innumerabiles gignet.

E N O S

Sethi Filius.

ENCOMIUM.

Enossi verò laudibus nil potius addiderim,

Quam quòd ignotum Dei Nomen,

Sub mortales aures primus attulit.

Nil majus dici potuit, nec brevius.
 Tanta ista virtus, ut abdiderit reliquas.
 Interprete nimirum, ac sequestre vocabulo,
 Cum Empyreo commercia nexuit.
 Ut tam facile sit Deum rogare, quàm vocare.
 Tempestivo igitur officio,
 Postquam Homines alloqui defuit Deus,
 Hic Homines docuit cum Deo loqui.
 Nec levius arrogatum Numini decus.
 Nam cum ignotus Deus omnia nosceret ;
 Magna spargebat munera,
 Sed vel ingrata, vel ingratis.
 Suspectum enim beneficium est ab ignoto.
 Primus itaque Nomenclator Enos,
 Divinis actis nomen inscripsit :
 Et Hominum authorem Hominibus authoravit,
 Excepere dulcissimum Nomen Cœlitum Chori :
 Et Sanctissimis partum labris,
 Inter aurium cunabula versare.
 Arrisit amico vocabulo placidius Cœlum :
 Et labentes soni reliquias
 Lambentes Auræ collegerunt.
 Ivere in plausus canoræ volucres :
 Et scribendo Tetragrammato,
 Suas certatim pennas parâunt Cycni.
 Ipsas adeò Tartari latebras
 Magni Nominis Echo personuit :
 Atque ingens veluti globus,
 De fulminali machina elisus,
 Trepidas Eumenides, consternatasq; confecit.
 Quæris quid authoramenti retulerit Enos ?
 Idem accepit quod dedit.
 Homonymos enim cum suo Numine,
 Deum appellavit, Deus est appellatus :
 Aras posuit, impositus est Aris.

CAINAM

C A I N A M

Enossi Filius.

M A L A L E E L

Cainami Filius.

OPPOSITA.

Cainamus & Malaleel,

Ignotæ Virtutis, non ignoti Virtuti;

¶ Parem pietatem in nomine dispari præferunt.

Nam Cainam lamentabilem gemitum,

Malaleel lætum Numinis laudatorem sonat.

¶ Optimo nimirum pessimoque sæculo,

Certabant paria virtutibus vitia.

Hinc religiosa Sethi posteritas,

Illinc nefanda Caini genimina,

Procacitatem modestiæ,

Sacrificiis sacrilegia coæquabant.

Itaque Hominem inter Homines nullum invenisses;

Sed vel Angelos, vel Belluas;

Aut Arâ dignos, aut Harâ.

Aded mortale Genus,

Vel extremos Numinis amores,

Vel extrema odiapromeritum,

Voluptati, & morori

Parem materiam dividebat.

Divisit proinde officium pietas:

Geminisque Mystas initiavit;

Quorum alter luctu, alter cantu litaret.

Sile jam Græcia miratrix
 Democriti, & Heraciti disparem Genium,
 Possum melius par, divino de autographo promere.
 Nam Cainam lugendo, Malaleel canendo,
 Novem sæcula consecere.
 Ille oculos luctu, hic laudibus fauces attrivit:
 Et antiquam animam
 Alter efflevit, alter efflavit.
 Diutius tamen vixit Cainamus:
 Nam Mortalium lætitiæ superstes est dolor.
 Denique à Cainamo Malaleel est satus:
 Vera qui ppe voluptas, lacrymarum est proles.

J A R E D

Malaleelis Filius,

EXPOSTULATIO.

H Est quo tecum expostulem, Fama;
 Quæ tot prædita linguis, quot plumis,
 Circa Jaredi laudes implumis es, & elinguis.
 Nam præter annos ac Prolem, nihil admodum pangis.
 Non annis vivunt Mortales, sed factis.
 Tu Jaredi annos prodis, facta perdis.
 Quid est hoc aliud quam occidere mortuum?
 Fallor.

Authoritatem ex silentio quaris.
 Ad laudum metam de compendio pervenisti,
 Dum Jaredum Enoci Genitorem vocas.
 Non poterat intempesto sæculo tam bonus educi,
 Nisi ex optimo Patre.
 Quàm magnum hoc fuerit, docuit mora:

Atavus enim esse poterat cum Pater esse cœpit.

Ut non mireris tam senili ingenio Puerum.

Nemo serius Prolem habuit;

Nemo enim diuturnius erat habiturus.

Festiva non sunt, quæ festina.

Decennio parturit Elephas, sed Elephantum.

Celeres partus velut sibi præreptos citò revocant Fata.

Tanti erat igitur novem sæcula meditari,

Ut talem sobolem de suo fingeret exemplo.

Omnium verò sapientissimè,

Quòd vix editum Aris admovit.

Novum fornoris genus, Deo fornorari:

Dare quod acceperis,

Ut luculentiùs recipias quod dederis.

Nam qui mortalis dedicatus est Puer,

A morte est manumissus.

Potes jam tu securus esse de Filio, de te Filius.

Utrique bene cautum:

Neuter suam flebit orbitatem:

Tu Filio superstes eris, Filius tibi.

E N O C H

Jaredi Filius.

CENOTAPHIUM.

Inanem ex auro Tumulum molire, Faber.

Et vivaci emblemate

Cœlestem hominem cœli.

Infantulus fingatur, Aris non Cunis reptans.

Septimus ab Adamo natus, Deo destinatus,

Ut in septimo quiescat Deus.

Jam adultum solitudini affinge,
 Ut honestæ legationi decoros comparet cultus.
 Aureo squalore lepidam maciem dita ;

Argento lacrymas imitante :
 Ut poenitentiam, ignotum nomen,
 Non tam suadeat, quàm ostendat.

Jam sylvis digressus,
 Lascivos doceat Cainitas

Cœlestem ultionem præoccupando vitare :
 Ac delere lacrymis scelera, ne diluvio deleantur.

Heu tardæ Mortalium mentes !

Incredulos monet, non movet :

Ac flenda vaticinans, ridetur Vates.

Nimirum, præcipientes lentam ultionem non timent ;

Ignari gravissima quæque lentè ferri.

Ergo feliciori legatione ad Sethigenas missum,

Quos in Angelos vertit ;

Ab Angelis in sublime raptum sculpe.

Num liquidum æra, num ætherem purum potiatur,

Nondum liquet.

Hunc utique alicubi sculpe,

Ubi extra Mortis jacula Mortem rideat ;

Et vivis egressus, mortuis superstes,

Solus sibi Phoenix, juvenile senium trahat.

Quid agat dubitas ?

Orbis spectator, Orbi spectaculum parat.

In Pseudochristum pro Christo velitaturus,

Bellabit contra rebellem,

Et peremptus perimet peremptorem.

Hæc ubi expresseris,

Brevem Tumulo Epigraphen fige.

Enochus hic non jacet.

Cum jacebit, omnes jacebunt.

Fleas, Viator, antequam jaceas.

MATHUSALES

Enoci Filius.

L A M E C H

Mathusalæ Filius.

EUCHARISTICON.

Vobis verò inclyti,
 Mathusales & Lameche,
 Humana plaudant ingenia ;
 Qui divinissimam Artium Astronomiam Cœlo devocâstis.
 Nitebant ignita illa Sidera, & ignota.
 Clarissimus ille Populus,
 Tenebrionum more per noctem bacchari videbatur.
 Nesciebant tempestates cui gratias haberent Astro.
 Terrebant rudes ridenda Lunæ deliquia ;
 Non terrebant comatæ Cœli Furæ, Cometæ.
 Ibat immortale lumen à caduco indistinctum ;
 Et mediastini vapores
 Inter Stellarum Patricios numerabantur.
 Omnia dixisses errantia Sidera,
 Non incedere, sed exulare :
 Omnia caduca,
 Die pereunte nasci, nascente perire :
 Totum denique Cœlum Oceano tumulari.
 Sic improvidis vita carpebatur :
 Et assiduas Planetarum lucubrationes inertissimi spectabant.
 Ut Hominum incuria, Astorum injuria fuerit,
 Quæ nomine carebant, ut Patriâ.

Vos itaque Cœli Filii ;

Stupore duce, qui optimus ignorantia comes,
Profanis impermissa penetralia rimati,
Cœli oculos Mortalium oculis ostendistis.
Cœpere muta illa Sidera, deprehenſi Prothei
Suorum cursuum aperire consilia :

Et obscuræ temporum leges,
Admotis facibus legi.

Paucis ante diluvium sæculis
Nata sunt Astra, quia nota.

Sapuit Orbis cùm senuit :

Cœlum nosci cœpit, cùm irasci :

Ut disceret genus humanum quid amitteret.

Denique pereunte Mundo natæ sunt Musæ,

Quarum prima fuit Urânia.

Vos verò Cœli interpretes,

Paucis ante diluvium Solibus obiistis ;

Tempestivo perfugio in Cœlum recepti.

Quasi Homines circumvenire non possent Stellæ,

Quamdiu Stellarum amici viverent.

Omnium tamen ætates evicisti Mathusales ;

Longiore dignus sæculo ;

Nisi quæ procul de Sideribus conjectaveras,

Propius dispicere maluisses.

Detulit fatali Navigio utriusque reliquias Naucerus Noë.

Tutissima prorsus Navis :

Cui magneticam pyxidem sacra supplebat Urna,

Ossa gubernaculum, saburrâ Cinis.

Suis igitur grata Vindicibus occurrat Urania.

Musarum Parentibus parentent Musæ.

Vos Hominum linguæ in Cœlum tollant,

Qui Hominum oculis Cœlum obtulistis.

Mundi Adolescentia.

M I L I T E S.

NOES Lamechi Filius,

N O E S

Lamechi Filius.

ANATHEMA.

Adeſdum, Viator.

Quam cernis Tholo ſuſpenſam Trabem
Votivum inviſtæ Navis fruſtulum eſt ;

Quæ nec velo acta, nec remige,

Semel omnes Mortales in Orbem novum trajecit.

Miraris ? Majora audies.

Mali amores bonos mores infecerant.

Ætatem vitijis anteverterant homines,

Nondum adulti, jam adulteri.

Argumentum deformitatis erat pudicitia,

Non pudicitia deformitas.

Non diligenti manu mittenda erant fulmina,

Quacumque caderent, in ſceleſtum caſura.

Eò denique ſorduerat Tellus,

Ut dilui non poſſet, niſi diluvio.

Unus in corrupto ſæculo integer eſſe auſus eſt Noës :

Ut ſcias, magna inter Vicia

Magnæ locum eſſe Virtuti.

Hic fruſtra auditus vindictæ Præco,

Malè ſeriatos diu terruit,

Serò ſupplices futuros in ſupplicio tam ſero.

Itaque deſperatâ cæterorum ſalute, conſuluit ſuæ.

Nam Protoſabro Numine,

Ut incluſtabile Undarum obſidium eluctaretur,

Arcam pro Arce molitur.

Ibi ſancta cum Conjuge, Liberis, Nuriſus,

Novus at navus abditur Nauta;
 Vide quàm mala fuerint tempora;
 Totam Orbis pietatem trabs una iustinuit.
 Ibi divino delectu Animantium vivarium fecit;
 Ut reliquæ cum Hominibus perirent Ferae,
 In quarum ingenia transierant Homines.
 Increſcunt undecunque ferales Undæ.
 Desſuunt, ſuperfluunt, circumfluunt.
 Ut Orci mancipia plectant, maria emancipantur;
 Ut pereant Homines, tabescunt nubes;
 Ut terras obruat, Cœlum ruit.
 Sorbentur cum Gregibus Populi;
 Rotantur cum populis Urbes;
 Interit cum Urbibus Orbis.
 Ne quid iunctum vivat, aquæ plectuntur quæ plectunt:
 Nam Maria ipsa in diluvio pereunt,
 Dum sua nomina amittunt.
 Quale spectaculum, si superfuissent spectatores?
 Sola hæc indomitum Oceanum infedit Machina,
 Alterius Orbis spem claudens.
 Lufit annuo in naufragio centenaria navis,
 Unica in ſalo ſalus:
 Donec, quæ omnia merierat, emerſit Terra;
 Et ſuffocatis ſlagitiis Orbis reſpiravit.
 Itaq; ſpeculatrice Columbâ, pacis internunciâ,
 Omnium Hominum Portitor Noës,
 In Orbem alium deſcendit.
 Prodiere abdita illa meliorum gentium exemplaria.
 Fera ipſæ, humano ex contubernio minùs teræ,
 Suis ſaltibus reddite.
 Tum ex Arca ad Aram procedens,
 Verus Deucalion,
 Etatis primæ poſtremus, ſecundæ primus,
 Viſtimas pro navulo ſolvit:
 Et hoc Ratis reſiduum pro Anathemate ſuſpēdit.
 Diſce Viator: irremiſibilis eſt vera Virtus:
 Medio in Ponto Portum inveniet.

C H A M

Noë Filius.

D I R Æ.

*Voveo te tuis Manibus,
 Navale mancipium Chame.
 Cui provida Fata,
 Calidum nomen pro stigmatè inussere.
 Quid enim Chami vocabulum, nisi ardor impurus?
 Apage in Arcam illam, dignior Ferarum convivæ.
 Quamquam fœdior nulla Bellua
 Ex natante illo stabulo prodiit.
 Nam illa inclusa castimoniam servârunt,
 Tu ipso in Salos alax,
 Vel in Arca solutus,
 Sanctissimam illam salutis onerariam
 Lascivo concubitu polluisti.
 Nec sola hac tua probra.
 Primam Vindemiam dedicaverat Noës;
 Ut tristem aquarum memoriam vino restingueret.
 At indoctus adhuc lymphantem Bacchum mulcere lymphis;
 Qui de Oceano siccus emerferat,
 Fecit in cratere naufragium.
 Robustior quippe vini vis.
 Effæctum senem prostravit nudavitq̃.
 Parùm fuit nudâsse;
 Nisi proditorum pudor, pudoris proditor Chame,
 Ad paterna ludibria Germanos convocâsses.
 Tunc ne igitur damnosior, an Bacchus?
 Ille Patrem spoliat, tu spoliatum estentas:
 Uterque*

Uterque ingratus auctori.

*Furia te omnes, insolentissime Puer,
Nova purgati Orbis macula;
Et unicum Patriis malefactum.*

*Merito illa derides. qua te genuerunt:
Hoc ipso turpia, quia genere tam turpem.
Utinam oculis caruisses, aut lingua.*

*Nunc verenda nuditatis inverecundus spectator, ac praeco,
Dum tegenda & tacenda, nec tegis nec taces,
Nemo te protegat, de te nemo taceat.*

*Vereri incipies, quem desinis revereri.
Ibis impaeto Genitoris anathemate,
Nudum & ebrium Germanis ergastulum.
Voto eodem Filios gignes, sed ebrios;
Nepotes habebis, sed nudandos.*

*Nam Palaestina & Assyria purpurâ exuti,
Fabulam dabunt quam rides.
Quin fado eodem semine progeniti Aethiopes,
Impurissimi ardoris tui affricti fumo,
Mores tuos de suo colore testabuntur.*

*Nec in Parentis arcanis tua stabit curiositas,
Nam praestigiosus Inferorum scrutator,
Barbaro Nomine Zoroaster,
Magicas pestes Orco evocabis;
In Orcum revocandus:*

*Ex Unda servatus ad flammam.
Dedisce, Viator, mala culpae Tempora.
Semper sibi Orbis constitit.
Ter si diluvio mergatur,
Ter emerget impurior.
Vitia erunt donec Homines.*

N E M B R O T H

Chami Nepos.

 DIGRESSIO.

*Aliquid extra orbitam
 De Nembrotho leges, Viator;
 Ne malis artibus partum pereat Nomen.
 Magna etiam infamia debetur aternitas.
 Hic inter inhumanos immanis,
 Tam corporis, quàm scelerum mole Terram oneravit.
 Membra leges excessere, ut animum caperent exlegem.
 Impotens igitur sui quòd nimium posset,
 Virtutem violentiâ violavit:
 Et Assyria sceptrum extorsit, ut torqueret Assyrios.
 Itaque, non mirere amissum Imperium impio commissum.
 Minimum est Homines vincere, nisi Deum laceſſat.
 Nam primus Idololatra, & Idolum,
 Divinos sibi honores asseruit.
 Debuerat ipse Ara admoveri, non ipsi Ara.
 At vulgo in adulationem prono,
 Belus Jupiter dicitur, veriùs deinde Beelzebub.
 Levi discrimine, Tyrannus colatur, an Damon.
 Hinc leve nomen ut sistat, marmori alligat.
 Nam cruentis gladiis in scalpella versis,
 Suam lapidibus effigiem primus tradidit.
 Hærente Naturâ inter imaginem & exemplar.
 Nisi quòd mutatis officiis,
 Ipse lapidi imaginem, lapis ipsi duritiâ commodavit;
 Et imaginis imago fuit.
 Improspere videremur hac scelera si perirent.*

Ergo

*Ergo Turrim meditatur,
 Qua ultra Diluvii metum ac Mundi metum,
 Trophæa cum sideribus misceat.
 Eo crevit impietas, ut condenda Solo nomina ostendat Soli;
 Et peccare jam pudeat, nisi peccet in Cælo.
 Grandescit suis authoribus similis Machina;
 Gigantum Turris, ac Turrium Gigas:
 Quam insistere sperat, contra fulmina fulminaturus.
 Sed ignavè superbus Artifex,
 Dum fluminum vires pavet, ad fulminum sedes accedit:
 Et patientiorem scopum exhibente magnitudine,
 Vindicta occurrit quam fugit,
 Confusis igitur linguis,
 Ne cresceret Moles obstitit Cælum;
 Ut decresceret instatit Euphrates.
 Vertitur ab imo compacta scopulis Babylon,
 Non solidum opus quia stolidum:
 Vani nominis fulcrum, nunc vanum nomen.
 Uno prodigiosa miraculo, quod ruente Turri infamia stetit.
 Hoc te volebam parumper digredi: ad Christi proavos redi.*

SEM & JAPHETH

Noc Filii.

STATUÆ.

Effinge mihi, divine Phidia,
 Ingenuos Juvenes duos,
 Qui collectum humeris palliolum,
 In nudum Patrem averso vultu rejiciant.
 Ex uno gemini spirent lapide;
 Ut cognatæ materiæ nexus unanimis fateatur, ac Fratres.

Tam

Tam Religiosum par Fratrum,
Nec Argi ostendent, nec Athenæ.
Nivea Paros materiam dabit :

Ut notus marmoris nitor, nitoris arcani sit nota.

Pudibundos volo, & attonitos :

Vis tales fingere ? lapideos finge.

Nam magni pudoris antesignanus est pallor, stuporis rigor.

Capitalibus verò literis hoc adjice Lemma ;

Piis Fratribus,

Semo & Japheto,

Paterna fama iustularibus :

Quòd Parentis nuditatem profanis oculis verberatam,

Honesto pallii oppositu sanctissimè protexerint :

Et infami derisore objurgato,

Infamiam sui sæculi deleverint :

Ac per suos etiam Nepotes,

Impuris Chami Nepotibus,

Transcripta impudentia multam irrogaverint :

Ob eamq, rem munerati,

Pro injecta veste, regiam chlamydem receperint :

Quos Filios tot Reges,

Orbis universi Regionibus distribuerint :

Alter Hebraorum, Romanorum alter Parens,

Hebraica Romanaq, Ecclesia Protoparentes extiterint :

Humani demum Generis Servatorem

Progenuerit alter, alter coluerit :

Terrarum Orbis universus,

Prospera Pietatis Imagine in exemplum data,

Lubens gravisq, gratulatur.

ARPHAXAD

Semi Filius.

SALEM Arphaxadi Filius.

HEBER Salemi Filius.

PHALEG Heberi Filius.

REVUS Phalegi Filius.

SARAG Revi Filius.

NACHOR Saragi Filius.

THARES Nachoris Filius.

CATALOGUS.

Quicquid sexcenti soles dedere Sanctum,

Catalogus hic dabit :

Reliqua devoravit oblivio.

Servari debuerant germina, Servatorem germinatura.

Hæc illa renovati Orbis innocentia

In Arphaxado, Salemo, atque Hebero ;

Qui suos sibi montes prometa positos rati,
Tamdiu curis, quamdiu curiositate vacârunt.

Itaque suorum litorum cunabulis appositi,

Ubi nascebantur crescebant ;

Ubi crescebant denascebantur.

Hoc beneficio diluvium profuit,

Quod erectis montibus, ambitionem circumsepfit.

Sed nimirum bonis stirpibus agnascuntur stolones.

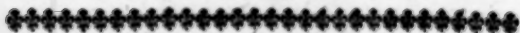
Creverunt Chamitarum corpora animis majora :

Nam pessima statim adoleſcunt.

Crevit

Crevit proinde spatii necessitas, & imperii fames ;
 Finitimique vocabuli autoritate,
 Jus & Vis pro eodem accepta.
 Tunc orti legistatores cum mortuæ leges:
 Tunc scripta Jura cum proscripta Justitia.
 Hinc nata militaris disciplina, Ars moriendi.
 Eoque insolentiæ ventum,
 Ut gloriosius haberetur Cælum aggredi quàm mereri,
 Ac Deum adoriri, quàm adorare.
 Obstitit Numen audacibus cœptis,
 Faceto & insigni commento :
 Dum patriam Hominum vocem
 In ignota comminuit idiomata.
 Tyrannidis ministra lingua est :
 Hanc Deus multavit cum mutavit.
 Solvitur enim mala Respublica, cum dividitur.
 Profuit hoc tamen Orbi supplicium :
 Dum enim repente Barbari,
 Inter tot linguas viderentur elingues ;
 Inutili jam convictu,
 Inhospitum hâc illâc quæsitârunt hospitium.
 Distributa sunt igitur cœtus exilia quæ colerentur.
 Quâ necessitate
 Naves, mobilia Mortis domicilia, compactæ.
 Hinc Maria Monstris, Sylvæ Feris ereptæ.
 Denique una ex Chaldæa
 In Regiones omnes traductæ Colonia ;
 Et animatus est Orbis.
 Solus Heberus Hebræorum Pater, & Isagogus
 Patrium Solum, vocemque retinuit ;
 Et in pectoris sacrario,
 Natale idioma, ad divini oris Oracula conservavit.
 Natus Hebero Phaleg :
 Cujus nomine linguarum divisio memoriæ consignata.
 Succreverunt Revus, Sarag, Nachor, & Thares :
 Quorum laudes siluit Moses,

Ne magni Abrahami laudibus obstreperent;
Itaque de Abrahamo ut loquamur,
Cæteri fileantur.

ABRAHAMUS

Tharæ Filius.

NARRATIO.

Abrahami gesta narro ; Viator audi.
Hic in Chaldæa natus,
Cum inter Siderum cultores, Auctorem Siderum coleret,
Patrium Cælum amittere maluit quàm adorare.
Profugus igitur & palabundus,
Ut famem averteret, propè famam evertit.
Nam conjugis species Abramo periculo fuerat,
Nisi Abrami solertia, Conjugi salutis fuisset.
Usque adeò mala sarcina est pulchritudo.
Eò igitur perfugiens, unde profugerat ;
Ex Ægypto in Cananitidem redux,
Aram posuit, quietis arham.
Lothum habuit Fratris Filium ;
Cui, permixtis divitiis, commercia nexuit.
Societate crescunt opes ; sed opibus decrescit societas.
Crevere cum prædiis famuli, cum famulis sæx.
Nec gèminum solum, unum capiebat solum.
Itaque cum affinitas confinium non pateretur,
Terram partire maluerunt quàm corda.
Sed hæc humanarum rerum necessitas ;
Sociata augeri, aucta dividi, divisa perire.
Ergo amœnissimam Pentapoleos regionem
Tyranni quatuor populantes,

Lothum

Lothum abducunt.

Perierat Loth, nisi Patrum habuisset ;
Qui Servis trecentis sub vexillum collectis,
Tot Hostias, quot Hostes jugula vit.

Quis jam trecentos narret Lacones,
Qui non se numerant, sed æstimant ?

Plus egere Abramo Duce totidem vernæ.

Unam illi repressere aciem, hi quatuor oppressere.
Adèò facile militant, qui Deum habent commilitonem.

Sic inter Mortales Abram floruit, sed mortalis.

Infelix erat felicitas, quæ non habebat hæredem.

Nam, vanâ Nominis illecebrâ.

Abramus erat, non Abramus :

Pater videlicet, sine prole.

Erogare illi omnia noluit Deus.

Ut aliquid esset quo Deum rogaret.

Rogando, Ismaelem orbitatis solatium ex Ancilla suscepit.

Sed nondum satis.

Invidiosa erat Conjugis sterilitati Ancillæ fecunditas :

Liberis egebat tanta fortuna, non libertis.

Itaque ut nihil jam à Natura desideraret,

Nihilque Naturæ deberet,

Rogando, de sterili Conjuge Isaacum suscepit.

Sed carò emit tam carum pignus :

Ipsam quippe senectæ gaudium,

Suâ jubetur dextrâ jugulare.

Lucroso nimirum periculo :

Nam pro sobole oblata stellarum numerum æquaturus,

Ex Abramo fit Abrahamus :

Ex inani Patre, multorum Pater.

Quæris quàm magnus fuerit ?

E sinu metire.

Omnes probos gremio excipit.

Exceptos omnes, Beatos facit.

L O T H

Abrahæ Fratris Filius.

TOPOGRAPHIA.

*Sulphurea, Vialior, quam cernis Lacuna, Pentapolis fuit ;
 Quinque olim Regibus beata sedes,
 Nunc fumosum famosi Cupidinis huiusmodi, suas faces experti.
 Inversis huius ignibus resoluta nubes,
 Imbres in flammis vertierunt.
 Ut contra Naturam lascivitarum non dubites ;
 Natura legibus ita perversis.
 Nam contra Natura inimicos, inimica fœderantur Natura,
 Ignis, & Imber.
 Sic flendos inter lusos,
 Igne à procellâ afflatis Cives omnes,
 Præposterè arserunt ut amârunt.
 Imò, geminato miraculo,
 Ignis ex aqua fluxit, mox aqua ex igne.
 Ambustam quippe Regionis faciem
 Pigrum deleuit Mare; vero nomine mortuum;
 Coccyo simile, unde orta Venus.
 Ita profana Urbes post incendium naufraga,
 A Vulcano mortem, a Neptuno tumultum habuere.
 De more ;
 Nam Cupidinis flammis lacrymarum sequuntur unda.
 Nulla igitur hic Ceres, nec Cereis Comes ;
 Cassa tantùm fruges,
 Es pema præstigioso colore blanda,
 Experimentium fauces patri eludum favillâ.
 In exemplum voluptatis, qua foris nitida,
 In penitendum mox cinerem vanescit.
 Latior illa Insula, Lothi sedes ac Domus fuit.*

*Qui solus arginosa saculo purum, igne non eguit ;
Solusq, incendio superstit.*

*Hunc suavi cum Uxore, ac Gnatu duabus,
Angeli de Hospitio grati, vindicavere.*

Lege datâ ne Patriam à tergo respicerent.

Adeo divina judicia humanis oculis interdicunt :

Vel aversa Venu miserationem demercent.

At Famine illiciuntur vetando : argente voluptatem periculo.

Hac, clivo in isto restitans, dū se vertit, in lapide vertitur salū;

Digna sigillaria qua insulis mittantur.

Hoc in Monte abstrusus respiraverat Loth :

Filiarum comitatu Uxoris jacturam leniente.

Sae felix quod cariora flammis exemerat :

Nescius,heu! puellarum sinu pejora incendia foveri;

Qua diu clausa ruiquam faciunt.

Ha se Virorum generi superstites rata,

Virginis atq, matrem thalamum scandunt.

Nimirum, festiva hilaritatis specie Genium solusura,

Pleniores calices Patri propinaverant :

Ut Veneri lenocinaretur Bacchus, & ignis in igne fureret.

Hinc nefanda Bacchantes, ebris Genitoris implexa amplexibus,

Fœdis Liberalibus, fœdiora miscent Floralia.

Oh, post illum salem, adhuc fatua Sorores ?

Debuerant Matri conformari :

Qua nisi esset statua, nunc fieret.

Verum est quod aiunt, lethalem floribus vitem;

Cum Virgineos necueris flores.

Infelix Genitor ; cui flamma servatus,

Ignem fugit, & secum tulit in dolio.

Felix tamen, quod gemina inter stupra castissimus,

Salvâ honestate filias fecit Matres.

Nam clandestino Vini philtro obtupescit,

Baccho, Nocte, Somno, ter cecus,

Incestum furantes Filias non sensit.

Ut non absurdè asseratur Somnus Pasiphae Maritus,

Cum & incestificus esse possit.

*Licet hoc etiam miraculis adnumerare,
Carneam statnam, dormiendo gignentem.*

Ergo utraque concepit rivalis Soror;

Et utraque suum peperit fratrem:

Quorum alter Moabitis, alter Ammonitis nomen fecit.

Olim Isaacidis infestum genus;

Quale tali thalamo ingignitur.

Perge Viator:

Citra fabulam tres fabulas tenes,

Phaëtona, Nioben, Myrrham.

L O T H I

Uxor.

METAMORPHOSIS,

Quam stupes muliebrem Statnam

Tanto artificio fictam,

Artifice caruit.

Genita fuit, & sine scalpello sculpta.

Et, quod impensius mirere,

Olim spirabilis, & loquuta.

Brevi; Fœmina fuit.

Dicerem, est:

Nisi prodigium videretur,

Fœminam esse, & tacere.

Gorgonium vidisse illam putas?

Aut Ciconum fontem bibisse?

Erras: Se ipsa finxit.

Nam contra divinum præscriptum

Dum Patriam spectas, se amisit.

Sola igitur Mortalium, nec Imaginis egens, nec Sepulcri,

Ipsa sua stupiditatis Imago,

In semita haret.

Et in sua statua tumulatur.

Licet igitur intra Metamorphoses numerare

Fœminam ex vera fictam;

Imò nunc veram, quia fictam.

Nam quid in fœminis videas, nisi fictum?

Itaque mentiri solita, seipsam mentitur.

Mortua vivam simulat, vel viva mortuam.

Magis mirere,

Quòd insulsa, falsum migravit in lapidem:

In sale mortua, quo viva carebat.

Sic solem fœmina: sapiunt cùm pereunt.

Ah fuge hunc salem, si sapi, Viator.

I S A A C

Abrahæ Filius.

TRAGŒDIA.

Adeste Cives.

In Monte Moriah Tragœdia dabitur,

Cui nihil simile dedere Athenæ.

Idomeneus, & Agamemnon fabulæ sunt:

Et si consero, mihi frigent.

Protasin aget Numinis Internuncius;

Qui Isaacum patriâ jubebit dexterâ immolari.

Distrahetur infelix Pater inter filii vel fidei jacturam;

Aut incredulus futurus, aut crudelis.

Atque ut totas ærumnas secum tractet,

Ad ignotam procul Aram peregrinabitur;

Ut singula per vestigia gladium parans,

Locum omnem horreat, dum locum ignorat:

Toties enectus antequam necet.

Epitafin aget Isaacus;

Spes Patris, ac timor: Cœli munus, & muneris pretium:

Tot victimis à Patre expetitus, nunc Patris victima:

Quem Deus sceneratus est Puerum, ut te peteret Virum.

Uterque procedet suorum mysteriorum Sacrifer:

Hic ligna gestans, quibus inardeat;

Ille facem, quam posteritati subiciat.

Nam totius Populi Caput de capite periclitatur.

Jam ad mœstam Catastasin venietur,

Hanc uterque persolveret;

Dum Arâ posita, compositâ strue,

Discet Puer ad se pertinere illum gladium.

Ambigeres flebiliôrme Sacerdos, an Victima sit,

Nisi quod mollius est amanti,

Mortem impetrare, quàm imperare.

Jam in ore primo stat Anima:

Jam gladium alter, alter jugulum nudat:

Jam morti acerbissimæ nihil deest,

Præter id quod Mortis acerbicatem adimit, Mors ipsa.

Sed Catastasis horrorem læta excipiet Catastrophe:

Dum momento eodem,

Imperium Deus, ferrum Genitor, revocabit.

Itaque ad fortunatum Rebœcæ conubium servato Puero;

Fœdus Aries pro succedanea Victima Aram imbuet.

De more Numinis, qui bonis minatur, malos perimit.

Sic Isaacus iterum natus, Abrahamus iterum Pater,

Uterque Actor, corollam ferent.

Agetur Tragedia ludis verè Olympicis.

Modos facient Cœlestes Chori:

Spectante Cœlo; Actore Homine; Authore Deo.

Qui veræ cordis progymnasma, ficta in corde meditatus,

Eodem in Monte Filium immolando, Tragediam explebit.

J A C O B

Isaaci Filius.

MONITA.

Habes, Viator,

Tot in Jacobo documenta, quot gesta.
Hic in sterili conjugio divinitus impetratur.

Disce per vota querere quod optas :

Nam magnum aliquid porrigit Cœlum, cum flebitur.
Jam gemino tumente fœtu, Jacob optimus, Esau pessimus,
Felicissimam simul, & miserissimam fecere Matrem.

Disce quàm finitimum Virtuti sit Vitium :

Cum Mali Bonis agnascantur.

Sed ô prodigia ! Rixantur Pueri antequam prodeant ;

Et gladiatoria Palæstra uterus est.

Tumulus esse poterat, si magna odia possent latere.

Disce quàm prematurè se prodant pupillorum ingenia.

Ergo ex pellibus in aciem descendunt : ex utero in Orbem.

At primas obtinuit Esau, hærente ad calcem Jacobo.

Disce commune rerum fatum ;

Ut dignitates indigni rapiant, non servaturi.

Vagus enim venator Esau, rabidâ instinctus fame.

Flatulenta edulia Sacerdotio paciscens,

Fit ex Domino Verna.

Disce quàm stolidâ sit improbitas.

Nam irretitus suâmet arte venalis venator,

Cum ad escam involat, libertatem amittit.

Conspiravit in Jacobi gloriam

Matris acumen, & Patris cæcitas :

Dum pius impio similis,

Paternæ dextæræ subrepens, primatum subripit ;
Et Esau capitur dum Feras capit.

Disce tua jura ingenio promovere :

Humanius enim mentis acie vincimus, quàm Ferri.

Jam Fratris iras ut fugiat Jacob, patriam fugit.

Et sollicitudines per solitudines mulcens,

Exitum declinat exilio.

Disce quàm arduum sit Fratres componere, nisi divides.

Magnus ex odio Jacobi labor ; major ex Amore.

Rachelis conjugium,

Unam videlicet servitutem, septenni servitute mercatur.

Disce Amoris nequitiam ; qui Sapientes dementat.

Imposuit Jacobo Labanus,

Dum pro pulcherrima, lippam supposuit :

Bis igitur ut nubat, bis servit ;

Et liberos ut acquirat, libertatem amittit.

Disce quid avaro fidas, si sanguinem sudoribus vendis.

Sed opportuna Soceri importunitas Genero fuit.

Nam sterilem invenit pulcram, deformem frugi.

Disce humanarum rerum vices :

Spem fallit species, utilia sunt quæ speruntur.

Infelix igitur Rachel ut prolem pariat vota concipit :

Felix nisi litâsset,

Nam animam simul, ac Benjaminum enixa,

Vitam amisit cum dedit.

Disce quàm nostra nos prodas Cupiditas :

Perierat nisi pareret : periit quia peperit.

Jam Natorum ac Pecudum Gregibus auctus Jacob,

Soceri auget invidiam.

Disce quàm magnum sit infortunium magna fortuna.

At malum malo mutatur,

Dum à Socero lapsus, in Fratrem relabitur.

Sed inter furem ac furentem medius,

Illum dolis vincit, hunc donis.

Disce quàm secunda munimenta sint munera :

Nam ferro invictos, auro vinces.

Ultima restabant tentamenta Virtutis.

Soceri astu, Fratris astu inconcussus,

Natorum flagitiis concutitur :

Cruento Josephi spolio deceptus,

Fictam cædem veris lacrymis luit.

Disce, multiplici ex connubio plus doloris quàm solatii progigni.

Rediit tandem felicitas sera, sed serja.

Lætâ enim ac tragicâ agnitione,

Dum Benjaminum repetit, Josephum reperit.

Itaque inter Filios duodecim, oscula, & Animam dividens,

Ingenti felicitati succubuit.

Disce Virtutis leges, Viator ;

Verè ut gaudeas, diu lugendum.

T R I B U N I XII.

Jacobi Filii.

SOMNIUM.

Suavis futurorum interpret Somnus,

Vel Josepho ad Cælum raptò,

Vel Cælo ad Josephum delato,

Talibus Oraculis puerile pectus implevit.

Huc nobilis Infans.

Signiferum illum Orbem, Phœbi Phœbésque curriculum, vide ;

Ubi Astra duodecim, tempestates alternant:

Vestræ familiæ vides Emblema.

Hic Signorum Princeps, ac vernæ fecunditatis antistes *Aries*,

Te tibi ostendit.

Cui Primigeniorum dignitatem

Naturâ negatam Virtus dabit :

Cùm ex famulo Princeps,

Egyptum

Ægyptum ditabis, ab *Ægypto* ditabere.

At ille torosus, & aratro sacer *Bos*,

Iffachar est :

Qui oseris quàm honoris patientior,

Vecturà victitans, jure perferet jugum.

Jam *Geminorum* Fratrum nodus Benjamins adstruit,

Vero *Philadelphiz* exemplo,

Unico tecum animo, quia ab unico utero.

Jam verò sub æstuosum *Tropici* limitem

Refugus latibulans *Cancer*,

Nephtalis est, à recto retrogradus.

Nec servile ingenium mirere, de *Serva* natum.

Cernis subinde jubatum radiis *Leonem*,

Magnanimum, victrix, strenuum caput ?

Hæ *Judzæ* dotes ;

Qui nomen *Genti*, sceptrum *Regibus*, *Messiz* natales dabit.

Virginem verò,

Solivagum, severum, sed castum *Sidus*,

Ad *Levim* referas ;

Quem pudicitiz amor ultorem libidinis faciet,

Ac *Tribu* soloque dimotum, *Aris* Temploque admovebit.

Danum æquissimum *Judicem*, *Libra* prælagit :

Quæ noctem diemque, hoc est, poenas & præmia,

Pari lance suspendit.

Cernisne *Scorpionem* illum truculenter blandum,

Ore innocenti, nocenti caudâ ?

Simonis perfidiam notat :

Qui vel suo proditor nomini

Paci verba, dexterae telum aptans,

Credulo *Sichem*, citius jugulato quàm jugato,

Nuptialem ipsam facem supponet.

Nec melius ex *Centauro* prælagium :

Hinc humanâ specie, inde equinâ lasciviâ bisformis,

Rubeno respondet.

Tantæ humanitatis, ut tuo funere pollui nolit :

Tantæ lasciviæ, ut Patris thalamos ultrò polluat.

Æquæ

Æquè pius dum Fratres servat,
 Ac impius dum Fratres gignit.
 Patris igitur præmîo poenâque dignus,
 Primogenitus nascitur, Primogenita amittet.
 Euge ; sædissimum *Capricornum* cum Gado conferas :

Deformes, sed uniformes.

Nam Martis ille ac Maris turbator,
 Campos cædibus, freta tempestatibus asperat :
 Hic Sociorum quietem movebit ;
 Ditiones seditionibus agitabit.

Contrà verò,

Regius hic Minister *Aquarius*, Azeri schema est :

Qui de gregali ad Regalem sedem vocatus,
 Regum animos tractabit, iras mulcebit.

Pisces demum, lubricæ Maris animæ,
 Zabulon's sortem pingunt ;

Qui pisculentam sortibus oram,
 Divitias ac delicias comparabit.

Hæc vestræ fortuna Domus ;

Cæli Filia, Cælo nixa, cum Cælo duratura.
 Quid enim Cælum, nisi Mysteriorum Pictura ?

Hæc varicinatus Sopor, evanuit.

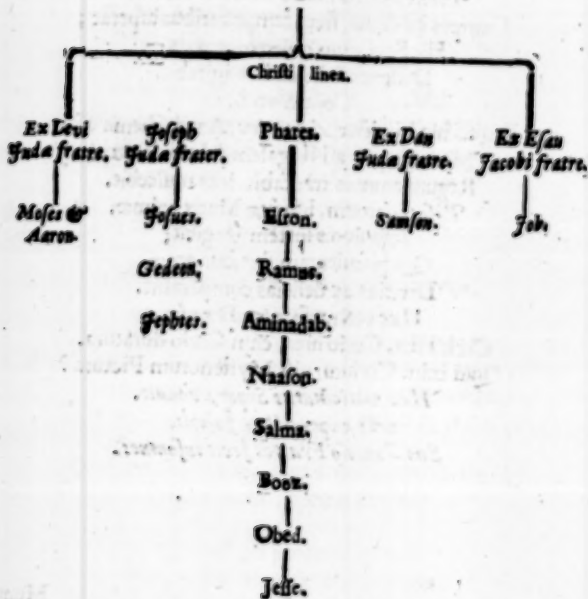
At experræctus Joseph,

Suo Somnio Fratres fecit insomnes.

Mundi Juventus.

D U C E S.

JUDAS Jacobi Filius,

J U D A S

Jacobi Filius.

ET YMON.

Tertium vides Orbis Parentem, Viator.
 Quî fati consilio nomen à Laude sortitus,
 Gerendorum præscium, gestorum pretium,
 Id meruit adultus, quo donatus est infans.

Ergo ne silentium rapinæ damnetur,
 Suam Judæ Etymologiam pro præconio restitue.
 Animum illum celebra magnum, strenuum, justum :

Qualem poscebat Mundi Juventa.

Magnitudinis fuit ;

Quòd Patri se vadem pro Benjamino devovit :
 Certus, aut raptum reducere, aut raptozem.
 Strenuitatis ; quòd hostiles sectas hostiliter insectatus,
 Bella exercuit pro venatu.

Justitiæ ; quòd ignoti incestûs se conscium noscens,
 Brevem luxum diu luxit.

Has ut laudes unico vocabulo constringeret Fatum,
Judam vocavit.

Migravit in Stirpem tanti nominis cæssera :

Nam Judæ Tribus, Tribuno similis,
 Justitiâ, strenuitate, magnitudine cæteras vicit.

Hæsit nepotibus avita gloria pro stimulo.

Qui ne nomini impares arguerentur,
 Numini pares esse debuerant.

Eodem tituli augurio Regia dignitas fulsit :

Quæ primogeniti annis debita, indebita vitæ,
 A Rubeno ad Judam, ab Evirato ad virum, transfugit.

Addeò facilius est nancisci Reges, quàm nasci.
 Hujus Imperio nullum majus.
 Nam longâ perpetuâque Regum lineâ decurrens,
 Denique in Dei humeris sedit.
 Ita Judæ solium fuit altius Sole.
 Nec cæco Providentiæ mysterio,
 In *Juda* nomine infandum Dei Nomen invenias :
 Addito *Delta*, quod *Januam* sonat.
 Nam Divinitati ad Mortales ingressæ,
 Judæa Virgo Janitrix fuit, & Genitrix.
 Quanta hæc Judæ Gloria, quòd sui Author Authoris
 Numen numeret inter Nepotes, & Judæus dicatur Deus !
 Sed, heu miseræ vices !
 Tanti Nominis laudem simile Nomen inficiet.
 Surget *Juda* Antagonistes Judas.
 Hic Numen edet, ille prodet.
 Sanctumque os putri violans osculo,
 Summet nomen contaminabit.
 Dedisce Viator avitos jactare fastos.
 Hominum est Virtus, non Nominum.
 Nam totidem literis Messæ Patrem appelles, & Particidam :

J O S E P H

Jacobi Filius.

EULOGIUM.

Dulces Rachelis primitiæ Joseph,
 Ut primus evadat, undecimus nascitur ;
 Egregium aliquid meditante Naturâ,
 Quæ tot exemplaria delineavit, ut unum absolveret.
 Paterna virtuti, materna pulchritudini compar ;

Ut impares Fratrum mores de suo Typo corrigeret.

In sopore Vigil,

Pingente Somno, futura dignitatis expressit imaginem.

Sed periculosa res est eminere.

Per cognatum livorem

Vivus humatur, exhumatus divenditur.

Infelix Puer,

Vel perimatur ne imperet, vel servetur ut servias.

Bis infelix,

Ab Eunuchis emitur, ut servias Famine.

Ter infelix,

Purus impura servit, ingenuus captiva :

Nam liberali mancipii specie Domina capta.

Hic inhonestum thalamum fugit :

Sed voto repugnat forma, pudore aucta :

Itaque inverecunda prociis persequitur verecundum.

Hic Domino, quàm Domina obsequentior, fugit :

Illa denique, impudentiâ impudicitia suffragante,

Arrepto pro Juvene palliolo,

Indicium criminis insonti objicit.

Quid multa ? favor sequitur ream, reatus insontem.

Itaque liberalius ducens Joseph,

Servili compede, quàm herili amplexu constringi,

Carcerem subire maluit, quàm mereri.

Sed Virtus quicquid intrat condecorat.

Lata ac mæsta somniant Pharaone,

Ut ambages solvas, vinculis solvitur.

Anguem dices per laebras tractum,

Ut exires nitidior.

Ægypti Fata denuncians, Ægypto præficitur.

Nemo enim melius prospicit malis, quàm qui prospicit mala.

Itaque ore affirmato, re firmato præfatio,

Nunc ferax, nunc serox tempus

Septennem fertilitatem septenni sterilitate devoravit.

Nepos nimirum Natura cum prodigit, decoquit.

Hinc optimus Promus--Candus Joseph,

Frumento

*Frumento gravidas Pyramides pandens,
 Calescēt ā annonā promit quod tepente condiderat.
 Ita Ægyptia Pyramides, jam sepulcra, mox horrea;
 Ægyptios alunt quos immulabant.
 Tunc Asiā in Ægyptum emendicante,
 Frumentatores Fratres agnoscit Joseph.
 Piā Fati Talione :*

*Ut ab eo vitam emerent, quem vendiderant.
 Dulciorem tamen agnitionem simulato facturus jurgio,
 Ceu furto deprehenso, ceu fures comprehendit ;
 Pari violentiā amorem pectore, carcere Fratres, includens.
 Sed lubrica res est Amor.
 Medullis coercitus pupillas rumpit :
 Cacusq, per oculos viam rimatur.
 Latas igitur liquatus in lacrymas Joseph,
 Suis se proditoribus prodit.
 Cælum diceret illam domum, Astris duodecim latam.
 Sed sine Sole, dum sine Patre :
 Qui demum accersitus, totam fortunam serenavit.
 Omnia recuperaverat præter Patriam.
 Hinc ossa legavit pro Oraculo :
 Ubi, post obitum peregrinatus, tandem quievit.
 Semel mortuus,
 Bis tumultatus,
 Ter fletus,
 Quater felix.*

P H A R E S

Judæ Filius.

PRODIGIA.

*Adolescens quem cernis, Phares est :
 Matris incestu, Patris adulterio satus :*

Parentum

Parentum dedecus, Nepotum decus.

O Prodigium !

Duos fleverat Viros, eosque Leviros Thamar.

Tertio desponsa Fratri, & fraudata,

Ne orbitatem fieret,

Fraudulentâ libidine, ab Juda Socero Prolemi furatur.

Nam pella Pellex,

Prostituto corpore, non vultu,

Filium concepit Mariti Fratrem, ignota Nothum.

O dirum Prodigium !

Obscuri sceleris palam convicta Meretrix,
Accusatore utero, Socero Judice, ad flammâs trahitur ;

Ut Veneris crimen Vulcanus plectat ;

Et flammam expiet flamina.

Sed productis scortationis præmiolis,

Sigillo, sudario, baculo ;

Reum Judicem convicit rea.

O implexum Prodigium !

Sanctum adulterio misceri, adulterio sanctum gigni !

Imò unico adulterio bis adulter Judas,

Crimen geminat :

Quippe unico incestu, geminos gignit.

O probrosum Prodigium !

Gemello instante partu,

Exertam Zarâ dexteram purpurâ distinguit Obstetrix ;

Purpuratam dexteram in uterum revocat Zârâ :

Et posterior Phares prior oritur.

O divinum Prodigium !

Quid monstri ferunt hæc vices ?

An purpureum vinculum,

Ut Egyptiæ captivitatis omen, exhorret Infans ?

An penitus in uterum resilit,

Ut purpuream Regni notam ostendat Fratri,

Cui divinæ stirpis auctori debentur primæ ?

An quod Auroræ plagam significet Zârâ :

Purpuream Auroræ notam coruscat,

Ut Solis instar prodeat Phares ?
 An gemini Populi præpostera notantur sortes ?
 Nam qui legem primus accepit,
 A legis actis manum retraxit.

O felix Prodigium !

Nemo utiliùs peccavit quàm Thamar.
 Nam legitimâ arescente Judæ Prole,
 Tota Judæorum Regum Sylva
 De spurio hoc Stolone propagatur.
 Pro Providentiæ Consilio :

Ut decolor Hebræorum purpura
 Haberet unde erubesceret :

Et Regali Throno oppositus Thamaris Thorus,
 Tyrannicum typhum excuteret.

O maximum omnium Prodigium !

Regia Christi Gentilitas hoc probro superbit ;
 Et Virginei Partus Avix, jactantur incestæ,
 Dum Christi Genitores ex Thamare dicuntur Nati.
 Sive id augendo Divinorum natalium splendori :
 Nam fordior in nebula clarior elucet Iris.

Sive minuendæ severitati :

Dum criminum Vindex criminosos invenit.

O lata Prodigia !

Abi Viator, & Spera.

J O B

Esau Pronepos.

MONOMACHIA.

In arenam, ô Cives :
Gemini congregiamur Athletæ.

Orientis

Orientis alter, alter Occidentis Solis Imperator ;
Job, & Damon.

Simplicem illum videbitis cum multiplici Hoste pugnātem.

Illum semper eundem ; hunc semper alium :

Qui formā carens, formas alternas.

Sed proderit Jobo adversarii varietas,

Toties unum triumphaturo.

En mollium Sabaorū speciē simulatus Hostis,

Jobi Boves praedatur.

Hac prima Damonis velutatio ; robur enervare deliciis :

; Sed irriso eventu.

In flammam mutatur flammarum hospes :

Et Caelo cadens, ubi stare non potuit

Incendit quācunque incedit ;

Et pascentes oviculas ignis depascitur.

Hinc Magicum Chaldaorum agmen mentitus,

Camelos cum rectoribus corripit.

Sustinet hanc jacturam divinus Pugil,

Qui opibus impeditior quōdā ditor,

Aequē beneficium vocat Numen, sive afferat, sive auferat opes.

Sic praedonem angit, dum de praeda non angitur.

Hactenus prolusit aggressor : jam propius.

Ut Regiam evertat in ventum veritus :

Nil enim Aula nocentius vento.

Omnes turbat hic turbo praeter illum cui nocet :

Qui ruinas inter infractus,

Latiore Caelo fruatur dum caetera subsidunt.

Sed majores ciet lacrymarum nimbos hic veniens.

Dulcem senis sobolem inter epulas ruina sepelit.

At facilius Terram movet, quā Jobum ;

Qui ruente familiā sustinere potest orbitatem.

Spoliatio qui d' superest ? Vita.

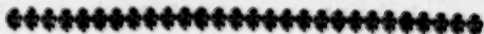
Hanc Tortoris Imagine cruciat, non rapit :

Ut intra corpus, & cadaver medius,

Job vitam optet, vel Mortem.

Job neutram curat.

Et ante Numen cadens, amulum sternit dum sternitur.
 Debellaverat; nisi defessus Anagomista,
 Deteriorem sibi vicarium sufficeret, Faminam,
 Viro igitur Uxorem delegat;
 Qua postremam suis malis imponere manum suadeat;
 Et Mortem Morte antevertere.
 Beneficam crederes hanc Maleficam; nisi esset Uxor,
 Cui luxus est debili marito carere.
 Destrahit hanc Pietatis larvam Mariti Pietas;
 Ac linguam linguâ retundens,
 Vivere mavult, invisus Conjugi ac sibi;
 Totiesq; Hostem verberat, quoties spirat:
 Et nihil amarius prater Deum, Mortem etiam odit.
 Nam postremis in malis,
 Fortius est Mortem arcere, quàm arcessere.
 Jam inter rapinas & ruinas nudus, palmam tenet:
 Sed ipsam in palmam victus involat Damon:
 Et ultimos conatus adhibet, amicorum probra.
 Hi tantâ virtute amaris salibus respersâ,
 Famosis carminibus Victoris famam corrumpunt.
 Habet hanc felicitatem novissima calamitas,
 Quòd invidiam extinguit: hoc uno invidenda.
 Job omnium miserrimus, invidos habet amicos,
 Nimirum Poetas,
 Tam malè mordaces, ut vel ulcerosum mordeant,
 Adeò inter Amicos, Virgines Musa lascivium.
 Evicit extremum hunc laborem strenuus Job.
 Qui contempsit & contentus, Hostes Hostiis lustrat.
 Hic toto Cæli Theatro plausus excitus.
 Nec minore premio, quàm pralio,
 Regno, liberis, opibus, duplo auctior,
 Suos ipse iunctus cecinit.
 Et calamitatis calamo felices fecit.

ESRON

Pharesi Filius.

RAMUS Efronis Filius.

AMINADAB Rami Filius.

AULICISMUS.

Aulam esse Auram,
Triumviratus hic docet ;
Aulicæ fortunæ levitatem expertus ;
Quæ cum Efrone processit,
Cum Ramo stetit,
Cum Aminadabo recessit.

Nemo igitur Efrone felicior Aulicus.
Nam cum injuriâ Sideris depulsa Ceres,
Asiam, atque Africam fugeret ;
Et areret quicquid araret :
Efron in Ægyptum receptus,

Regnante Amosi Pharaone, Proregnante Josepho Patruo.

In solivago Thebaidis solo cœlitum vitam vixit :

Urbicæ delicias nactus inter Agrestes.

Candida enim felicitas mapalium fumo non tingitur.

Sensit Colonorum innocentiam Canopi Tellus ;

Quæ Regali Judæorum vomere exulta,

Vota frugibus anteivit ;

Ac nihil debuit Nilo.

Certavit cum agrorum fecunditate Agricolarum fecunditas ;

Nam exiguus Israelitidum cœtus

Prodigiosa superfluitatione implevit Ægyptum.

Dubitas quantâ vi soboleverint ?

Una Judæ Tribus quinos in Ægyptum deduxit Pueros :

Intra octogesium lustrum,

Septuaginta millia bellatorum diduxit.

Adeo clementiâ Principis propagatur Respublica ;

Et Favonius conceptui favet.

Hactenus cum advena Efrone velificata felicitas,

Cum Ramo indigena subsistere cœpit.

Nam ab Amosi ad succedaneos Pharaones,

Ægyptio desultante Sceptro ;

Josephi merita cum Josepho funeravit oblivio.

Hoc Aulæ ingenium :

Malefacta in saxo, Benefacta in aquis scalpuntur ;

Et cum beneficiario interit beneficium.

Tantam igitur Judæorum fortunam

Sequuta, ut solet, invidia :

Cui omnia suspecta, nisi despecta,

Novissimæ igitur calamitati servatur Aminadab ;

Malè Regnante Amenophi ;

Qui Regiam Judæ stirpem, luteo ministerio defixit.

Additis operarum Censoribus,

Qui, crebriore quæstione quàm quæstu,

Cessantes incesserent ;

Ut infelix Populus operam aut animam ageret.

Hæc Tyrannorum Natura ;

Divitias rapere quas donent ; timere quas dederint ;

Ac ditatos calcare ne calcitrant.

At innoxiiis nihil noxium.

Semineces Hebræi, & vivaces,

Basilicæ instar herbæ, crescunt per jurgia.

Quamquam doloris auctarium est

In sterili fortuna fecunditas.

Horruit Phraeo seracem hanc Excetram ;

Contra quam gladio nifus,

Fœmineos Hebræarum sortus vivere jubet ad Venerem,

Mâculos vetat.

Æquè iniquus dùm perdit, ac dùm parcit :
Comite semper crudelitatis lasciviâ.
Infelix omnino Aminadab,
Quòd non citius aut serius nascitur.
Nempe, cùm Hebræa libertas,
Ægyptum attingit aut reliquit.
Imò omnium felicissimus,
Qui tantum infortunium fortiter tulit.
Miserum enim est, miserum esse nescire.
 Age Audice :

Tres horum ætates compone, Aulici ætatem habebis.
 Cui mendax Fortuna,
 Primum applodit, mox supplodit, demum explodit.
 Quòd si Aulæ vicibus Principum vices accedant ;
 Sis licèt cautus, non vitabis has cautes.

M O S E S

Levi Nepos.

EXEGESIS.

Haftenus Homines Natura genuit, nunc Deos.
Provecliori Mundo Ingenium crevit.
Novi Regis odio flagrante,
Nova Hebraorum spes nascitur, Moses.
Orin, Vitâ, Obiit,
Intra fidem, supra opinionem.
Utero exactus flumini traditur ;
Ut Lethes esset pro lavacro ;
Sed jacturâ caruit hic jactus.
Mergi non potest spectata pulchritudo.
Inter papyros harentem ac biblos

(Jam tum Biblia meditabatur)

Regia spectans Puella,

Optat, educit; adoptat, educat.

Sed lubricum Anla culmen ingenuis.

Fratrum osiores perosus,

Ægyptio confosso, Ægyptum deserit.

Obscuro secessu, successu illustri;

Nam Oviūm Pastor, mox Hominū,

Dilecto Populo deligitur Princeps.

Primus Mosi labor, Hebræorum libertatem rogare:

Sed à Tyranno.

Frustra nimirum rogamur, quibus aures in oculis.

Manu igitur, quàm linguâ, facundior,

Ut aures audiant, oculos terret.

At quas Deus obfirmat, plectas facilius quàm flectas.

Hebræos cedente Mari incedentes,

Vado sequitur Pharao:

Sed in undis demersus, memori elemento pœnas dedit,

Quas nascenti Mosi decreverat,

Sic suis artibus pereunt Tyranni.

Tanta pro suis fecit Moses; plura pertulit à suis.

Nam sternax Vulgus promissas ad sedes educit,

Angitur dum agitur;

Sanctūmque ductorem, ut seductorem criminatur,

Adcò nec Probi immunes à probris.

Profuit Mosi Pastoritia:

Didicerat cum Brutis vivere.

Quanta in contumaces missa beneficia, & amissa!

Liquitur invita de Pumice non ingratus ingratis liquor:

Virgâ lapides molliente, non Homines.

Sapit siti admonitis amarus nuper aquarum hauritus:

Nec lingua amaror melle depellitur.

Tota condiendis altilibus ancillatur Natura:

Sed rabida ora munus mandant, munificem mordent.

Cænescent dulci rore concreta gramina:

At delicata Mancipia incipiunt fastidire delicias.

O vestro

O vestro luto lutescentiores !

Nil dissolutius servo recens soluto.

Nam servitutis impatiens, libertatis incapax,
In servitio libertatem amat, in libertate servitium.

Duras igitur ut cervices emolliat Moses,

Ad tonantem scandit per fulmina ;

Leges rogaturus, quas irroget.

Sed divino è cultu Deo similis reversus,

Geminas facie faces ejaculatus,

Jumentis Cultores Jumento similes reperit:

Qui passim strati,

Legem detrectant, obirectant legislatori.

Ad id periculosum Amistiti gregem deferere,

Esi Deum adeat.

Jam verò iteratis oraculis,

Ter alius, & ter idem,

Civile, Militare, Pontificium Jus edens,

Proceres, Duces, Pontifices,

Foro, Castris, Templo constituit.

Omnium ditissimus,

Deum in Arca possedit.

Omnium doctissimus,

Divina gesta Commentariis excepit.

Omnium strenuissimus,

Stationes quaterdenas annis totidem metitus,

Viam per avia vel invenit, vel fecit.

Quin ipse Belli Dux, & bellica machina,

In Monte fixus,

Hostem dejicit, dum manus erigit.

Populo denique tot per clades iraducto,

Primum ac postremum optati soli conspectum rapiens,

Patriam amisit, cum vidit.

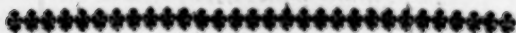
Hoc tantum Humanum fecit, quòd defecit.

Morientem nemo vidit,

Mortuum nemo invenit,

Tumulum nemo crexit :

*Si Deus moreretur, sic moreretur.
Quis Mosēmet neget Pharaonis Deum?*

A A R O N

Mosis Frater.

PARÆNESIS.

*Adeste Præsules. Paucis vos monco.
Cecidi; nemo fidat: Convalui; nemo diffidat:
Ego Pontificum Princeps, & Principum Pontifex,
Mosis frater, imò pars fratris fui.
Nam quo alteruter carebat, ab alterutro sumpsi;
Illi ego linguam, ille mihi manum suffecit.
Uni omnia nunquam concessa.
Sed ego nimio indulgentior,
Vulgo Deum Deo meliorem flagitanti, Daemonem dedi.
Inaurium auro flammis domito, Monstrum conflagavi:
Ut aurium dolore oculi resipiscerent.
At nimis imperitè aureum formavi, si coli volebam:
Cum aurum colatur vel informe, & Nummus pro Numine sit.
Materia pretio vilem addidi Jumentis speciem,
Ut Numen darem colentibus simile.
Sic circa Vitulum vitalantur lascivi;
Et Pastores ducuntur à Pecude.
Itaque in elemento eodem, Deum Moses, ego Daemonem reperi.
At nemini suum artificium plaris stetit.
Leviùs Anchorem torfit Phalaridis Taurus,
Quàm meus me Vitulus.
Nam semel ille genuit, ego semper.
Finem ludicri luctus excepit:
Dum Vulcano redonatus est Vitulus:*

Et flamma scelus delet quod fecit.

Tum, verso in medelam veneno, Idoli Cineres in aquis sorbui.

Ut Bacchi facinus eluerent lymphæ.

Itaque ad oculos transmissio piaculo meum Idolum effleui.

Hinc, ultore Levitarum gladio Populum depopulante,

Toties cado quoties video cadentes.

Ut trigesies millies peream, triginta millia percutuum spectro.

Sic Populus Antistitis culpâ,

Antistes Populi penâ torquetur.

Illi sanguinem fundunt, ego lacrymas.

Hec quot lacrymas ?

Nullas ad Filiorum funera mihi seposui.

Vidi infelix infelices pueros,

Profano igni adolentes, sacro igne adoleri.

At exhauris meo crimine oculis,

Nihil inveni quod supra alienum crimen efflueret.

Supererat pro solatio dignitas: hâc etiam spoliior in Monte Hor :

Et Pontifex de Ponte dejicior.

Mors denique dolores omnes oneratura,

Optata litora prospectantem oppressit.

Obiit à Patria extorris, quam oculis tantum tenui.

Credite Antistites.

Labrica res est præisse.

N A A S O N

Aminadabi Filius.

EXEMPLAR.

Lege, attende, mirare.

Principis Tribus Princeps Naason,

In Principum exemplar est positus.

Hic fortissimo Atavo fortior Athepos,
 Primus ab Ægyptio luto pedem extulit,
 Novæ fortunæ Protoplastes :
 Mofi obsequutus, non Pharaoni :
 Qui cùm Hebræos, nec amare vellet, nec amittere,
 Amisit quos amavit ;
 Grassante per tenebras Cœli gladio.
 Adedò augustum Imperandi augurium est, Deo parère.
 Primus morante acie ad Orientem metatur :
 Castrensis vigilantix documento,
 Ut Solem cadentem ultimus,
 Nascentem primus adspiciat Princeps.
 Primus Sanctuarium in Castris recepit,
 Aggregatâ in contubernium Leviticâ Tribu :
 Ut Hostiarum cædes Hostium cædi proluderet.
 Alternò enim fœdere,
 Religionem Princeps, Religio Principem servat.
 Primus in procinctu Martem laceffit ;
 Non recessurus nisi victoria receptui canat.
 Præposterè nempe bellatur,
 Cùm Dux ab agmine ducitur, non agmen à Duce.
 Primus ad Erythræum trepidante Turbâ,
 Insolens vadum dividui maris intravit :
 Et mendaci se credidit Elemento,
 Dúmque illi Rubrum pelagus pallidi specularantur,
 Hic Deo fretus, fretum derisit.
 Tanta hæc fiducia, ut antecessorem Angelum antecesserit,
 Nam attonitum mare intrante Naasone,
 Antesignana columna pone aciem recessit.
 Vel quòd Angelo audentior fuerit Princeps,
 Vel quòd Principis exemplū melius præluceret.
 Assurgit inambulanti reverens unda :
 Aqueo cæmento stipans altrinsecus viam ;
 Hic terram pro fluctu, fluctum pro litore inveniens,
 In undarum lubrico suam speculari soliditatem.
 Nescias utrūm magis mirere,

Stantes undas, an euntem Ducem :
 In mari constantiam, an in Principe obsequium :
 Exili virgâ indormitum domari mare,
 An mare sine mari, à Nauta sine Navigio, transmitti.
 Sanè hinc didita fama, Regalem purpuram meruisse Naasonem;
 Quòd Purpureum fretum calcaverit Primus.
 Habetis exemplar Principes : incipite quæ præcipitis.
 Malè imperat, qui imperat tantum.

S A L M A

Naasonis Filius:

GRATULATIO;

Gratulor tibi Principum felicissime Salma;
 Hoc primum, quòd cæco errante populo,
 Genitus es in deserto.
 Nihil deserto illo fecundius,
 Ubi peregrinatus statim ac natus,
 Patriam in exilio habuisti, exilium in patria.
 Magis gratulor, quòd legem per fulgura dictante Deo
 In lucem venisti :
 Et Cervulæ instar, tonante Cælo soluta est Parens.
 Justum igitur non mirer, cui cognata jura,
 Nec fortem, cui tonitrus in crepundia.
 Habuisti cœlestis alumnus nutricia sidera,
 Et manna pro mamma.
 Unde dulcissimi tibi mores :
 Nam alimentum, est indolis elementum.
 Nec dulcia defuere viatica donec viarum acerbitas.
 Penuariam donante Cælo, ut domicilium.
 Hinc instar Cœli, in agitatione firmissimus,

Quadraginta dierum iter annis totidem produxisti :

Non tuâ, sed blasphemî populi culpâ,

Qui pede uti linguâ errabundus,

Tamdiu à recta quamdiu à recto devia vit.

Planè Peripatetici, qui sapientiam condiscunt ambulando.

Quid lubrica illa monstra commemorem ?

Nescio anguésne flammeos, an flammâs anguineas vocem.

Antiqui sanè Serpentis germina,

Qui Tartari Salamandra, uritur non adurit.

Neque enim decentior carnifex furiosorum linguis,

Quàm Furiarum Colubrâ. debebatur.

Tu verò supplici prece pestes illas repressisti :

Quâ nulla promptior excantatio.

Ut reciproco ictu

Lingux anguibus, angues linguâ multarentur.

Maeste tuâ illâ constantiâ,

Quæ tot per funera nusquam periit :

Nam ceteri ex Ægypto digressi

(Præter unum, aut alterum)

Ante confectum iter, itinere confecti sunt.

Ita, populosa illa solitudo, vitiosorum cribrum,

Tot aucta cunabulis quot sepulcris,

Alterum accepit populum, alterum dedit ;

Meliorémque dedit quàm accepit.

At quantâ virtute,

Solâ ferri tui acie aciem universam tutatus,

Adversus adversos primum semper telum torxisti !

Ac tribus ac triginta prostratis Regibus,

Messix annos victoriis totidem prænumerasti !

Clarefcit tua fama Hierichontis incendio ;

Quam Urbem orator & explorator ingressus,

Vicisti ut vinci posse vidisti.

Vindicatâ manubiarum loco Raabâ,

Hospitali fide maritalem fidem supplente.

Meretrix meritissima

Quæ servatorem progigneret, cujus progenitores servârat.

Ergo

Ergo tibi gratulor quòd primus, quòd sospes,
Primam & solpitem promissa telluri appuleris tribum.
Integra Genitorem manebat hæc palma,
Ut metam præciperet, qui se præmoverat.

Sed eam bipertire visum Superis,
Ne tanta Parentis gloria inglorium faceret Filium.
Itaque illi Erythrum, tibi Jordanis fuit prætentandus ;
Qui retrocedentibus undis vadum reliquit.
Nimirum, virtuti cedere, docile flumen à mari didicerat.

Terge tam purâ lymphâ sudores tuos,
Et malis recreare post mala.

Nam amara memorando dulcescunt,
Et aures mulcet quod oculos tenuit.

Fruere partis deliciis invictissime Salma,
Quo Auspice, bellari ceptum & debellari ;
Quo Duce, hostes omnes cesserunt, aut recesserunt ;
Quo Reduce, Judæa Tribus centum Urbes sortitur ;
Quarum Indigenæ tuo admoniti gladto,
Vacuas ut relinquerent sedes, Tartarum implevere.

J O S U E S

Ex Josepho.

TRIUMPHUS.

Egregium Triumphum instrua Silo,
Victor incedis Josues.

Hierichontina præcedant iuba,
Ut accedenti Victori accidant Urbes.

Eximio triumpho non porta panduntur, sed mœnia.
Distinguat Cohortium signa salubre Tetragrammaton JESUS.
Vincendi tessera, Victoris titulus, Victoriæ tutela.

Hoc

*Hoc enim servatus quo Servator,
Tartaro formidines festinavit.
Idumaeorum succedant manubia :
Quorum terga duntaxat vidit.*

*Officium fuit spoliâsse fugaces, & armis graves.
Nam timidorum arma prædatorem vocant, non hostem.*

*Prima inter fercula Sina Montis occurrat species.
Ubi cum Mose Empyræus Pyrausta Josnes, in igne vixit.
Nimirum prava Natura franguntur leges cū divina conduntur,
Quas solus Moses dedit, solus Josnes servavit.*

*Hinc duorum terga ferentium premat immanis Botrus,
Ostentui datus,*

Cum quadraginta annorum itinere quadraginta diebus exhausto;

*De Gigantum tellure
Fruges retulit, colonis similes.*

*Olim tam colonos messurus, quàm fruges.
Ergo tergemina Gigantum Henacinatorum capita
Contis præfixa gestentur ;
Quibus robur rubori fuit.*

*Nam Viros non à viribus voces, sed à virtute.
Volo etiam acervum lapidum planstro vehi :
Ingratam ingratis memoriam;*

*A quibus penè exanimatur dum territos animas.
A deo timenda est timidorum audacia.*

*Tum Madianitarum Trophæa ;
Quos ad Mosis inferias mactavit inferis :
Medio Balaami capite exercitâ linguâ :*

*Quam præstigiator Prophetes, suo jumento stolidior,
In imprecationes conatus, in preces resolvit.*

*Hinc Jordanis imago, si licet simulari, producitur.
Qui à Mythis gestatam, & Mysteria gestantem Arcam
Veneratus ac veritus ;*

*Stuporem inter & metum, simul stetit & fugit.
Hiericho inter simulacra victarum Urbium præcedat:
Qua tubarum sono turbata,
Saltantem Josua contremuit.*

*Septem praterea Urbes graviori Marte deleta,
In imagine tantum vivant.*

Savendum enim erat, aut servendum.

Flagrent ante currum profacibus Sol, & Luna;

Qui pridem gradarii, jam statarii Planeta,

Ne victoriam morentur, morantur diem.

At Gabaonita, catenata mancipia, currum trahant.

Nam callide vitam pacti, catenas in lucro ponunt.

Turrito curru immineat Victor,

Hereditario Moysi diademate radiatus,

Ut noctem illustret excacet invidiam.

Triumphalem Senem laureata sequantur Tribus,

Nemine juventam excedente.

Solus enim cum Calebo Josues

Aegyptum vidit, & Judaeam;

Carcerem, & Metam.

Pompam excipiat caelestis Arcus:

Sic inscripto fastigio.

Iesu servatori,

Dictatori virgineo,

Africano, Asiatico:

*Quod ad Palaestinas delicias vindicato Populo,
Tyrannis tribus & triginta, igni, ferro, cantu, prostratis;*

Totidemque Regionibus tributim divisis;

Sanctuario in Silunte collocato;

Ut Deus quiesceret nunquam quieverit:

Sen. Popul. Q. Hebr.

Portam Trophaeis insignem aperuit.

V. O.

S A M S O N

Ex Dano.

I D E A.

Adeste Juvenes, quibus Robur, & Cupido.
 Do vobis nrisque Ideam, Samsonem,
 Alcidas coatanum, Alcidi similem, robusto & forti:
 Mox Cupidinis mancipium; Cupidini simile caco & nudo.
 Hic de sterili germinat:
 Quo miraculo vel Jacob, vel Esau nascitur, nihil medium.
 Nazarenus Nazareno dicatur; lecto à floribus titulo.
 Avarum nempe munus Vitis Autumnum Deo dicare, non florem.
 Ne temulentia tumorem faciat,
 Fonte puro fallere sitim jubetur.
 Ut bibemis imaginem reddente lymphâ,
 Se ipsum noscere assuescat.
 Contra pugnaces divino robore afflatur Puer:
 Nil enim Hosti nocentius quàm innocentia.
 At Martius ille spiritus capillis illigatur:
 Ut scias, quàm caducum sit donum juvenile robur,
 Cum tenui admodum de filo pendeat.
 Ad Hostium cadem consecratus,
 Odia Philistarum ab Philistarum amoribus incipit.
 Incircumcissum connubium firmante Deo;
 Ut Marti facem subjiciat Cupido.
 Primus Samsonis labor, qui primus Alcidis,
 Leonem immanissimum sternere.
 Dulciore tamen victoriâ,
 Ferinas inter exuvias, mellificium invenit:
 Et Leonis hiatus, Hominum sepulcrum, mox Apium nidus,
 Feri-

*Feritate in dulcedinem versâ,
Conviviali anigmati materiam dedis:
Quo enodando convive perfidam Sphingen adennt,
Samsonis Conjugem.*

Hinc novus Juveni labor.

*Qui male soluti problematis amarum pretium soluturus,
Philistæos triginta occidit; & Hostium spoliis Hostes induit,
Sic ingenio victores vincuntur viribus:*

Et dolos sequitur dolor.

Hinc nova malorum Hydra:

Nam injuria vindictam, vindicta injuriam provocat.

Samsonis Uxor cognatam cadem adulteris ulciscitur.

Ut non mirere mariti secretum vulgâsse, qua se ipsam vulgat.

Nil enim Famina arcanum, cui nihil sanctum.

Samson trecentis Vulpibus faces subligat:

Ludicro initio, flebili eventu.

Nam incendiaria animantes per segetes sparsa,

Famem cum flammis spargunt.

Hoc incendio adoletur Adultera:

Et Cereris facibus ad Proserpinam ducitur.

Sic Vulpina ingenia plectuntur à Vulpibus.

Sed alii ex aliis neſtuntur labores.

Nam sociali perfidiâ, Philistinis proditur à Tribu Juda.

Christi specimen non daret, nisi à Juda proderetur.

Sed vinculis repenti exuius

Aselli mandibulâ Cataphractorum cervices terit.

Nullum enim vile telum in virili manu.

Quin eadem clava gemino clava miraculo,

Vincenti telum, victori fontem ministrat;

Saniem emaculatura quam fuderat.

Nimis felix jam Samson, nisi sua Gloria superfuisset:

Sed tantam famam libidines infamârunt.

Et hic labor Herculeis adnumeretur.

Gazea Meretricula amplexibus illaqueatus,

Philistinis destinatur ad pradam.

Monocerotem diceres, Puella in gremio captum, sed impura.

At exitu inopinato declinavit exitium.
 Urbis compagibus felici nisu revulsis;
 Portarum fores foras portavit.
 Sic Sirenum praestigias semper effugiat;
 Quae vocant quos vocant.
 Sed amoris impotens, labores mutat non vitas.
 Tertiam Omphalem amavit Dalilam.
 Alcide fortior dum toties vincit,
 Effaminatior dum toties ancillatur.
 Muliercula igitur fidem auro decolorant Philistini;
 Exploraturi unde vinci possit amasius:
 Atque, ut Martem capiant, Venerem captant.
 Hic procaces hostilis Amica rogatus eludens,
 Nervos, rudentes, trabalem clavum diffringit:
 Semper captus, & liber.
 Sed sagacissimus Quasitor est Faxmina.
 Blandè torquendo verum extorquet.
 Tergiversari difficile est,
 Cum Apparitor Cupido faces admovent.
 Hem, saepe decipiens, sapius deceptus,
 Ne suos amores contristet, Virtutem comis implicitam prodit.
 Secto igitur per fraudem capillo, robur avolat;
 Et qui Leones straverat, à Lupa sternitur.
 Coortis undique insidiis, enervis in nervum mittitur.
 Et oculis orbatur, quos in aliena fronte perdiderat.
 Sic ex Alcide Oedipus, fruges terendo conteritur;
 Hoc tantum felix, quod se miserum non vidit.
 Rediit tandem ad Samsonem virtus, cum Samson ad Numen:
 Crevitque mens cum capillo.
 In Veneris Templo Cyclopem ludere iussus, nec larvâ egens,
 Labefactis columnis Templum impellit;
 Et Spectaculum perimit Spectatores.
 Sic sua inter Trophæa moritur Samson;
 Odis felicitior quàm amoribus.
 Hoc tamen egregiè,
 Quod Veneris Idolum moriendo comminuit:
 Eâque

Eamque perdit quâ perditur :
Cujus insidias vidit cùm oculis caruit.
Tu ne serò videas,
Samsonem vide, ac perge.

B O O Z

Salmæ Filius.

O B E D Boozi Filius.

MYSTERIUM.

Booz Cananitide Raabâ satus,
 Moabitidem duxit Rutham.
O Myſteria !

Mirum quòd ex Meritoria caſtiſſimus naſcitur ;
 Et pauperulam ducit æratus.

Magis mirum,
 Quòd legis peritiſſimus legem violat.
 Nam cùm divinis tabulis cautum ſit,
 De alienigenis naſci Hebræos,
 Ne de profanis naſcantur ſancti ;

Hic uxoriâ obſcuritatem ex materna continuans,
 Alienigenæ Filius & Conjux ,
 Contra legem genitus, genuit contra legem.

Quòdque fas omne ſuperat :
 Neſaſtus uterque Hymenæus
 Per avitos Meſſiæ faſtos ſerpit :
 Et infelicium tædarum fumo tantam nobilitatem denigrat.

O Myſteria !
 Quot involucris divina conduntur !
 Callidus legis interpres Booz,

Legislatoris ingenium assequitur, dum à lege recedit.

Erit cùm Cœlestis aliquis nascatur Booz,

Ex Meretricula Synagoga;

Qui alienigenæ nubat Ecclesiæ.

Illam Raabam, hanc Rutham meritò voces.

Hanc igitur Sponsam luto perlitam, diluet:

Fame enectam, sacris frugibus alet:

Ad pedes jacentem, in Regni solio collocabit:

Mendicam dotabit, ditabit.

Hæc effecto Conjugi Obedum gignet:

Gaudente Noëmâ, congaudente viciniâ.

Expirante nimirum Christo vivet Christianum Genus,

Cœlitum voluptas, Divinitatis Deliciæ.

O *Mysteria!*

Hæc in arc anis habet Viator, ac perge.

G E D E O N

Josephi Nepos.

ARGUMENTUM.

Quid inani cythara aucupio aures illigas Orphen?

Ex Hebro ad Hebraeos diverte:

Altius Hymni Argumentum dabit invictus Gedeon,

Tibi coævus.

Hoc cantu, non æreas, sed empyreas Aves morabere.

Magnas Viri virtutes pange, post magna vitia.

Optimus ex contrario concentus.

Strophæ dabit Gedeonis ignavia.

Nam pridem vecors, tremens vexilla tremuit:

Et cum hostilibus telis certavit fugâ.

Addita segnitia impietas.

*Male audit quòd Deum non audit.
Nam victoriam spondenti Numini,
Fidem negat nisi majora fide prodigia videat.
Ergo flamma & imber ad Gedeonem legantur:
Utroque dignum Nuncio Auditorem,
Qui divino minus ori, quàm suis oculis credit.*

Post hac dedecora,

*Amistrophen ex virtutibus verte:
Plaudente sibi Providentiâ, cùm hac illis mutat.
Cane ut divina vi vocis contra Madianitas egrediatur.*

*Quos à Mose deletos,
Unde vixerint ne scias, nisi à suis tumultis:
Adèò mala gramina nunquam bene pereunt.
Hic ex trepido intrepidus,
Universos jam provocat, qui singulos formidabat.
Itaque è Sacerdote Miles,
Dei cultor, mox ultor;*

*Cultrum sanctè, gladium fortiter, vibrans;
Mortuam pietatem impiorum mortibus suscitavit.
Verso jam nomine Jernbbaal,
Adorato Damoni fucum fecit.*

*Nec similes quàm exiguâ manu tot capita sparserit.
Centum & triginta Madianitarum millibus
Trecentos objecit, sed viros:
Ne ignavia fugam augetet, numerus disciplinam minneret,
Militem virtutem aquando exploravit:*

*His selectis,
Qui fluvium manu legunt, non proni lingunt.
Nam linguâ fidentiores quàm manu, arcemur Bello.
Hostibus armatos in aciem ducit:
Tam Deo fidens, ut victoriam canat, dum pugnat.
Tum face, & gladio armatos producit.*

*Nam virtus in exemplum posita, micat dum dimicat.
Terrentur stolato agmine Madianita,
Certis velut exequiis;
Gladio cadem, face funus ominante.*

*Ita lymphatis terrore, & errore animis,
Ceu Cadmae Terrigena inter se gladiis transigunt ;
Et mutatis mortibus cadunt.*

Malorum enim concordia in discordiam desinit.

Hic victoriam premens,

Hæc illæc fugat quos fugerat.

Reges duos licitorum securibus subiecit.

Quos puerilem gladium indignantes, dignatur suo:

Gloriosus plane victor,

Qui Reges necando, superbos facit.

Nemine suorum amisso, neminem hostium servavit.

Scirpius vellendi erant impii.

Namquam enim alii mores fuissent, nisi alii Homines.

Hoc ergo vindice verè perennit Madianita :

Nullumque stante Gedeone Idolum stetit.

Latam hanc Antistrophæ lugubre excipiat Epos :

Nam tot inter palmas,

Unum supra septuaginta suscepit Liberos.

Magis felix, si uno minus fecundus.

Unus nimirum Abimelech,

Ut Patriam proderet, Frates perdidit :

Paternumque sceptrum regis cum rapuit,

Sic bonis invisus,

Paterna memoria invidiam fecit.

Heu misera Parvis laudes natorum notis.

Hic hilares modos suspiriorumpe.

Humanarum rerum stylus est,

Lata tristibus finire.

J E P H T E S

Josephi Nepos.

MONIMENTUM.

Lege Viator, ac luge.

Miseranda memoria hanc aram complectitur.

Jephthes Galaadita,

Invito Deo satius, adultero nimirum thalamo:

Contra leges natus, nullis legibus vixit.

Fratrium convictu depulsus, latronibus contexit.

Tanto profectu, ut latronum Princeps evaseris.

Quippe in vitiorum schola, brevi superatur Magister.

Are suo levis, are alieno graves accersis;

Qui ne solvant, rapiunt; & peccant, ne penas luant.

Ferocelem Juvenem flammavit temeritas;

Non tam pradâ, quàm pradandi periculis læta.

Ammonitarum armis Galaaditas prementibus,

Ad profugum Jephthe confugit Patria.

Et de more vulgi, utroq; immodici,

Regem flagitant, quem noluerant Civem.

Exuerat is Patria amorem, non Filia:

Quæ unica, tota erat Domus.

Huic dotalem gloriam cumulaturus,

Totam belli molem ad se recepit;

Regiam insulam pactus sub pugnam:

Quo linteo nullum melius bellico sudori tergend.

Ita bellum sine Regno subiit, ut Regnum subires sine bello.

Pium igitur purumq; duellum voto auspicaturus;

Quicquid reverso primum occurrat,

Pro victoriali piaculo huic Ara spondet.

Hec

*Hec pietatis improvida simplex impietas !
 Hostiam magis horrebit, quàm Hostem.
 Ergo sive irà, sive indulgentiâ Numinis, visit.
 Ammonitas nec paci, nec bello paratos, momento expugnavit :
 Urbes viginti simul obsiderè capit, & cepit.
 Longos victori gemitus festinante victoriâ.
 Jam Patria redonatus, & voti reus,
 Nil ante Filiam pro foribus vidit,
 Gestientibus Puellarum choris pragestientem.
 Ah quatuor tantum morti latitiam !
 Hunc illi victoriâ finem hostes vovissent.
 Tum nivali osculo Nata libato,
 Ceu supremum spiritum ore legeret ;
 Vicinus (inquit) Filia: nimio victoriâ mercati:
 Tuo nempe sanguine.
 Illa non vitam rogare, sed spatium :
 Nam mori mollius fit morâ.
 Bimestri ergo ejulatu in surdas cautes eliso ;
 Quo sibi Praefica suas anticipat naniâs,
 Hinc se demum Ara votivam fistit.
 Aequè imprudens obsequio Puella, & Imperio Pater:
 Nisi Pontificis ignorantia, utriusque culpam minueret.
 Adit at jam cum intrepida Hostia
 Trepidus Sacerdos Pater.
 Nam dolorem hic premendo auxerat,
 Illa plorando consumpserat.
 Jam, ne quid non ritè fiat, linguis favetur.
 Harent in Virginis vultu Juvenum vultus :
 Nam desperata pulchritudo acrius movet ;
 Et Solis instar, major videtur cum cadit.
 Caelum spectat spectata Puella :
 Cujus lacrymas adstantium oculi spargunt.
 Jam neci devotam componens Genitor,
 Ferro jugulum invida Martyris delibat :
 Et semianimis super exanimem cadit.
 Vorant virgineum corpus mundissima flamma:*

Cœlog, inferunt, quò feruntur.

Cætera sanctè riteq, peracta :

Nisi cælestium numeros innumeri gemitus fragissent.

Hunc bello finem imposuit

Nimis liberalis pro adò, Sanctus Jephthes,

Pugnare doctior quàm vovete.

At trepida Virgines, ne simili Patrum voto illigarentur,

Aram hanc immortalibus literis inscriptam

Anno ejulatu circumlatriant.

Gratiâ etiam Musa, quia Virgines,

Facti Invidiam

In Agamemnonem constantem rejecerunt.

J E S S E

Obedi Filius.

CLAUSULA.

Agmen claudet invictissimus Iſai :

Ducum palmes, & Regum radix.

Avitam bellicæ præfecturæ virgam

Sudoribus ita rigavit,

Ut cadendis Sceptris sylvesceret.

Bethlehemi Patricius,

Patriam fecit Deo dignam.

Primævus in Philistinos gladium acuit ;

Quos uti cotem virtutis reliquerat Deus.

Nam arma bello, milites pace franguntur :

Et hoste mortuo, pugnant sodales.

Sacræ militiæ authoratus,

Pro Sanctuario Sanctus bellavit.

Quod vel amissum, in ejus pectore invenisses.

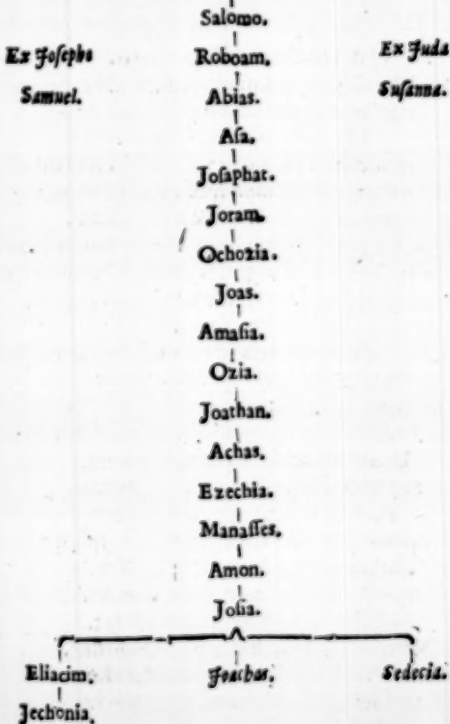
Miles fuit sine militum vitiis ;
Qui victoriæ cupidi, à Cupidine victi,
Fœdiores referunt plagas quàm inferant.
Emeritus, consilio pugnavit.
Utilius enim reguntur bella, quàm geruntur,
Cum pro galea canicies est.
Ubi telis nil ampliùs valuit,
Filios pro telis in hostes misit,
Qui tergeminas manus Patri suffecere ;
Et tricorporis instar Gerionis
In triplici corpore, ter unus pugnavit ;
Atque sedendo vicit.
Quæris quâ virtute natos habuerit ?
Natu minimus, Gigantum maximum vicit.
Quæris quâ specie ?
Despectior, imperio dignus est visus.
Hæc tanta felicitas
Jesseum pectus impetu ingressa,
Animam expulit:
O mortalium voluptas nocens !
Hæc cogita Viator :
Et sedens interjunge.

Mundi Virilitas.

R E G E S.

DAVID Jesse Filius,

Christi | linea.

DAVID

Jesse Filius.

ADYNATON.

A Ducibus ad Reges venio.

Crudam Mundi juventutem maturuisse, indicat purpura.

Coacervatæ tamen cum dignitatibus curæ ;

Ubi enim curæ nisi in curia ?

Solem circumnectens corona, nimbos minatur.

Coronatorum primum spectabis Davidem :

Omnium felicissimum, & miserrimum.

Felicitatis hoc habuit maximum, quod ex minimo crevit.

Hoc ipso miserrimus, quod ingentes ærummæ invenere felicem.

Jugulatores paterni gregis leones infans jugulat.

Ipso infelix triumpho :

Nam citra infantiae ludicra, dura exorditur à teneris.

In prætexa chlamydi candidatur.

Hoc ipso non invidendus, quia præmaturè invidendus.

Carneum Philistinorum propugnaculum Goliath sternens,

Unico lapide Rempublicam fundat.

Sed victoriam potius, non præmium,

Plus odii lucratur quàm gloriæ :

Et optimo inter Aulicos argumento, displicuit.

Entheatum Saulem cytharà mulcet ;

Utroque Arcu felix, seu fila impellat, seu tela.

Sed Erynnēs irritat dum temperat.

Nam lyrà ludens, hastà penè confossus,

Ineluctabiles gemitus à cantu exorditur.

Inter Gethæos Aulicos recipitur profugus.

Sed Regi carus, non Satrapis ;

Ut infanos fugiat cogitur insanire.

Jam Regali conjugio superbit Opilio ;

Sed Philistinorum præputiis empto, Pronubam habuit Libitinā.

Judæ & Israël's Diadema,

Ex gemino unum, suo capiti implicuit :

Sed Saulis ac Filii sanguine gemmatum.

Quos ardentissimos hostes ardentissimè amans,

Vivos fugit, mortuos deslet ;

Mœstus ne vincat, & quia vicit.

Sic mutuis vulneribus, sanguinem victi, victor lacrymas fundit.

Omnium hostium vidit funera ;

Quos vel ipse, vel Deus, vel ipsi se, consecere :

Sed plura suorum vidit,

Triduanâ peste, trienni fame, perenni bello ;

Ut flebile lucrum fuerit, amissis civibus urbes capere.

Reges omnes finitimos aut ferro vinxit, aut fœdere.

Sed externis liber, intestinis obnoxius :

Æquè infelici Marte, five vincat five vincatur.

Pacem peperit tandem : sed bello pejorem.

Nam pondere armorum liber, amorum vinculis captus

• Cupidinis matri mancipium datur. •

Tum ex adultero homicida,

Raptâ Conjuge. Maritum sustulit.

Multiplici conjugio lætus, non Filiis :

Quorum alter Sororis stupro, alter Novercæ incestu,

Bis infelicem fecere Patrem.

Tum diuore ultione quàm crimine,

Stupratorem incestificus vetante Patre necat ; dolente necatur.

Ut nescias flebiliôrne Patri contigerit injuria, an vindicta.

Inomatam Hierosolymam capit, captam ornat.

Ut miserrimæ Urbi salubrius nihil contigerit, quàm vinci.

Sed Sanctuario Urbi donato,

Templum Sanctuario donare cavetur.

Cruentæ dextræ munus horrente Numine.

Ut Davidis victoriæ eidem exolat fuerint à quo imperatæ.

Tandem septuagenario major excescit.

Sed clarius si citius.

Nam frigidus, imbellis, attritus ;

Quasi ex illo Davide nihil retinuerit David ;

Imperium senex deposuit, quod meruit infans :

Et infante invalidior, decenni Filio sceptrum commisit.

Hoc uno felicissimus esse poterat,]

Quòd Hominum strenuissimus,

Hominum sapientissimum genuit :

Nisi quòd prævīsā Filii nequitia morientem mori coëgit.

Hem, qualem in Purpura felicitatem speres,

Si Principum felicissimus, miserrimus fuit ?

Quamquam hæc Regum conditio est,

Felices facere, non esse felices.

S A M U E L

Ex Josepho.

EPITHETA

Qui hic conditur,

Uno signari nomine non potest.

Aliud semper nomen meruit.

Mœroris Filius, Latitiæ Parens vocetur.

Nam Noverca emulatione Matrem habuit;

Lacrymarum clespydrâ moras notantem.

Speratus cum desperandus,

Stevilem habuit Matrem.

Tanta anima desperabat Natura equare corpus.

Conceptu acerbus, virtute maturus ,

Ipso illatebratus utero sanctitate lustratur.

Ut diuino spiritu prius respirârit, quàm suo.

Falsciis liber, voti adstrictus ;

Natararum ministeria Templo circumdat :
Officiis cum Deo, certante Matre ;
Qua in Templo impetratum, Templo despondet :
Et liberum Deo reddidit servum.
Obsequio cæcus, monitis oculatus,
Incipit ventura profari antequam fari.
Ut uni Sannuclî nihil inopinum contigerit :
Nec Prophetam mireris ex Prophetide natum.
Fervore candens, innocentia candidus,
Circa propitiabilem Arcam exubias ducit.
Ut gemina Cherubin tertium mirarentur.
Templi custos, & Dei Templum,
Divinâ consuetudine per somnum fruitur.
Pontificis vocem simulante Deo ;
Ne aliam Pontificis vocem credas, quam Dei.
Pavore vacuus, Numine plenus,
Pontificis Filius extrema denunciât.
Qui sacrificia libare doctiores, quam litare,
Lucem noctis, noctem luxu transigebant.
Asper eloquio, dulcis moribus ,
Trepidum Pontificem intrepidè increpat.
Qui nimis indulgente in Filios censurâ,
Raptores arguens, rapinas participabat.
Prævilu verax, provilu velox,
Cadente Pontifice, Pontificatum sustinuit.
Sic dignitas Aaronitas defecit, cum digni Aaronita defecere.
Vicennis Præfectus, centenario suffectus ,
Amisssam Arcam Fæderis, renovato sedere vindicavit :
Docuitq, pœnas penitentiâ vitare.
In pace pugnaæ, in pugna pacatus ,
Philistinos quiescendo vicit.
Nam Cæli fulmina, populi gladios invocans,
Captos perdit, perdit a capit.
Æqui Judex, Judicium æquissimus,
Filios sibi substituit.
Sed populo impositos, statim deposuit ;

*Ne iustitia lances antro deprimerent.
 Populi Consul, populo consulens,
 Saulem Regem creat, inter malos meliorem :
 Peruncto vertice, ad medelam.
 Regius enim est morbus superbia tumor.
 Zelo astutus, lacrymis madens,
 Saulis contumaciâ servatum Agagum discerpit :
 A Saule ad Davidem gregis regimen transfert.
 Nam timendi sunt Reges, qui Deum non timent.
 Omnium denique laudum compendium esto,
 Quod omnium laudum compendium fuit.
 Itaque ne virtutis otores amet, tandem moritur.
 Nec obtinet votum.
 Nam Pythonissa incentionibus fretus Saul,
 Eâdem pravitate mortuum querit Samuelem,
 Quâ vivum oderat.
 Sic virtutem sequentem fugimus, fugientem sequimur.
 Sed evocatus è tumulo Samuel,
 Saulem ad tumulum devocat :
 Et umbrâ territum ad umbras rapit.
 Sic suis inventis obcunt curiosi.
 Samuel igitur,
 Bis ut vivat, semel moritur;
 Semel ut quiescat, bis moritur.
 Tu ne quiescenti obstrepas
 Tace Viator, ac perge.*

S A L O M O

Davidis Filius.

SCYLLA.

Triforme hoc Monstrum,
Humano capite, formineo pectore, ferinâ caudâ,
Scyllam putas? falleris:

Salomo est;

Prudens Puer, efforminatus Vir, fertus Senex.

Hoc Puero nemo sapientior.

Unus mortalium omnia scivit, nihil didicit.

Venit ad Juvenem prudentia, quæ Juvenes fugit:

Sui secura apud pudicum,

Cui candor pro canicie.

Quod magis mirere, ad dormientem venit:

Musarum ductore somno, qui Musas fugat.

Itaque per occlusas fores, oculos, ingressa est sapientia;

Vel hoc indicio celestis.

Nec venit indotata:

Sceptro manum porrexit Salomo, cum ceteri ferulæ.

Ut dubites uter utri plus contulerit:

Nam per Sapientiam regnavit Puer, per Puerum Sapientia.

Prima imperantis cura fuit Patris sepulcrum:

Tantâ magnificentiâ, ut Patrem æternaverit tumulando.

Errant nimirum qui ne degeneres arguantur,

Parentis famam extinguunt.

Non extinguitur fama, cum desiderantur extincti.

Eâdem pietate

Mortem patrio testamento legatam Joabo dedit.

Optimum novi Principatus fundamentum ex talium ruina.

Qualis enim Populus, si pessimi optimates?
 Ex Rege Sacerdos, Templum dicavit.
 Mundum voces, non Templum;
 Spatiis tripertitum, plagis quadrifidum:
 Annis totidem, quot Mundus solibus absolutum.
 Merito igitur undecunque delatae opes;
 Ut Mundum Mundus ornaret.
 Hinc à divinis ad civilia; uti decet.
 Urbem mœnibus, Regnum urbibus stipat:
 Ut Populum cohibeat, quem auxerat pace.
 Regiam & tribunal, gemmâ & ostro consternit:
 Ne venalis speretur iustitia, quæ opes calcât.
 Atque ut profugam revocet Astram,
 Aureos mores in aurea domo reficit.
 Nusquam lautius Sapiëntia sedit.
 Quâ interprete, implicitas lites momento explicuit.
 Illam præcipuè, de superstitie Infante:
 Qui cùm duas inter Matres, nullam Matrem haberet,
 Utrique mori iussus, ut neutri cederet,
 Amore indice Matrem invenit.
 Eâdem dictatrice Sapiëntiâ, Divina scripsit Oracula.
 Cùm quicquid diceret Oraculum esset.
 Hæc Regiæ fama Sapiëntiæ, Reginarum scitissimam traxit:
 Quæ majorem famâ, Regem mirata,
 Plura didicit, quàm quæsierit;
 Plura retulit, quàm obtulerit:
 Nam Salomonem alterum in utero retulit.
 Sed heu, quid Mortalibus tutum!
 Tantum ingenium marcuit, cùm maturuit.
 Ut nescias utrum magis mirere,
 Senium in Infante, an Infantiam in Sene.
 Tantæ causa dementiæ, libido.
 Nec mirum ex Bersabæa nato.
 Septingentis conjugiiis, trecentos concubinatus,
 Innumerabilia stupra, conjunxit.
 Amavit quotquot vidit;

Voluit quotquot amavit ; habuit quotquot voluit.

Stupente Naturâ,

Quodd sc̃eminis omnibus unus sufficeret, non uni omnes.

Sic effœminatus Salomo Sapientiam amisit,

Veneris perfidiâ ; quæ in alios non mitior, quàm in Filium ,

Amantes excæcat, ut Amorem.

Hinc Asmodæi quàm Dei legibus obsequentiôr,

Suorum Idolorum Idola coluit ;

Et Venerem veneratur venerens.

Ut non immeritò Venerem vocâriat Luciferum,

Cùm alter colatur in altero. ,

Sequuta, ut solet, luxuriem feritas :

Nam nimia liberalitas rapinis alitur.

Ergo, Regni opibus in gynæceo profligatis,

Per gravissima tributa amicos nudat, ut amicis omet.

Quin per magicas artes aurum scrutatus,

Feralis æruscator, vectigales Dæmonas facit ;

Et Plutum quærit apud Plutonium.

Tot inter flagitia pacem amisit pacificus :

Salomo, non jam Salomo.

Bellante Idumæo latronum duce ,

Rebellante Jeroboamo tributorum quæstore ;

Per Mammonæ ministros, Mammonæ cultor affligitur :

Donec divino Numine afflatus Achias :

Suum pallium, & Salomonis Regnum, divisit.

Sic obiit infanus Sapiens ;

Hebræorum decus & dedecus.

Inops inter opes, sterilis inter conjugia,

Unico de tot thalamis suscepto Filio.

Nam nihil Veneri nocentius, quàm Venus.

Primus è Christi Proavis Stygem coluit ;

Et primus intravit.

Indubio argumento : nam Idola posuit, non sustulit ;

Et stenda leguntur, non fletus.

O sâga Puellarum forma,

Quæ insanire Sapientiam facit,

Et Hominem vertit in Scyllam!
O, si sapitis, hanc Scyllam fugite.

R O B O A M

Salomonis Filius.

PARALLELA

Infano infanus succedit natus :
Natus ex nondum infano.
Mala exempla natalibus prævalent.
Uterque Regnum suscepit,
Ille annis tantum, hic tantum ingenio puer.
Sed juvenis Salomo senes audiit ;
Senex Roboam juvenes audiit :
Sero erudiendus periculo,
Juvenili Senatu Regna senescere.
Pari libidine uxoriam dedicant Idola :
Sed ille Venerem, hic Priapam ,
Efforminatus virilem.
Cujus Sacerdotio perfuncta conjux, amat quod colit :
Tali Numini melior Victima, quam Sacerdos.
Pari amentia Conjugum gregem pascunt :
Sed ille majorem, quia ditior.
Nam sine Mammona fugit Asmodæus.
Pari levitate populum tributis gravant :
Sed ille mollius, hic durius.
Nam rapacitati additis conviciis,
Bis Fera, ungui nocuit, & lingua.
Pari in utrumque seditione conspirat populus, ut respiret :
Sed ille turbas placavit, hic placando turbavit.
Nam Aduram tributis Præfectum,

Mulcendo cœtui delegat, quem mulcendo censui delegat:

Qui magneticâ eâdem facundiâ,
Lapides trahit, quâ aurum traxerat.

Uterque flevit Regni schisma :

Sed ille adumbratum, hic verum.

Nam diviso cum Religione Principatu,
Roboamo Judaicus, Jeroboamo Israeliticus cessit.

Nihil enim citius Regna secat, quàm secta.

Pari fato externos irritant Reges :

Sed ille procumbit, hic succumbit.

Nam Ægyptius Pharaos Sesostris,
Roboamum libertate, auro Templum, nudavit.

Adeò intestina dissidia, finitimorum sunt lucra.

Pari affectatione Templum ornant, non colunt :

Sed ille aureis, hic æneis donis ;

Ut ex dispari ærario nosceret,

Quàm citò sæculi metallum degeneret.

Paria igitur vitia, par sequitur poena.

Cupidinis enim flammis ad Tartari flammam acci-

Alternis se ignibus cruciant.

Lite dubiâ, uter infanior,

Qui sapuit aliquando; an qui nunquam.

A B I A S

Roboami Filius.

EDICTUM.

Adeste Cives, Advenæ, Convenæque,
Quòd Abias Roboami & Maacæ Filius,
Pateraam impietatem, maternam libidinem retinuit :
Quòd ex malis malos geniturus,

Omnium mulierum vir, omnium virorum mulierem duxit,
 More, ut nomine Matri similem :
 Quòd ultimis ceris scriptus hæres,
 Seclulo primogenito, nihilo melior evasit ;
 Et legum vindex, vixit sine lege :
 Quòd veræ Religionis suæ sor, non sectator,
 Et fieri promptior quàm facere,
 Non percepit quæ præcepit :
 Quòd justiore ferro, quàm mente,
 De perduelli Jeroboamo victoriam naviter potitus,
 Ignaviter est usus ;
 Et quingentis millibus Israelitarum cœlitus necatis
 Idololatras contere maluit, quàm Idola :
 Quòd Bethel, & Sichem schismaticas Urbes
 Triumphator ingressus,
 Fanorum aurum, non profanorum aras sustulit :
 Et prædatâ captivarum pudicitia,
 Urbem lustris implevit, non lustravit :
 Quòd partâ libertate
 Bis- senis connubiis statim mancipatus ;
 Gynæceo citius quàm Templo receptus,
 Manubiis Sanctuario debitis thalamos cumulavit :
 Denique quòd octo supra triginta liberis undecumque genitis,
 Paterna vitia pro patrimonio reliquit :
 Hunc hominem ingratiſſimum, impuriſſimum ;
 Initio Regni, vitæ medio, nequitia summo,
 Lare & lauræ privandum ;
 Vita & Virtâ spoliandum ;
 Stygio ergastulo mancipandum ;
 Et Manium manibus quos adoravit adurendum ;
 SEN. POP. Q. COELESTIS
 Atris calculis
 Censet, Pronunciat, Juber.

A S A

Abiæ Filius.

R O G U S.

Projice odores in hanc flammam, Viator.

Afa Rex Juda,

Primus Regale funus rogali luce radiatum,
Afflatumque pigmentis, cupit : nec immerito.
Principum Phœnici tales debebantur exequiæ.

Hic Atavi Filius, non Patris,

Videntem audiens Azariam, Religionem restituit.

Optimus Patriæ Pater,

Matrem Priapeiorum Antistitam Regno abdicavit.

Malorum enim principium sunt mali Principes.

Masculâ Venere effœminatos,

Qui subterraneo abstrusi delubro

Brutam libidinem in Brutorum specubus exercebant,

Terrâ eductos igni tradidit : hæc tantum dignos luce.

Nam Conscientiâ Judice, mortem merentur,

Qui se tumultant, ut peccent ; & pœnas de compendio petitori ,

Latebras quærunt Inferis propiores.

Majore prodigio Priapum in Cedronem demersit ;

Qui subitâ gliscente flammâ à torrente ipso torretur .

Diceres Virgineum Christi pedem libaturas lymphas ,

Ob impuræ imaginis attractum , igne lustrari :

Dubito, aquisne uratur Idolum, an aquas urat.

Minimè novo miraculo :

Cum Venus flamma sit, aquis nata ;

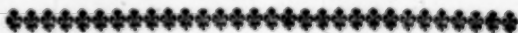
Et inter lacrymas ardeant amantes.

Diro certè spectaculo,

Ter-

Terrentur Idololatraz dum torretur Idolum ;
 Et in flamma naufragium facit.
 Verâ igitur nominis notâ Medicus appellatur,
 Quod languentem populum sanaverit.
 Magna enim vulgi censure est Regis virtus.
 Tantæ virtutis honorarium retulit, victoriam & pacem.
 Imò in pace victoriam:
 Nam decies centena Æthiopum millia ,
 Certum sibi funus de colore ominata ,
 Panicis terroribus divinitus incussis,
 Spernendo potius quàm sternendo diffilavit.
 Volvuntur humi nigra corpora, ceu torres sanguine extincti.
 Fugiant ad Orci flammæ fuliginosæ jam animæ,
 Ac Furiis similes sibi advenas stupentibus,
 Tartari tenebræ geminantur.
 Sub alterum pacis decennium
 Afræ Baasæ, ut Roboamo Jeroboam fatalis hostis,
 Victoriæ materiam intulit veriùs quàm bellum.
 Quin adportatis hosticæ Ramæ ruderibus,
 Gabaam & Maspham, Regni propugnacula, exaggeravit.
 Itaque inversam triumphî speciem vidisses,
 Hostes dirui, incœnia duci captiva.
 Nec omni tamen labe caruit : Davidis genus erat.
 Nam omnia Ethnicorum emaculavit cunabula,
 Præter excelsa Fana,
 Montibus ingenio altioribus ni xa.
 Ut intelligant Principes
 Quanto periculo arces Hæreticis indulgeant,
 Cum tela vix evolent quò impietas repit.
 Isiacem oppugnaturus, divina humanis auxilia posthabuit.
 Assyriorum fœdus toto arario paciscens,
 Ab infidelibus fidem emit.
 Prophetam indigno fœderi reluctantem, nervis præpediit :
 Cives Prophetæ faventes gladio addixit.
 Adedò intutum Reges carpere, vel optimos.
 Equâ igitur talione,

Trienni podagræ, felleæ bilis filix, cruciandus traditur;
 Et qui Varum pedes nervis arctaverat, pedum nervis arctatur.
 At de crimine pœnam traxit, de pœna crimen.
 Ad nobilem illam pestem, medicis fortiozem,
 Medicorum manus implorat, non Dei.
 Ipso ridendus homine, dum Medicus eget medico.
 Denique lectum pro equuleo nactus,
 Membri fragâ torquente podagrâ, erratorum summam fatetur.
 Resumtâque virtute redivivus,
 Odoratum hunc Rogum sibi vivus composuit;
 Ut Empyrcum prælibaret in flamma.
 Nam Virtus non fragrat nisi flagrat.

J O S A P H A T

Asæ Filius.

MINE.

Veh tibi, Viator,
 Si quid tibi conscius, censorium hoc Solum calcas.
 Inexorabilis Arbiter Josaphatus, hac in Valle jus dicit.
 Cui tanta veritas, ut nihil ignoret;
 Tanta severitas, ut nihil ignoscat.
 Integritatis testem do zelum,
 Quo à stirpe revulsas effœminatorum reliquias excoriat.
 Divini Juris Interpres
 Legis tabulas in omnium pectora transcripsit è suo:
 Meritò lapideas; ut lapidem rogent, qui lapidem violant.
 Inspectores utrique Foro constituit Æaco similes:
 Peccanti attentos, non precanti.
 Quibus tam leve aurum ut Recti lances non flectat:
 Tam grave ferrum, ut à Recto descedentes proterat.

Civium

Civium quippe securitas est securis.
 Damnandi rigorem æquavit plectendi vigor.

Nam conscriptis familiatim bellatoribus,

Regno arces, arcibus præfidiarios,

Præfidiariis præfectos impoluit.

Ut omni aditu gladiis obstructo

Fugere cum nequeant scelesti, scelera fugiantur.

Nec armis opus;

Si adspectu Galaaditas vicit, Moabitas cantu.

Nam Hebræis modulantibus, in furorem acti hostes,

Inter se digladiantur.

Paribusque momentis illi canunt, isti cadunt:

Chordarum concordia cordium discordiam proritante.

Risit Mors musica tot Andabatarum paria,

Sono occæcata, ad numeros cadere.

Horruit Mars amusicus, arcuum nervos lyrae nervis eludi:

Et Lyram inter arma numerari, ut inter astra.

Heu duræ minæ!

Quid faciet Judex, si sævit Cytharædus?

Veniet summa dies, die carens; cum Apparitor Angelus

Omnes antistare jubeat hoc Forum, cui omnia liquent.

Quod vadimonium nec favor excusabit, nec lacrymæ;

Ne Mors quidem.

Nam ruptâ tellure, solutis Mundi compagibus,

Mors ipsa jure petitura, quod bonâ fide possidet,

Absorptos evomet, ut resorbeat.

Aderit Adraſtea miſiſtra Erynnis:

Carnifex nimirum flamma;

Quæ luce eadem ſcrutetur impioſ, & comburat:

Ac nequid inultum lateat, nil inuſtum relinquet.

Metue, ſceleſte, non cunctaturum Judicem.

Plus metue cunctantem.

Diu gravidâ nubes damnoſius parit.

J O R A M

Josaphati Filius.

SENTENTIÆ.

Recurrit ad Joramum Atavi impietas.

Nam in Aulico fredo

Vitia fluunt, ut refluxant.

Ante imperium ianocens visus ;

Ostennio nequiter egit, quo imperavit.

Nam innocentiae candorem immerita cruentat purpura.

Ad regnum sublatus Fratres sustulit.

Nam Tyrannus sanguinem facit quem timet :

Nunquam lætus nisi dum canit exequias.

Addidit crudelitati sodalem idololatriam :

Bis de Inferis optimè mericus;

Quos auget, & adorat.

Quid enim colat nisi mortua, qui vivos odit?

Impietatis magistrum audiit Conjugem :

Illam nempe Athaliam, Achabi mortalium scelestissimi.

Nam sæpe impietas est dotalis.

Uxorio exemplo citius raptus quàm patrio,

Mascula thura effoeminavit.

Nam efficacissima suadendo oracula sunt oscula.

Ad inania pavidus, Helix minas non pavet.

Nam perituri Tyranni argumentum est

In securis metus, in metuendis securitas.

Verò igitur eventu, Judæam prædantur Arabes.

Nam Regum delicta Regnum luit.

Infelix populi conditio,

Quia premitur à Tyranno, Barbaris tradi ;

Et desperare, quia perit.
 Inter hæc mala,
 Regiæ Conjuges raptæ, Filii trucidati.
 Itaque infelix cælebs & orbus,
 Conjugum lecto, natorum letho funestatus,
 Flevit, à nemine fletus.
 Nam populi multum, Tyranni lacrymæ.
 Sic acerbissimæ morti servatus,
 Animam cum visceribus ponè regessit.
 Ut intelligas quo loco mentem habeant ignavi.
 Rogo demum caruit, non tumulto.
 Hoc etiam præposterè :
 Quid igne fraudatus quem meruit,
 Terram impetravit quam terruit.
 Nam Tyranno maxima poenarum est,
 Post obitum non lucere.

O C H O Z I A

Jorami Filius.

JOAS Ochoziæ Filius.
 AMASIA Joasi Filius.

SAXIFRAGIUM.

Tres hæc Statuas,
 Inter Christi Proavos pridem collocatas,
 Mattheus fregit dum tacuit.
 Exsecratum Achabum Matris Patrem
 Respicit hæc vindicta ;
 Cujus Nepotes ad tertium usque diris voverat Vates.
 Itaque ne Christi Majores Achabi Minoribus miscerentur;
 Nepos

Nepos, Pronepos, Abnepos
De sacro Stemmata exulantes,
Nomine carent, & effigie.

His alia vita, non alia vitia :

Primus primâ, medius mediâ, ultimus ultimâ
Ætate defecit :

Ut scias, animi esse crimina, non pili.

Omnes imminentem pœritiæ fugerunt gladium :
Primus hostilem, alter maternum, tertius servilem.

Parcente falce, donec scelera maturescerent.

Omnes laude indigni, digna laude incepere :

Nam vana simulacra,

Primus diu non coluit, ultimus coli vetuit,

Medius colentes occidit.

Omnes ad volutabrum reversi, Idola restituant:

Hostilia primus, aulica secundus, paterna tertius.

Omnes monitoribus asperi :

Primus Heliam non arridentem deridet ;

Tertius minanti Esaïæ mortem minatur ;

Medius Zachariam lapidum cultus exprobrantem,

Lapidibus obruit.

Omnes Rempubicam perdunt :

Primus postulatitio fœdere ;

Alter emptitiâ pace ;

Tertius voluntario duello.

Omnes Templum dedecorant :

Quod primus deseris, secundus spoliât, tertius spoliari patitur.

Omnes conjurato ferro igna viter sublati :

Primus dum latet, alius dum stertit, tertius dum fugit.

Omnes denique mali :

Non ita ut altero peior alter,

Sed omnes omnium pessimi.

Omnes igitur Matthæi calamo, ut Judæo gladio, confossi ;

Nec inter vivos, nec inter extinctos numerantur.

Nam quos premit oblivio, non natos puta.

O Z I A

Amasia Filius.

PARAPHRASIS:

*Hoc in tumulo non tumulo, jacuit non jacuit,
Vivum cadaver, Regis Agricola.*

*Qui victor victus, Deum sprevit dum coluit.
Et vulneratus ut convalesceret, moriendo convuluit.*

Hunc vivos fugientem, mortui timerunt.

Restitas ad hunc griphum, Viator? paraphrasin cape.

Hic est Ozia Rex Juda;

Qui urbana vitia in suburbio declinavit.

Rediit sub hoc Principe ad suum exordium Regia dignitas:

Nempe ad Pastoritiam.

Hic triumphali aratro terram domuit.

Unde mira fecunditas;

Cum trabeato Agricolæ vectigalior serviret tellus:

Et regiâ manu maritata gemmarent Carmeli vites.

Andiant Principes qui ex Urbium cinere aurum cribrant.

Veræ fodinæ sunt sulci:

Bubus, non Hominibus graves.

Ibi vegetæ opes radices agunt.

Has humanissima humus sinu promit:

Quæ Hominum alitrix, & alumna,

Rivis nutrita, frugibus nutrit.

Hæc uni scenerabantur antiqui Reges:

Quibus pro loculis erant scrobes.

Nunc terram dedignantur terræ filii:

Nec colere modò, sed calcare.

Nam purpurâ interpositâ à se Matrem secernunt;

Eandem

Eandem perosi pro qua dimicant.
Hinc Principum lubricæ opes, quia sine radice.

Plutus à Cerere gignitur & Jafone;
Segete, & vellere:

Utroque succrescente sumentibus.
Rubiginem vomeri non indulgit; sed neque gladio.

Ultraque Martis materia, ferrum:

Utroque modo terram subegit.

Philistinos, Arabas, Ammonitas,

Tam facile sub jugum misit, quàm juvencos.

Gethum, Jabriam, & Azothum, hostiles Urbes,

Eodem vomere quo glebas, exaravit.

Pari lusu vulpeculis tragulas, & balistas hostibus, tetendit.

Eàdem arte segetum messor, & capitum,

Cereris falcem morti commodavit.

Ita ex arvis ad arma, ex armis ad arva divertens,

Oleas melluit, quas ipse consecravit.

Sed utinam ne extra suas oleas.

Nimirum vanidâ victoriarum distentus aurâ

(Qui felicius est morbus)

Sacerdotali sibi jure arrogato,

Sacro thure profanus adolet.

Oh, quid agis mitrate villice?

Te aratrum decet, non ara.

Huic fumo successit flamma; ambitioni iracundia.

Uno scelere bis injurius,

Cœlum thure, thuribulo Mystras exterretr.

Non dilatâ verò vindictâ,

Subita lepræ illuvies Regiam frontem populatur;

Et insulæ locum sordat.

Decebat talem Pontificem talis lamina,

Ut frontonis supercilium deprimeret.

Dicitur etiam Tellus ingenti fremitu trepidâsse:

Exitura de centro, nisi ille de Templo.

O fluxa, Reges, gaudia!

Cùm ipsum supra quod stas, instabile sit.

H

Atqui

Atqui cum sua Tellure tremens Ozias,
 Extemplò refilit ex Templo:
 Et Regno aauthoratus,
 E vivis migrans non è vita,
 Marcido in corpore sepultus, & insepultus,
 Solivagos intra penates lugendo consenuit.
 Diu expiravit vivum cadaver;
 Serò moritur, jam mortuo similis;
 Et a vito sepulcro interdictus,
 Agro tumulatur, quem coluit.
 Adcò superborum contactum vel Mortui pavent.
 Habes griphi sententiam,
 Viator abi.

JOATHAN

Oziæ Filius.

LEGATIO.

Adesto Fama.
 Ad Principes te delego;
 Unico exemplo magna consilia transacturam.
 Joathani Regis virtutes Regibus refer.
 Ut emerito Patri succedens puer,
 Fesso Atlanti Alcides integer,
 Ægro Parentis capiti supposuit iunum.
 Felix Genitor, qui vitâ peractâ vivens,
 Successoris virtutes non speravit, sed spectavit.
 Felix puer, qui paternæ frontis adspectu, frontem remisit,
 Et humilitatis magistrum habuit tumorem.
 Et, quis credat? unum caput alterius morbo sanatum.
 Adde ut Isaiæ, Zachariæ, Oseæ, Amosi,

Nobilibus spectris admonitus,

Rectum iter institerit.

Nam veritas privatae fortunae bonum,
Ad Principes non illabitur, nisi è Caelo :
Non immerito Jovis Filia.

Prædica, ut Numine usus propitio,
Syriæ & Israelis conjuratos Reges cohibuit :
Ammonitas semper caeduos feliciter cæcidit :
Nunquam non lædente ferro, nunquam læsus.

O militiam innocentem,

Ubi ad meliores partes applicante victoriâ,

Nemini nocebant arma, nisi nocenti :

Et rectior rectius collimabat !

Post militare, civile studium exaggera.

Ut sanctæ Urbis intuta muniit, diruta erexit :

Nec molles fundavit moles, sed sibi similes :

Ut Dominus ex Domo, Domus ex Domino agnosceretur.

Turrim Ophel evexit supra nubes ;

Regiæ mentis Ideam semper serenæ.

Portam Templi Speciosam,

Æris & Auri ornatu, nomine dignam fecit.

Speciosamne magis, an spaciosam ?

Sanè totam Petri charitatem triumphali fornice excepit ;

Quàm recto vestigio claudus sequutus ;

Ne torto pede speciosum limen deformaret.

Narra ut, hoc Principe,

Vomuit vetustas multa solidiora quæ excederat.

Ut collapsa nemo dixerit ædificia,

Sed sponte inclinata, ut altiùs gliscerent.

Celebra denique magnificentiam,

Quâ urbes civibus, agrestibus mapalia condidit :

Illas præsidio, hæc subsidio.

Nam mutuis gladii, & ligonis officiis,

Tuetur qui alitur, alitur qui tuetur ;

Et arces pereunt post casus.

Post hæc elogia altum ingemisce,

Quòd hostibus ferox, suis blandior,
Objurgandæ superstitioni linguam non habuit.

Itaque gloriosius

Delubra solo, quàm ædificia Cælo, æquâset.

Ut mirum non sit,

Adulari populos Regibus, cùm Reges populis adulentur.

Adde igitur Principibus animos ;

Ut à Divinis exorsi, degeneres increpent :

Joathani ejurato exemplo,

Qui fortia facilius fecit, quàm dixit.

A C H A S

Joathani Filius.

HISTORIA.

Amicitias beneficiis parari qui putat,
Historiam hanc legat.

Achas ad Judæ solium divinitus erectus,
Omnem lapidem movit quo Deum perderet.

Nam inter saxeos Dæmonas diviso cultu,
Nullum ut faceret Deum, multiplicem fecit.

Parùm fuit Deum obruisse lapidibus.

Eumdem importuno æstro vellicaturus,
Muscam Deum fecit.

Planè suos inter Dcos numerandus ;
Pusillus, excors, niger, molestus.

Mirare Divini pectoris patientiam,

Quæ injuriam perosa non injurium, hostem prole auget.

Et, quod optimum Dei munus, optimâ prole.

Hic ex beneficio maleficus,

Acceptum Filium Idolis comburit.

Timuit Orbis eundem Rogum:

Tremuit populus Thyestæam illam coquinam:
Inventa est flamma quæ adstantes frigidos faceret.

Nefandi sacrificii locus Gehenna;

Quæ Tartaro nomen dedit, ut exemplum.

Quippe infernus ignis

Nondum nomen invenerat satis horrendum.

Achas Plutone pejor, ignem dedit inferno pejorem.

Parati affuere Dei vindices,

Rafis & Phaceus, Syriæ & Israelis Dynastæ.

Maluit tamen Deus contumacem contumaciter demereri.

Itaque Isaiam Achaso delegat,

Qui pro victoria spondeat:

Prodigium quodcunque daturus pro vade.

Et quò prodigia firmentur,

Dei Filium pignori pollicetur.

O Numinis patientia toties irritata, non irata!

Achas prodigia respuit:

Et Numen inter Nepotes dedignatur,

Puto Deum ipsum Gehennæ immolaturus, si nasci festinaret.

Spretis igitur Cœli copiis,

Assyriorum Regem mavult auxiliarium.

Sic mendax nemini credit, nisi mendaci.

Ac ne pretio careat tutela.

Totum ærarium, sanctum, profanum, Assyriis profundit;

Vitæque pretio taxat.

Itaque quicquid rapere hostes poterant, donat:

Seseque spoliât, ne spolietur.

Quin sublatis exuviis Templum claudit;

Quasi incluso ac spoliato Deo, victor.

Risit insaniam Deus;

Et perfidum reliquit fœderatis plectendum.

Nam perdit, ipsi se perdunt.

Affuit ergo accitus Assyrius Thelegar-Phanasarus;

Qui attritis Achasi hostibus, ipsum attrivit:

Sic nocent auxilia malo majora,

Et bellorum nimbi detonant in authorem.
 Putas Achasum resipuisse ? desipuit.
 Ab sua Musca perpunctus Damaicenorū Idolo se devoyet.
 Itaque contra Syros, Assyrios implorat ;
 Contra Assyrios, Sytorum Deum,
 Qui ne suos quidem servaverat.
 Hic divina patientia desperavit ;
 Et servari nolentem semel perdidit.
 Malè moritur inter utramque vitæ metam :
 Et extra tumultum tumultus
 (Quis enim iusta faciat in iusto ?)
 Gehennæ assignatur, cui nomen fecerat.
 Sic ei fiat beneficium in vitium torquet.

E Z E C H I A

Achasi Filius.

I N D E X.

Rerum ab hoc Principe gestarum indicem cape.
 Sub Romanæ Urbis natales nascitur
 Achasi filius Ezechia.
 Sed ille ex optimo Patre pessimus,
 Hic ex pessimo optimus, iterum pessimum geniturus.
 Sic tessellata fortuna bona malis interpolat.
 Sanctissimæ Parentis mores libavit, non Patris.
 Quæ felicior Mater quàm Uxor,
 Pro votis Filium accepit, non Maritum.
 Quintum supra viceesimum annum natus,
 Florem sceptro imposuit, quem cæteri perdunt.
 Primo Imperii anno Templum aperuit,
 Quod nihil Sanctum vidit, nisi Regem.

Mosis etiam serpentem deiecit, olim salubrem, jam virulentum,
Postquam superstitiosis aris concaluit.

Anno, & Animo eodem,

Sculptilia in Cedronem sparsit; musicos modos restituit:

Utrumque nexum: quid enim Cedron nisi moeror?

Sic populi lacrymas Idola sorbent;

Et flente flumine, cives canunt,

Tot Pharaonibus demersis, quot Idolis.

Merguntur incendiarii illi Dæmones:

Inferno ardore ex antiperistasi geminato.

Et adorata illa saxa, adorantium scopuli,

Post animorum naufragium ipsa naufragantur.

Postero anno, divisa Judæ studia pro Concione componit.

Amphioni comparandus Orator:

Nam urbem ille paravit, hic reparavit canendo.

Instante Paschate,

Ad Solymorum celebritatem schismaticas alliciens Tribus,

Judæ Israëllem conjunxit.

Ita Paschalis Agnus, agnos fecit convivas:

Et fractis Idolis integrata concordia.

Post hæc, Salomonis de plantarum usu commentarios combussit.

Jam enim ex horto, non è Cælo, salus quærebatur:

Et herbarum, non oculorum expresso succo,

Membra curabantur, non animi.

In illa igitur flamma ars mortua, spes revixit.

Utinam Coi Senis farcimina ad Ezechiae manus venissent:

Sine carnificina homines convalescerent.

Auctis jam annis,

Auctâ cum Sacerdotum pietate, Laicorum liberalitate;

Condendis largitionibus Templi horrea laxavit.

Quis neget frugi esse virtutem?

Cum sacra opera sacras opes adaugeant.

Anno Imperii bis septimo, qui semper Climactericus,

Ezechiae virtus tentata.

Nam Assyrius Sennacherib Judæam evertens, & evarens,

Citius rapuit arces quàm vidit.

Quæris quantâ acie ?

Terra coniecta, montes depressi, flumina epota.

Sed armatorum tot millibus,

Trecenta & triginta talenta obstitere.

Toti Ægyptiorum armamentario,

Totum Templi ærarium objecit Ezechia.

Nam sacræ divitiæ ed servantur ut servant.

Fecerat hoc etiam Pater, sed impare studio:

Ille Templum timebat, hic pro Templo,

Extremo eodem anno,

Assyriâ fide recrudescentibus Barbaris,

Infanda effutiente Sennacheribbo ad pias preces confugit,

Felix certamen ! linguâ pugnacem, linguâ vicit.

Minus dixi ; dormiendo vicit.

Nam per tenebras cæcutiente Angeli gladio,

Assyriorum millia centum octoginta somnus consignavit Sorori.

Diriguit Sennacherib nocturnæ cladis spectaculo :

In patria à Filio, ante Idola cæsus,

Qui patriam liquerat, pro Filio, contra Deum.

Anno victoriam sublabente, dirum ægrotat.

Tumens ulcere quò animus detumesceret.

Lethum denunciante Isaiâ, luget, submittitur, convalescit.

O dulces lacrymæ, vitæ auspices, vel inceptæ, vel receptæ !

Primum nascentium omen, ultimum pereuntium suffragium.

Anni igitur quindecim ad vitæ stamen assuti :

Illustri teste, Sole ;

Qui supra lineas decem retroactâ styli umbrâ

Viam & vitam redorditur.

Hem quid solidum in humanis,

Si ætas horarium est, annus linea, umbra vita ?

Lethalis umbra, quæ lineas enecat, quotquot attingit :

Pariterque dum proficit, deficit.

Post mentes duos,

Babylonum Legatis divitias & delicias ostentat

Nescius quam rapaci populo illecebras.

Sed ô rigida disciplinam circa Principes !

Pro quantulo crimine, quantum discrimen !

Funestior intervenit Legatus Isaias.

Qui in ostentatiunculae poenam,

Jacturam opibus, capturam Liberis ominatur.

O lethales Divitiæ, quas nec celare tutum, nec proferre !

Sed ô vitales lacrymæ, vel celatæ, vel prolatæ !

Ad præsentissimum hunc panchrestum redit Ezechia.

In suis oculis salubrem hunc succum quærît,

Quo Numen emollitum, ira restincta.

O efficaces iterum lacrymæ !

Tacitæ oculorum voces, & liquidi vocis oculi :

Nec sæcundus humor tantum, sed facundus,

Qui animum erigit dum cadit, & cadit sine jactura :

Nam solam hanc mercem prodigere licet.

Exinde piscinas, fontes, aquæductus,

Puto suarum imitamenta lacrymarum, aperuit.

Per quas denique animus enavit ad palmam,

Anno à suscepto Imperio vicesimonono.

David non conferendus, sed præferendus :

Nam majora fecit, minora deliquit.

M A N A S S E S

Ezechiaæ Filius.

EXOMOLOGESIS.

O Rerum Opifex, Reorum Opifer, Deus ;

Adverte tandem æquas aures,

Clemens attrito, felix catenato, Rex Regi ;

Infanda mea facta ad rationem revoco.

Tu solus audi quæ solus spectas :

Aut spectare desine, quæ piget audire.

Ille

Ille ego Manasses, Orbis Eoi Vesper ?
 Ut lucem fœdarem, in lucem veni.
 Conceptus, lethale nefas concepi.
 Et hærente adhuc cortice, odisse te cœpi antequam nôsse.
 Jam de latebra proserpens Vipera, hospitalcm uterum torisi.
 Felici hoc exordio mihi plaudens,
 Quòd nondum natus potui Matri nocere.
 Alumna gravis sarcina, papillas morfu tentavi ;
 Sanguinis avidior, quàm lactis.
 Circumcissus, impressum generis signum
 Pro libidinis tessera suscipiens,
 Dixi ; hunc sanguinem Veneri propino.
 Infandus Infans, parvus sed pravus,
 Execrationes infrendens inter vagitus,
 Candidum nihil habui præter syndonem,
 Hanc ipsam cruentaturus.
 Deerat jam nocendi avido, nocendi facultas.
 Hanc è voto festinavit fortuna,
 Cùm duodenni gladium commisit.
 Ita, nimis impotens, quia nimis potens,
 Proceres terrui Puer ; quò levior, eò gravior populo,
 Qui citum diadematis fulgorem, ceu fulgur expavit.
 Hinc divini, humani Juris immemor,
 (Quid enim Manasses, nisi obliuioſus ?)
 Unam mihi legem statui, legem nullam servare.
 Durus, difficilis,
 Rogari, invidiam ; non rogari, contumeliam duxi.
 Injustus, inhumanus,
 Aliis omnia licere volui, aliis nihil,
 Impius, perjurus,
 Studio, & ambitu paterna exempla non institi,
 Pudit Regem bene agere de exemplo.
 Anteire malos malui, quàm bonos sequi.
 Hoc uno Patris speculum,
 Quòd ejus imaginem reddidi ex contrario.
 Proinde, ex tuo Templo,

Quæ ille intulit, sustuli; quæ sustulit, intuli.

Atque ut à te maximè se jungerer,

Duo sejunctissima conjunxi, atheismum, & superstitionem.

Excelsa diruerat Pater; refeci:

Ut altiore de prærupto contereretur Religio.

Priapi aras sustulerat; restitui:

Lascivè simul, & sacrilegè;

Ut dignitatem libidini adderem, adimerem tibi.

Has inter sordes volutus, sauciari potui, non satiari.

Planetarum sectator, quia errantium,

Eorum simulacris Templi atria stipans,

Inveni quo tua tibi Sidera fierent odiosa.

Auspiciis & aruspiciis attentior quàm tibi,

Avium pennas, & pecudum fibras

Veraciores duxi, quàm tuas tabulas.

Hoc inanimè falsus,

Quòd Brutis stolidiorem me censui, dum Bruta consului.

Striges, Ariolos, Magos, Pythones colui,

Te ut Orbe depellerem, Dæmonas evocavi.

Itaque, quo irreligiosior essem,

Religionem mutavi, non sustuli.

Astra, Lapidem, Bruta, Furias,

Quidlibet esse Deum passus, dum tu non esses.

Senior factus non sanior,

Ab impietate ad crudelitatem pronui.

Nam calcanda erat post Divinitatem humanitas.

Credulitate crudelitati suffragante;

Hostes opinatus omnes dissimiles;

Ferus ut timerer, & quia timebar,

Hostium numerum auxi tollendo.

Prophetarum voces cum spiritu interclusi.

Isaiam Socerum serrà dissecui.

Denique, adamantinam cordis duriciam flammis exploraturus,

In valle Gehennæ Filios combusti.

Lætus, quòd nec Avo molliorem me invenit illa flamma.

Tot ergo scelerum cumulis impulsi patientiam tuam,

Ut

Ut perditus videreris, nisi me perderes.

Vicisti proinde, ne vincerem ;

Immisso Babylonico, ut Tyrannum Tyrannus plecteret.

Qui tam citò victum, quàm victum,

Me, meos, mea, ad fœdum hoc ergastulum abduxit.

Ah ! satis pœnarum habes, victor,

Dum inter opima catenatum numeras Regem.

Non tu innocentibus pœnitentiam delegas,

Quæ reatum necat, non reum ;

Et in solum imputat crimina, cùm numerantur.

Meum jus urgeo ; ad hanc provoco :

Suffragante ipsâ scelerum multitudine.

Possibile non erat tanta committi, nisi ab insano.

Exere splendido miraculo vim tuam

O bone, & parcendo exercite.

En ut ventosâ victoriâ tumens Hostis,

Vernaculorum te tuorum desertorem ridet, & vivit.

Ex usu non est scelera multare sceleribus ;

Et externos recreare tuorum pœnis.

Redde, heu ! conspectum mihi beatæ Urbis ;

Ubi Reges peccare solent, & pœnitere.

Ullulabo ubi deliqui :

Sanguinis rivos lacrymarum rivis extergam :

Exulabit Idolorum populus, urbe donatus :

Et exemplo corruptos, exemplo corrigam.

Hæc oravit Manasses, & Regno redditus votum explevit.

Atque ut diutiùs doleret, nemo diutiùs regnavit.

A M O N

Manasses Filius.

SYMBOLUM

O Spes fallaces !
 Intempestive concussi isti flores,
 Intempestive sepulti symbola sunt.
 Amonem florentis ævi Principem,
 Infrugis hic Hortulus condit.
 Qui de paterno exemplo,
 Inter vitia & virtutes ætatem divisurus,
 Pœnitendi fiduciâ, pœnitenda commisit.
 Templo Idola, latibulis stupra, Urbi funera,
 Velut fœnori intermissa restituens,
 Ut probè senesceret, improbè adolevit.
 Sed heu ! claudicante spe velocior Mors,
 Conjurato Aulicorum ferro,
 Vota cum vita succidit.
 Itaque spe florens, non virtute ;
 Inter flores jacet, sed frugiperdas.
 O Spes fallaces !

JOSIA

J O S I A

Amonis Filius.

EPINICIUM.

Io Triumphe.

Idolorum everfor curuli feretro effertur.

Hic est ille Josia,

Quem supra trecentos annos Natura parturit.

Jam tum enim fatidicâ voce præmonstratus,

Idolis operantem Jeroboamum solo nomine tremefecit.

Nondum natus, jam notus :

Vel natus ante Parentes.

Io Triumphe geminate Cives,

Hic ille censorius infans,

Qui supercilio contractâ morum licentiâ,

Rempublicam octenni sibi commissam octennio composuit.

Itaque Davidem sequutus, antecessit :

Nam David bonos invenit, hic fecit.

Adedò non parvi interest parvum corpus.

Quin ad illum delegatur Jeremia, ad puerum puer.

Senescentis Reipublicæ argumento, cum virtus repuerascit.

Io Triumphe iterate Cives.

Hic ille divinus Ædilis,

Quo Templi diruta resarciante,

Amissum legis volumen inter ruinas inventum,

Tanti duxerant impii Templum diruere :

Mortuam rati legem, si liber humaretur ;

Vel libera scelera, si liber lateret.

Itaque post Josiam exhumata lex lucem vidit ;

Et in eodem scrobe virtus revixit.

Imò in Jofia tota revixit.

Nam vitia cæteri vel induxerunt, vel indulserunt :
Solut hic mortalium nec commisit scelera, nec permisit.

Io Paan.

Hic ille zelator adolescens,

Qui monente Prophetide,

Toties rediviya simulacra in cinerem solvit ;

Et plebeiis tumultis insperfit :

Ut à mortuis discerent tandem mori.

Sensere Manes pulverem illum gravem :

Plùsque Dæmonas combussit ille cinis, quàm suæ flammæ,

Io Paan geminate Cives.

Hic ille intrepidus adolescens,

Qui nefanda sanorum nemora incendens,

Nocentes umbras, & hospites Lupas abegit.

Eodémque incendio Solis quadrigas fulminavit.

Novum Astrapoplectum ridente populo,

Dum Phaëtonis Pater, Dei sedes affectans,

Phaëtonis supplicium tulit,

Et ex fabula Historiam fecit.

Io Paan iterate Cives.

Hic ille assertor juvenis,

Qui Judæ, & Israele flammis expiato,

Vanos Antistites suis met aris imposuit ;

Suppositâ Idolorum strue :

Ut quale Numen colerent, ipsi sentirent.

Mutatis igitur officiis,

Adoletur qui adolebat, & ab Idolis uruntur Vates.

Quâ victimâ nulla melior, quia nulla pejor.

Io Victor dicite Cæm.

Hic Principum Protomartyr,

Novissimo incumbente Reipublicæ Fato,

Irati Numinis telum ut frangeret, in se reflexit ;

Dum impluentibus Ægyptiorum telis devotum pectus opposuit.

Sic ante Pharii Nechaonis os in quadriga confossus,

Spiritum Tartaro formidabilem in Tyrannum efflavit.

Nescio

Nescio an occumbendo vicerit, an vincendo occubuerit.
Occumbit certè, non procumbit, qui sedens moritur.

Ita suo sanguine trabeatus,

Eodem cutru Mortem in triumphum traxit ;

Et feretro pro Feretrio spolia sua deferens,

Ad Mausolæum, veluti ad Capitolium. processit ;

Primusque post obitum triumphavit.

Io Victor, Io Paan, Io Triumphe.

ELIACIM & JOACHAS

Josia Filii.

REVOLUTIO.

Extrema Regni tranquillitas extremam cladem minatur.

Dix inclinate grandior florescit Iris.

Crevit ad summum Hebræa felicitas Josia nixa ;

Quo subducto universa corrui : invidente Asia Africâ,

Quæ purpureo Mari divisæ, Judææ ruinis coivere.

Spectabat ad Eliacimum Regia dignitas.

Hanc Joachas rapuit nati minor.

Ah puer infelix ! rapinam timebis.

Cur inauspicatum ad imperium involas.

Unde mitior te natura seposuit, nascendi morâ ?

Torpedo Judaicum sceptrum est : tangentes manus nodabit.

Itaque ex secundo primus, ex primo postremus,

Regnum pervertit, quia prævertit.

Hunc Pharaon, à Fratre accitus, catenatum rapuit.

Ridente Ægypto mancipia redire ex Regibus,

Qui ex mancipiis abierant Reges.

Ita post sexdecim Soles quæsitæ sceptrâ,

Post tertiam Lunam amisit.

Breve Regi spatium, Tyranno longum, Civibus nimium.

Explevit igitur iras Eliacim :

Sceptro potitus jam cariore, quia raptō.

Rediit ad illum insula, sed & insulæ fatum.

Aliis per Pharaonem imperat, illi imperat Pharaō.

Cui Tributi taxatur : hoc uno pretiosus.

Atque ut libertum se noscat, non liberum,

Alio donatus nomine. Joachim vocatur, non Eliacim.

Quid illi relinquent qui nomen eripiunt ?

Regnum itaque sub Rege impetrat ;

Cum idem sit impetrare quod amittere.

Egit tamen Ægypto pro maleficiis grates,

Dum deformem Idolorum coloniam ex Ægypto traducens,

Polluit quæ Pater sanxerat.

Uriam ferro, Jeremiæ librum rogo destinat :

Ferro destinandus, non rogo.

Imò ut dites ad Ditem trahat ;

Gemmâ & annulis Dæmones includit : bis Idola,

Nam gemmæ Dæmonū Filiz, concepto Dæmone Matres fiunt.

Heu carè venales opes ! quamdiu gemet has gemmas ?

His annulis catena nectitur.

Hunc Nabucodonosor infido infidus,

Deceptum vinculis implicuit :

Implicitum ferarum specubus inclusit :

Inclusum ferarum faucibus objecit.

Aliquis ergo prætereuntium dixerit,

Hic moritur Tyrannus præ mortuo nomine :

Qui vivus jacuit in tumulo ; mortuus vixit extra tumulum.

Hunc Matthæus à Christi Genealogia secuit,

Ne seram pro homine insereret.

S E D E C I A

Eliacimi Frater.

SORTITIO:

*Excidit infelix par Fratrum,
Quorum alterum Fera, alterum furor absumpsit.
Te verò Sedecia, tertia Sors manet,
Utrâque peior.*

*Movente Regalem urnam Fortunâ,
Jechonia Eliacimi filio Babylonem abducto,
Nepotus sceptrum à victore impetrabis.
Æquè in Nepotem durus, in Hostem mollis,
Ut illum spolies, huic servies.*

*Mutato etiam nomine, ex Mathania Sedecias,
Justi nihil habebis præter nomen.*

*Toties direptam Urbem diripies:
De pauperum penni Idola recreabis hostilia:
Præscias Vatum fauces obstringes:
Quasi fatum tuum in Vatum pectore conclusurus.
Sed divino consilio consilium adimitur.*

*Deo simul & Chaldeo sædis fragus,
Tributi jugum dum excutis, sub jugum cades.
Nabucodonosore novissimâ expeditione grassante,
Hierusalem, per te non Hierusalem,
Claudetur, incendetur, solo aquabitur.*

*Tu toi inter mortes moriem non reperies.
Miserius enim est misero animam trahere, quàm tradere.
Reductis lachryis, Babylonem traheris catenarius Canis.
Mann & oculis captus; oculis & Liberis orbis.
Planè inter pudenda impudens,*

*Cum oculos amiseris, pudoris sedes.
Itaque cum Babylonium tibi carcerem Ezechiel minetur;
Tu Babylonem te visurum neges;
Uterque divinabitur.
Cacum Urbem in Urbe non videbis.
Vetus Sedecias, Iustitia simulacrum, quia cacum.
Peribis tandem veterantum mancipium:
Et acervo ignobili aditus,
Intanto Patria rogo, rogo carebis.
Nam sceleribus clarus, rogi luce non eges.*

S U S A N N A

Helcia Filia.

ADMONITIO.

*Adeste Nupta, Innupta q̃:
Quarum Virtus in pulchritudine, non pulchritudo in Virtute.
Docebo quam speciosum damnum sit Species.
Susanna fui, ex Regia domo in Regiam domum ducta.
Qua formam fuerim, ex nomine habes.
Quid enim Susanna, nisi Rosa?
Florum nempe Regina. & Reginarum flos.
At nimium felix eram si forma defuisset;
Quam perdere dum metuo, penè me perdidit.
Babylone captiva,
Colebam hoc qualecunque corporis decus:
Unum captivitatis solamen uni Coniugi.
Itaque nudam me nemini ostendi, nisi thalamo, & fonti.
Occlusis pomarii foribus; nec Solem arbitrum passa,
Quem, meridie curiosiorem, nemus arcebat:
Addebam membris lympharum nitorem;*

Liberatq; capillamento,

*Aureas undas comarum, argenteis fontis undis mergebam ;
Ut fontem in fonte diceres.*

*Neque speculo opus : in speculo natabam :
Tergente simul, & imaginem reddente rivo.*

*Qui blando susurro membris adularis,
Non tam lavabat, quàm laudabat.*

*Inepta ? quæ fugax donum fugacioribus morabar undis :
Nec lubrica ex imagine forma inconstantiam novi.*

*Proh sancte pudor ! quid usque securum ?
Falsum est à fucis tutam esse Rosam.
Lucebant inter virgulta amasii duo :*

Angues in herba.

*Hi Popularem Seniores erant, & Judices :
Quos, vel inter argentes aquas, urebam :
Ignara puellarum faciem esse facem.*

*Erumpunt ex insidiis amantes hostes :
Horresco vulnificos vulnus :*

Aquis membra submergo ;

*Sed perspicui latices me produunt, ut vitrum Rosam.
Sinum crinibus obduco, sed crines eventilant aura ;*

Quæ spirando, in me conspirant.

Dubitas omnia conspirasse in flagitium ? Rivales fœderantur.

Frustrati precibus terrores addunt :

Et maximum innocenti malum minantur, calumniam.

Ego inter vitæ aut virtutis discrimen,

Quid agimus (inquam) Susanna ?

Corpus eluis, & animam pollues ? Vale potius vita.

Hæc mecum exigens, clamo.

Altius illi clamant ; & crimen regeunt ;

Impermissem Venerem cum pubero adultero.

Ego causâ melior, patrocinio peior,

*Inter Parentum lacrymas, & vulgi convicia ;
Semi-virgula & semi-animis ad supplicium trahor.*

*Jam saxa parabantur, aduicis debita,
Ut eadem legis & multa materia sit.*

Et aliquis elato jam lapide, lapidi similis hæsît.

Nam pudor extremus decorem augebat.

O pudicitia, ut servantem servas!

Quis crederet? Concionem moratur duodennis puer:

Qui utrumque seorsum testem de criminis loco scitatus,

Utrumque discrepantem invenit:

Et mendacio mendacium detectum.

Dulcius nihil radiat quàm Veritas, ut nubem fregit.

Mutantur populi voces.

Siccine (inquunt) captivus furit, captivos ferit Cupido?

Post Patria incendia,

Scelestiores flammæ Babylonem attulistis?

Hypocritæ, perjuri, ardentes nives!

Quid de nobis æstiment hostes,

Si Optimates peccant, Judices pejerant, Senes lascivunt?

Quid multa? Mutatur rerum scena.

Dësultant vincula à me ad Senes.

Ego ad thalamum ducor, illi ad flammæ:

Ut bene ardeant, qui malè arserant.

Sic puer femina, Susanna Daniel,

Innocens innocenti, subsidio fuit.

Discite meo periculo, Puella.

Estè formidolosa, ut formosa.

J E C H O N I A

Eliacimi Filius.

THRENI.

Nondum Hierosolyma deserbuerat Cinis,

Cum busto insidens Jeremia,

Lamentabili hoc fremitu Patrum conclamavit.

O Solymæ ! ô adyta ! ô læti colles Sionis !
 Hæccine illa beata Urbium Mater,
 Quam Ævo corvæ sponsponderat Deus ?
 Quid ergo diuturnum, si æterna pereunt ?
 O Regiæ opes chasmatum similes,
 Quæ vanescunt dum lucent !
 Cecidit, cecidit superba Regia pinnis coronata ;
 Nihil jam nisi funus, & fumus.
 O fumum semper Aulæ molestum !
 Quò rediit excelsa Templi moles,
 Angelorum colonia, Cœli suburbium ?
 Evertitur mortali manu divinus ille labor :
 Et nemini polluto impunè penetrabiles penetrales,
 Homicidæ persultant flammæ :
 Eodémque elemento profanatur sanctuarium, quo lustrabatur.
 Ubi vasa ? ubi sacra ? ubi fontes ?
 Ignavi fontes, & naturæ obliiti,
 Ignem non extinguunt, quem culpa succendit.
 Ubi mensa ? ubi ara ?
 Ubi lampas, æterni Solis æmula ?
 Jam nihil est nisi lampas una, totum Templum.
 Quas litatura inibis preces infelix turba ?
 Altiora votis incendia sunt,
 Cui supplices feretis palmas linteati Senes ?
 Abiere Angeli Templi Indigetes.
 Ipsa Sion in flammæ abiit.
 Postremò, crematâ domo abiit Deus.
 O avida ignis potentia !
 Quam nobis Patriam linquet, qui exulem facit Deum ?
 Quò congestæ opes ? quò exoticæ merces, ô Cives ?
 Quò armillæ ? quò vestri mundi, ô Puellæ ?
 Præda sunt inter incendiarium, & incendium divisa.
 Incumbit spoliis prædator ignis :
 Qui avarus juxta & prodigus,
 Quicquid rapit, momento decoquit ;
 Et alumnus nequam, alentem perdit materiam.

Quin cum suis flammis de præda rixatur miles :

Plerumque raptus dum rapit.

Heu ! parum est gazas diripuisse :

Unda flagrantibus, spiritus vivis, terra extinctis eripitur.

Solem ipsum eripiunt undante fumo.

Et auram patriam repetunt per singultus.

Ah dolor ! quæritur Urbs à Civibus, ab Urbe Cives.

Pereunt nitentes illi Principum cœtus,

Gemmantes pueri, cana maturitas,

Flos Sionis, virguncula.

Hic hostili ferro succubuit ; ille incubuit suo ;

Hic Patriæ fatum sequutus flammis exarsit.

Condi non poterant tanta cadavera nisi Urbe inversâ.

Sed heu ! superstitum peior conditio,

Quos instans victor præ agit.

Gaudete sub Patriæ cineribus sepulti Cives,

Non obscuræ umbræ in tanta pyra.

Lugendi sunt qui vos lugent.

Rapitur extorris ordo, fuligine ac fa villâ sordidus :

Quas indigenas opes legisse tantum licuit,

Ut Urbis fatum in fronte circumferant.

En ut inter Patriam, & exilium restitant,

Incerti utrum malint.

Itaque in illo incendio Patriæ amor periit.

Trahuntur hostiles per urbes indigna pompa :

Exercitus olim, nunc turba.

Trahuntur captivæ Matres, & alumnos trahunt,

Vinculis antequam fasciis obvolutos.

Pari ludibrio corona, & cydaris inter fercula eunt.

Pari sequuntur opprobrio Sedecias & Seraias,

Rex & Pontifex :

Hic ex lacrymis, ille ex vulnere cæcus.

Qui olim discordes, solâ cægenâ conveniunt.

Nunc se Babylon in Cœlû tollit sine sua mole :

Sparguntur hæc illâc Palæstina servitia,

Pudore confecta, vel pedore.

Quondam etiam juxta Babylonicum Euphratem confidunt:

Ut suam imaginem pavitantes se ipsi crucient.

Hic mœstas inter mortes canere jussi,

Barbaros ejulatus sacris numeris confundunt.

Hoc etiam Babylonem decebat idioma.

Ah puer infelix Jeconia !

Ibis tot inter spectra destinatam in caveam :

Malus Populi custos, custodiâ dignus.

Hunc ignem fumus incendit tuus.

Flagrabit alii flammâ, tu infamiâ :

Octo ferè lustris compedes atteres.

Matrem, Conjuges, Filium,

Tristem ærumnarum comitatum,

Inter infima Tyranni ministeria numeraturus.

Ah fœda conditio !

Plus Domini te pudebit, quàm servitutis.

Ille ille victor tuus Nabucodonosor,

Novâ & stolidâ metamorphosi jumentis aggregatus,

Novum brutum, bruta terrebbeit.

Ut intelligas quàm dispari Domino servias.

Tu verò Patriæ confector,

Ætatis quartæ cardinem insistens,

Judæorum Regum miserabile agmen claudes.

Hoc omnium miserrimus,

Quòd illis Regnum supervixit, tu Regno.

Heu ! fleas Viator, & iser siste.

Mundi Senectus.

SOLITARI II.

SALATIEL Jechoniae Filius,

Christi linea.

Zorobabel;

Abiud.

Eliacim.

Azor.

Sadoc.

Achim.

Eliud.

Eleazar.

Ex Levi.

Esdra.

Jesus Siracides.

Eleazar Protomartyr.

Ex Levi.

Mater Machabae.

Razias.

Mathathias.

Judas.

Jonathas

Eleazar.

Simon.

Joannes Hircanus.

SALATIEL

Jechoniae Filius.

ISAGOGÆ;

Pando tibi quintum Atrium ; Viator subi.

De Christi Proavis,

Nullum subinde Reum visurus, quia nullum Regem :

Nullum occisum, quia nullum homicidam.

Mundi senectus ad infantiam rediit.

De impiorum ossibus nati sunt Sancti:

Cadmæi prodigii teste Ezechiele.

Usui fuit Solymorum incendium:

Nam despumante superbiâ ,

Ex illa ustrina liquitur aureum Sæculum.

Pro limine Salatielem offendes.

Quam latentem scintillâ patrius fovebat cinis ;

Ut novo Sæculo auspiciûm faceret.

Fortis, magnanimus, in servitute sibi imperavit.

Hoc ipso felix.

Nam adversa Adversis adversa non sunt, sed Aversis.

Vis scire quid pro Populo fecerit ? flevit.

Quid enim posset aliud Princeps mancipium ?

Sed ejus lacrymæ Chaldæorum merferunt imperium.

Tria quæ cernis prostrata monstra ,

Tres sunt Tyranni, quos flendo confecit. :

Cernuus hic, & Semiser,

Nabucodonosor fuit: quondam Magnus, nunc brevis.

Qui Judææ & Ægypti ruinis amplificatâ Babylone,

Sua gesta miratus, hominem se negavit ; nec fuit.

Nam verâ lycanthropiâ Feris permixtus,

Ulyssæx

Ulyssæ fabulæ famam arrogavit.

Quæ enim Circe, nisi superbia ?

Sic ferus Homo, vel humana Fera, septennium transfigens,

Formam cum mente recepit.

Et qui bellua fuit cum se Deum credidit;

Jam belluam se credens, homo fuit.

Qui adjacet Evilmerodachus est;

Initio Imperii major visus,

Ut macutini Solis augetur species,

Illudente oculis Nebulâ.

Hic Salatielem vinculis eductum Regiæ præfecit.

Fastuosâ nimirum pietate ;

Quoddam mulitium fastidiret, nisi Regale.

Sed blanda utcumque initia atrocibus actis corrumpit.

Malefidus, maledicus, maledictus.

Ut à Nabucodonosore satum credas, jam verso in Feram.

Hunc igitur Leviti telo confossum,

Tertius sequitur Balthassar,

Patribus similis, quia degener.

Quem Daniel odoratus, Leænam vocavit :

Nec masculum quippe, nec mitem :

Inter scæminas virum, scæminam inter viros.

Hic impietati ludibria miscens,

Sacris Templi calicibus, Belo Dæmoni propinavit :

Talem apud convivam brevi cœnaturus.

Nimirum ebrius erat antequam biberet.

Heu ! quàm de proximo junguntur merum & morror ?

Aperta manus, operto vului, se rale decretum scripsit.

Adeo malis Principibus nemo propalâ vera denunciât.

Tribus notis exaratur :

Ut trium literarum non dubites virum.

O benevolens providentia !

Media ex Perfide vocati vindices, Darius & Cyrus,

Gynde amne ligonibus multato,

Et infractis cornibus humiliore,

Ebriam Babylonem incendunt.

Unius noctis fato periit antiquissima urbium ;
 Hierosolymæ semper æmula, tandem similis :
 Quam Sol cadens nimiam vidit, oriens nullam.

Quæris unde irruerit Victor Cyrus ?

Per Euphratis alveum :

Hebræorum fortasse lacrymis auctum ,
 Verè ut dicas, Hebræos Chaldæorum flammis,
 Chaldæos Hebræorum aquis arsisse.

Ita septuagenariâ captivitate solutâ,

Ut latus ad Proavos iret nuncius,

Mori festinavit Salatiel.

Plaude Viator, ac perge.

ZOROBABEL

Salatielis Filius.

MYSTOLOGIA:

Cæcæ Babylonis infelix hospes ,

Si novum cordis Templum Deo destinās,

Zorobabelem sequere.

Cujus etiam nomen triumphatam Babelem,

Ut caudam, raptat.

Hunc Templo excitando, Cyrus excitat .

Meritò Cyrus, hoc est, Sol.

Quid enim Numen nisi lumen,

Quo amoto mens Babylone cæcutit?

Hic Judææ Prorex (nam Regnum amiserant)

Annois captivitatis analecta in Patriam ducit.

Et è tanto numero vix quinquaginta chiliades sequutæ.

Sic solet ; multos servitus distinet, plures servitutem :

Tu è paucis esto.

Hierosolymam ingressus, Urbem in Urbe non invenit.

Nec Templi fundamenta quidem reperta.

Heu! quàm non perfunctoriè pereunt,

Quos Deus exaugurat:

Scalpente flammâ etiam infossos!

Septimo mensis lætitiæ sacro,

Operans Jesus Pontifex, aram accendit, & animat.

Quis enim sine J E S U algentem refovet spiritum?

Nulquam lætior ignis emicuit.

Idem elementum faciem Templo attulit funebrem, & natalem.

Itaque Numinis ira,

Ut nobilem illam flammam vidit, extinxit suam.

Zachariâ & Aggæo Consulibus,

Ezechiele Architecto,

Ipso novilunii cardine, Templum fundat.

Dum nocturna Cœli lampas, tenuior quo propior Soli,

Paria decrementis incrementa redorditur.

Nam primum crescendi auspicium, coram Numine imminui.

Hæc inter solemnia,

Pari pietate, affectu dispari,

Ovare juvenes, lugere senes:

Illi novæ molis spectaculo, hi antiquæ memoriâ.

Dubites, natale in funere, an funus in natali, celebretur.

Eximio documento;

Ut culpam defleas, etiam reparatam.

Sed hem; prisco anathemate tacti Samaritani,

Hebræorum Templum commune volunt, aut nullum.

Zorobabel nec nullum vult, nec commune.

O qui pietatis arcem moliris,

Talem fuge societatem,

Ubi nequitia in commune, odia privatim:

Quæ omnium deterrima, quia intestina,

Ardere nesciunt, nisi totam pietatem restinxerint.

Ergo mali Fratres, ut Cyri munificentia obstuant,

Megistanas & Sacrapas commovent.

O noxia pietati politica consilia!

Quid

Quid refert pium esse Regem, si impius Satrapa?
Injustum Regem mavelim, quàm Consulem.

Nam nocere ille potest, hic docet.

At Zorobabeli instantia non deest:

Regio ærario præcluso, suum pandit.

Talem Celerem optasset Romulus.

Felix qui à suis opibus opem quærit.

Age quod potes, quod agis poteris.

Adjuvat facientem Deus.

Pejore decreto sæviit Cambyfes post Cyrum.

Nam ille crescere Templum vetat, hic stare.

Suo in sulcorum tumulatum Templum, ad fossam rediit.

O nubila, & obsita Dei consilia! Quid hoc est?

Ruere Templum ut surgat, surgere ut ruat?

Nescio ruinam optet, an Templum.

Ah, vide quanto in quæstu sit pœnitere!

Iteratos lapsus permittit, ut crebrò attritus, solidior surgas.

Nimirum, diu in exordio laborat virtus:

Sæpe ad fundamenta redeundum.

Cambyfi Hyllaspes successit Darius.

Qui facundâ Zorobabelis legatione commotus,

Tonantis Regiam reponi jubet.

Vis altum proficere? ora.

Dura molliunt calentes preces.

Exsurgit jam Templum; luculentius quò lentius.

E parietinis vivunt parietes; ut è cadavere corpus.

Nunquam graviore lapides sensit Tartarus;

Nam pondere expenso, insidentem agnovit Deum.

Sic ævum risura molitio, quadriennio coronatur.

Satage ô piger;

Dum calet divinus favor, opus matura.

Brevis mora æterna tollit.

Functi demum labore, festivos eunt in plausus,

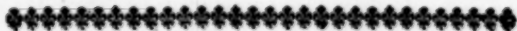
Et nova vox *Alleluja* circumsonat.

Nimirum voluptatum summa est Deum recepisse;

Qui sui hospitis hospes, domum implet ac Fabrum.

Templo

Templo absoluto,
 Diu vixit, nihil egit Zorobabel.
 Minora agere noluit, majora non potuit.
 Nam satis egit, qui Deum recepit.

A B I U D

Zorobabelis Filius.

GENETHLIACON.

Nascere fortunatissime Abiud.
 Omnes tecum opportunitates nascuntur.
 Primus extra Babylonem nasceris;
 Ut Messia nobilitatem restituas.
 Nato Templo nasceris: prima votorum materia.
 O quanti locatur Numini Domus!
 Pius Genitor lapides dicavit, Liberos recipit;
 Verus Deucalion ex lapidibus Prolem.
 Nascere Heroum sanguis; tecum Patria nascetur.
 Jacuit ad hunc usque diem Hierosolyma:
 Et Dei hospites hospitio caruere.
 Redditi erant Patriæ cives, non civibus Patria.
 Qui post exilium exules, domicilium habebant non domum.
 Nascere felix Civis; nascitur tecum Neemias,
 Qui auspice Artaxerxe, verè Longimano, quia munifico,
 Novam Hierosolymam dabit.
 Frement Samaritæ, nascentibus muris mortem minati:
 Instabitis nihilominus audaces Fabri,
 Trullâ, & gladio utrinque districto;
 Ut sacram operam altera peragat manus, altera protegat.
 Cadent invidi surgente muro;
 Suo sanguine cæmentum maceraturi.

Quid refert pium esse Regem, si impius Satrapa?

Injustum Regem mavelim, quàm Consulem.

Nam nocere ille potest, hic docet.

At Zorobabeli instantia non deest:

Regio ærario præcluso, suum pandit.

Talem Celerem optasset Romulus.

Felix qui à suis opibus opem quærit.

Age quod potes, quod agis poteris.

Adjuvat facientem Deus.

Pejore decreto sæviit Cambyfes post Cyrum.

Nam ille crescere Templum vetat, hic stare.

Suo in sulcotumulatum Templum, ad fossam rediit.

O nubila, & obsita Dei consilia! Quid hoc est?

Ruere Templum ut surgat, surgere ut ruat?

Nescio ruinam optet, an Templum.

Ah, vide quanto in quæstu sit pœnitere!

Iteratos lapsus permittit, ut crebrò attritus, solidior surgas.

Nimirum, diu in exordio laborat virtus:

Sæpe ad fundamenta redeundum.

Cambyfi Hyllaspes successit Darius.

Qui facundâ Zorobabelis legatione commotus,

Tonantis Regiam reponi jubet.

Vis altum proficere? ora.

Dura molliunt calentes preces.

Exsurgit jam Templum; luculentius quò lentius.

E parietinis vivunt parietes; ut è cadavere corpus.

Nunquam graviores lapides sensit Tartarus;

Nam pondere expenso, insidentem agnovit Deum.

Sic ævum risura molitio, quadriennio coronatur.

Satage ô piger;

Dum calet divinus favor, opus matura.

Brevis mora æterna tollit.

Functi demum labore, festivos eunt in plausus,

Et nova vox *Alleluja* circumsonat.

Nimirum voluptatum summa est Deum recepisse;

Qui sui hospitis hospes, domum implet ac Fabrum.

Templo

Templo absoluto,
 Diu vixit, nihil egit Zorobabel.
 Minora agere noluit, majora non potuit,
 Nam satis egit, qui Deum recepit.

A B I U D

Zorobabelis Filius.

GENETHLIACON.

Nascere fortunatissime Abiud.
 Omnes tecum opportunitates nascuntur.
 Primus extra Babylonem nasceris;
 Ut Messia nobilitatem restituas.
 Nato Templo nasceris: prima votorum materia.
 O quanti locatur Numini Domus!
 Pius Genitor lapides dicavit, Liberos recipit;
 Verus Deucalion ex lapidibus Prolem.
 Nascere Heroum sanguis; tecum Patria nascetur.
 Jacuit ad huncque diem Hierosolyma:
 Et Dei hospites hospitio caruere.
 Redditi erant Patriæ cives, non civibus Patria.
 Qui post exilium exules, domicilium habebant non domum.
 Nascere felix Civis; nascitur tecum Neemias,
 Qui auspice Artaxerxe, verè Longimano, quia munifico,
 Novam Hierosolymam dabit.
 Frement Samaritæ, nascentibus muris mortem minati:
 Instabitis nihilominus audaces Fabri,
 Trullâ, & gladio utrinque districto;
 Ut sacram operam altera peragat manus, altera protegat.
 Cadent invidi surgente muro;
 Suo sanguine cæmentum mæceraturi.

Ut miraculo sit, Civitas Pacis Bello nata.
 Nascere felicissime puer.
 Videbis prodigium annuâ memoriâ celebrandum,
 Cùm lustrante Urbem Neemiâ,
 Et abditam Sanctuarii flammam vindicante,
 Aqua pro igni reperta :
 Quâ respersi aræ lapides sponte flagrârunt.
 Geminio itaque miraculo,
 Ignis Filia lympha inimicum Patrem genuit :
 In bellicæ præfagium gloriæ,
 Ex adversario elarescentis.
 Nascere Musarum voluptas; quæ tecum renascentur.
 Nam divinus Scriba Esdra, obliteratas restituet literas.
 Prodi ergo in lucem fortunatissime Abind,
 De tua fama securus.
 Felix qui Sæculo nascitur scriptoribus sorto.

E S D R A

Ex Levi.

ADMIRANDA:

*Audi & mirare, Viator.
Hic est ille Caelestis Chiragogus Esdra,
Legum peritus, & laior:
Qui de suo Marte Astraam terris redonavit.
Nam de mentis Thesauro,
'Adamantina memoria commissum Pentateuchum depromens,
Jus divinum reposuit.
Perierant Moysis commentaria pereunte Urbe.
Imò perierat Moses apud immemores,
Quin suae originis oblitus Orbis,*

*Ant semper sibi natus videbatur, ant nunquam.
Tanto itaque reparatore Heroum gesta revixere.
Et ipse revixit Mundus, dum suos legit natales.
Hic etiam sepultam scribendi artem restituit.*

*Perierant humana Artes cum scriptoria;
Nam devinctis Babylone manibus,
Nulli legebantur characteres nisi servis inusti.
Itaque sapientiâ gravidum pectus,
Nil parere poterat vitale,*

*Cum ingenius obstetricare desierant pagine.
Ferebantur ad aures levissima aura,
Et verba per auras moritura.*

*Hic veloci dextera fugientia verba moratus,
Acuto calamo in tabella defixit,
Liquidum ævum duratura.*

Certavit cum loquentis lingua scribentis manus.

*Novoque miraculo,
Audiit oculus quod prapetes digiti loquebantur.
Quale portentum! in fertili pagellarum aqnore,
Musarum agello,*

*Nigerrimum notarum semen committi;
Quod aratum calamo, sepiâ rigatum,
Legendam doctrinarum messem festinet!*

Majore ostento,

Inscrutabilia cordis secreta fida in pagina prapropere pinxit,

Qua ad amicos mitterentur longo tractu sepositis;

Ut libri cortice involutus animus

Flumina Oceanumque trajiceret.

Heu tamen plerisque lamentabilem artem,

Quibus calamitas calamus, & atramentum venenum?

Sed dira provocantibus imputentur.

E L I A C I M

Abiudi Filius.

A Z O R Eliacimi Filius.

DIALOGISMUS.

Quis hic? *Aliquis.* Quis aliquis? *Nemo.*

Nemone si aliquis? *Aliquis, & nemo.*

Solve Hospes hos logos.

Audi Viator, & tace.

Hæc miracula patrat *Humilitas*, vera Thaumantis,

Sapientum magistra, nil scire docens.

Hæc suis elementariis in arcanum sevocatis,

Ubi nec tuba fremit, nec turba,

Illud Pythagoreum insusurrat,

Silere, & sileri:

Infrase omnia ponere; se infrase omnia:

Denique se intra nihilum totos claudere.

Ita nemini notos nisi sibi,

Suo nihilo ut philosophali palliolo involvit;

Ac *Sophos* demum proclamat, cum nihil sciverint, nisi nihil.

Hæc Messiaæ destinata educatrix,

Ipsam nihilatura, qui omnia fudit è nihilo,

Pædagogiaæ experimentum in Proavis facit,

Quos latebescere jubet.

Ut ignotus ex ignotis nascatur Deus.

Proinde reliqua Messiaæ Gentilitas, ad Josephum usque filetur:

Nam pristino splendori donatâ Urbe, splendorem ipsi suum fugere;

Et populari Principatu ad Pontifices misso,

Vacatione obtentâ, ad virtutem diverterunt.

Ut

Ut propinquum divini Solis ortum non dubites,
 Cum magna sidera condi incipiunt.
 Primi Eliacim & Azor in hac Tacitorum Academia conscripti,
 Numinis more secum habitârunt.
 Imò, ne sagacissimæ naris Fama quiescentes odoraretur;
 Vestigia virtutum confundentes,
 De suis gestis nihil constare voluere, nisi nihil.
 Ac ne aliquid vixisse viderentur, tempus arctârunt in nihilum.
 Supererat solum nomen, magnus virtutum index, & vindex:
 Nam Eliacim, rediivi Numinis triumphum;
 Azor, Numinis auxiliarem sonat.
 Sed hoc ipsum Humilitatis artificium fuit;
 Quæ tot laudes ut minueret, in angustum coëgit;
 Totam panegyrim uno vocabulo adstringens:
 Quasi nil fuerint, nisi nomen; hoc est, nihil.
 Adde quòd suum ipsi nomen peremerunt.
 Nulli enim stemmati insertum, oblituit in nihilo:
 Donec ab Arcanorum Præfecto Matthæo,
 De Cælo Archivis transcriptum, cum rediivo Messia revixit.
 Itaque ut *nemo* viderentur Eliacim & Azor,
 Anomalos se nuncupârunt silentio.
 Perbibe hoc dogma Viator. *Ama nesciri*.
 Fulminat Invidia quos tonat Fama. Ah nimis multa!
 Pulverem sparge, atque abi. Tegi isti volunt, non legi.

S A D O C H

Azoris Filius.

E C H O.

O verbosæ Famæ Laconica Mimæ, Echo,
 Quæ in hac spelunca, inter Sadoci pulveres, exanimis vivis:

Nōstine tanti Viri coactaneum Alexandrum? *Andrum.*

Argutē in fastuosum græcissas;

Debuerat, nomine teste, hominem se noscere, non Deum.

Orbem tamen implevit Alexandri nomen. *Omen.*

Nimirum uterque Alexander Asiz ominosus.

Sed alter Græciam in Asiam, alter Asiam in Græciam rapuit.

At unde illi Propago? *Pago.* Pellā videlicet oppidulo.

Ut mirer angustum fuisse Orbem, tam angustē nato.

Strenuum tamen Genitorem jactat Philippum. *Lippum.*

Verbo dicis. In Patris oculo legi poterant Filii mores.

Quid enim gigneret exoculatus, nisi Cupidines?

Cæca illum sanē furiabat ebrietas. *Ætas.*

Crudam inquis juventam, cui violentia & vinolentia.

Qualis igitur Græciz vox fuit,

Cū primum Classicum inflavit Macedo? *Cedo.*

Mirum ni furenti Filio cederet Patria.

Jam qualis contra Syriam adventus? *Ventus.*

Sanē ventus: nam celeritatem comitante ruinā,

Vi & raptim dominatur. *Minatur.*

Sic est. Victoriarum helluo, bella ferens ex bellis,

Dum captis dominatur, minatur capiendis.

Nam vix Tyrum potitus, serio destinat Hebræos. *Reos.*

Reos: ~~nam~~ commeatus ei denegaverant, qui poterat capere.

Quid agerent ergo Sabbatarii?

Adverso Numine militarent? *Litent.*

Id actum. In vora & expiationes itum.

Sed age: quodnam litando fragrantius thus? *Justus.*

Sadoci nimirum lacrymæ: nam Sadoc Justum sonat.

Hic ergo solivagus, lacrymis pro thure substitutis,

Iratum demulsit Numen plorando. *Orando.*

Bene. Nam disertus Orator est, deserti fletus.

Sed interim portas attigerat Magnus. *Agnus.*

O Prodigia! Jaddi Pontificis occursum,

Alexander agnus fit ex leone.

Nam fulgurante JE OVÆ nomine hebetatus

Substitit ad eximiam frontis notam. *Noxam.*

Pridem

Pridem notā. Nam quiescenti monstrata, victoriā spondendar.

Itaque terram petens Vatem adoravit Judæum. *Deum.*

Imò: Nam certum Numen in Vate vidit.

Quid ergo pretii tulit Deum nactus patronum? *Thronum.*

Meruit, inquis, Imperium Persicum Græca pietas.

Sed dum Orbes optat, Orbem amittit,

Et ille Magnus sepulchrum subit exile. *Sile.*

A C H I M

Sadoci Filius.

V I C E S.

Tu quoque modestissime Achim,

Taciturnæ Humilitatis proposito lateas,

Ingenti hâc virtute virtutes omnes operuisti;

Ut nemo vixisse te senserit.

Hanc tamen unam, quâ cæteras tegis, nunquam teges.

Cum hoc ipsum apparet, quod non appares.

Nec latuit tuum certè sæculum:

Quo fortuna, dulcibus acida intermiscens,

Alternis risit, ac flevit;

Ut nec gaudia continere posses, nec lacrymas.

Flevisti hoc primum, quod annuente Alexandro,

Antipontifex Manasse, Samaritanum Antitemplum dicavit:

Potuit discordiæ Templum vocari;

Ubi vota votis, & victimæ victimis adversæ,

Sionis cultum geminando minuerunt.

Ibi cruentus ille pecudum & civium mactator

Flammâ dignior, quàm flammeo;

Arâ erectâ, rebellium Aſſylo,
 Docuit Tyrannum tutius imperare rixantibus;
 Et Hebræos perdere per Hebræos,
 Nam Reſpublica navigium eſt:
 Integrum natat, diſiſum mergitur.
 Recreâſti te nihilominus vindictæ ſpectaculo.
 Ipſum quippe Mundi raptorem Alexandrum,
 Herculis ſcyphus ſtatim necavit.

O lethum milite indignum!

Animam mero, non ſanguine purpuream, vomere!

Imò ſic mori debuit biboſus victor,

Bacchi & Herculis Æmulus:

Nam utrumque adverſarium expertus,

In Herculis cratere, à Baccho jugulatur.

Puto Clytus aliquis in illo ſcypho latebat.

O philotheſium craterem, ſtellis donandum!

Probavit ſe ille ſcyphus Herculeum, Tyranni cade.

Hujus igitur magnitudo, in exiguum contracta cinerem,

Veſtræ locum fecit libertati.

Nam, ne Danielis vaticinio derogaretur,

Servi quatuor in totidem fruſta Imperium lacerârunt trahendo.

Adeò Terrarum Orbis

Magno puſillus, puſillis magnus eſt viſus.

Heu! tantine fuerat ignota bella ſcrutari,

Ignorante victore cui vinceret?

At ecce novam lacrymarum ſcatebram.

Ptolomæus Lagis ſucceſſor,

Post brevem libertatem moleſtius vobis jugum impexit.

Nil purpurâ voracius:

Hic Purpuratus, poſt Ægyptum Syriam cupit.

Religionis imitamento ſacrificium prætendens,

Templum diripit.

Deerat hoc etiam miſeris, Regum pietatem timere.

Ad Aram eandem,

Populus pro latrone vovet, latro populum devovet.

O pertinax Hebræorum munificentia!

Se nudant ut Templum ornent, toties nudandum.
 Quid erat aliud Sionius collis, quàm Barbarorum fodina?
 At ne avarus prædo videretur,
 Si Hebræorum gazas, non ipsos raperet;
 Centena civium millia catenis oneravit.
 Itaque totum Ægypti ferrum. Judæi;
 Totum Judææ aurum, Ægyptii secum tulere.
 Sed tristitia lætis rursus mutata.
 Vacavit aliquando Africa monstris.
 Ptolomæo Lagidi, Ptolomæus Philadelphus succedit;
 Rudi eruditus, idèoque benignior.
 Cujus beneficia proximus hic lapis servat.

J E S U S

Siracides.

MEMORIÆ.

Æternitati.

*Ptolomæus Philadelphus,
 Suasore Phalereo Demetrio,
 Alexandrinam bibliothecam unico libro cumulaturus,
 Mosis volumen, scitosq; voluminis interpretes,
 A Pontifice Maximo Eleazaro precatur.
 Ut impetret, captivos donat:
 Ex Hebraus liber, liberos fecit Hebraeos.
 Quantum Phalereo debeat Ecclesia, vides.
 Tot habuit statuas, quot annus dies:
 Tot meruit, quot æternitas annos.
 Imò attoniti liberti, spirantes Phalerei statua fuere.
 Hujus officiis ingens miraculum vidit Pharos:
 Duos & septuaginta interpretes,*

*In Erythraeo litore domunculis discretas,
 Patrium Bibliorum idioma, Græcè vertere;
 Tantâ ingeniorum conspiratione,
 Ut ne de syllaba discordes reperti sint.
 Dixeris, aut tot manibus unum præfuisse caput.
 Aut tot capita unâ scripsisse manu.
 Unilingues fuere, quia unicordes.
 Pretiosiore unionem nusquam viderat illud mare,
 Unionum ferax.
 Nova res, & miraculo similis,
 Inter Hebræos concordia, inter Græcos veritas.
 Nimirum, aderat inter interpretes Jesus,
 Cujus nomine veritas sibi constat;
 Quæ semper eadem, atque una.
 Hoc suus testatur Ecclesiastici liber,
 Qui unus, omnibus consonat, & omnia dicit.
 Ex uno interprete omnes disce.
 O docta capita! suâ scriptili papyro
 Quâ Pharii Reges coronantur, laureanda!
 Nec improvidè librum edidere,
 Ubi turrata Pharos fidum nantis lumen ostendit.
 Nam per fallaces Rabinorum Syrtes,
 Errore vario jactata ingenia,
 Voluminis hujus lampas in rectam ducit;
 Et Gentilitati naufraga pralucet.
 Huc proram obverte, & anchoram fige.*

E L I U D

Achimi Filius.

ELEAZAR Eliudi Filius.

CONSOLATORIA.

Deterrimo urgentur Sæculo sanctissimi Heroës
Eliud & Eleazar.

Debuit tota nequitia se proferre,
Integra Instauratori materia.

Ad Homines festinat salus, quia scelera ad metam.

Hostes pariter & carnifices instant.

Brevi ; Martyrum Sæculum est.

Quorum sanguis Messie præluceat, Soli Aurora.

Barbarici ferri magnes Templi aurum fuit ;

Toties raptum, & rapiendum.

Infelix metallum ! nullibi tutum, ne in Templo quidem.

Merito pallidum, quod ubicumque insidias paveat.

Sacrâ hujus fame captus Seleucus, Heliodorum immittit :

Qui Angelorum flagello tactus, intactas opes relinquit.

Ac ni Onias orâsset, invenerat latro pro loculis loculum.

Succedit Antiocho felicius ;

Qui Onie Pontificatum licitantibus vendit:

Atque ut sacra dignitas, dignitatem amittat,

Coronam ponit sub corona.

Vilescendo Apice quod pretio emitur.

Tum direptam Urbem mortibus implet :

Octingentis Civium millibus intra breve triduum cæsis,

Totidem vinctis, aut subhastatis.

Feralis hasta, quæ turpius vendit, quàm ferit.

At fœdiora per Philippum & Appollonium præbet Exempla :

Qui præmissâ pace bellis pejore,
Luce sacrâ vacantem Theatro Populum contrucidant.
Et undante sanie, naumachiam faciunt ex palæstra.
O luctuosum ludicrum, & feræ inferiis proximæ !
Mala Ædilis Mors est ; ex cædibus ludos facit.
Neque hoc ludicro contentus Antiochus ;
Certante cum Theatri arena peremptorum numero,
Extrita frontis Senem delegat.
Cujus ætas scribitur, ut vulpem de pilo noscas ;
Nomen filetur, ut totus pereat.
Antichristum citra calumniam voces.
Hic aram castissimam probroso incestans Idolo,
Hebræorum reliquias à patrio ritu deterret.
Gaude Pictas. Virtutes uti nubes, collisæ fulgurant,
Videbis nonagenarios, forminas, infantes,
Sacro etiam bello devotos Machabæorum Duces ;
Libertatem retinere, non sanguinem.
Vos verò integerimi Christi Proavi,
Eliud, & Eleazar, in Bethlehem secedentes,
Exilium ferre maluistis, quàm mereri.

E L E A Z A R

Protomartyr, Ex Levi.

CONCIO.

Hic ille est Longævus Levita,
Qui à Sene Antiocheno porcinam mandere jussus,
Rogantes amicos ut ficto obsequio mortem fugeret,
Tali concione increpavit.
Quod suadetis, amici, etiam hostis suadet.

Bonâ

Bonâ fide ad cenam vocatis, quàm Tyrannus parat.

Ego perjuris faucibus suillas dapes invadam,

Hoc ipso virulentas, quia proscripias?

Hoc ore leges violem, quo legem doceo?

Ne, dignus sim Bruto apponi, quod mihi apponitur.

At moriar. Quidni?

Necessarium utrique malum minatur annosus Tortor.

Solvendum semel hoc vita pensum;

Quod qui perendinat, Morti sceneratur, diu moriens.

Non aestimat annorum meorum pondus,

Qui Morte me leviolem putat.

Nonaginta me illaqueant anni.

Hanc effugere nec possum velle, nec velim posse.

Veteranam Eleazari pietatem terga vertere?

Pulcherrimam vita fabulam in extremo actu corrumpere?

Sine fruge hanc frontem aravit tempus, nisi laureolam meto.

Quin si me intactum fata praterirent,

Nunc occurrerem satis, ut patriis pro legibus caderem.

In hoc nascimur, ut honestè cadamus.

Tunc dignum est mori, cum indignus es mori.

At nimis durus videor? erratis.

Scabra cuti tenacius habere spiritus solet.

Tamen hunc moriendi metum pellit peccandi metus.

Hic ipse semimortuus confector meus constantiani docet,

Qui penè effertur, effereus me.

Cur ferre verbera hâc aetate non possim, quâ ille potest infligere?

Tam contra senectâ mores crudelitas est, quàm fortitudo.

Pudor sit si nautæ imbecillitas

Vitio suppletur, non virtute.

At non onerat novitas meum casum.

Jam dudum in hoc sum initiatus.

Sacerdos sum: mei munus est sanguinem fundere;

Neque semper ferinum.

Quousque minoribus victimis operor,

Ignarus Mystes, & de alieno tantum pius?

Tot Hostias feci, ut semel Hostia fieri discerem.

At

*At simula; esum finge; labris illude;
Obsequii imitatione circumscribi Tyrannus potest.*

Addamus & velle; quid hoc erit?

Amici simulationem suadent?

Videte, ne fictus amor sit, qui docet fingere.

Nil simulat senectus; ne se ipsam quidem.

Fidei colorem ostendunt cani.

At Græcus Proditor simulationem senectû suâ dignam putat,

Post fidem perimens, imò per fidem. Eïto.

Nobis cavendum, ne Attica fidei similem faciamus Hebraam.

Religio meretrix non est: pigmenta respuit.

Peccat non fictè, qui fictè peccat.

Ignoratis, convivales amici,

Quales oculos in pectorum secreta Numen immittat.

Constat de commentario quid sapiant impermissæ dapes.

Hâc rimâ mors incessit.

Brevi: obsequi necesse est, vivere non est necesse.

Malo esse esca, quam tales esse escas.

Eamus Tyranne: nemo me trahet; omnes antecedam.

Mortem appara:

Bene cautum mihi est; non possum totus mori.

Virgas expedi:

Solum pulverem excutient; & hunc reparabilem.

Quate, seca, reseca:

Vulnera ipsa vulnera:

Tantò ocyùs hoc servitutis claustrum perrumpes.

Rempublicam fulcire integer nequeo, fractus potero.

Valete amici: aliquando laudabitis quod timetis.

MATER MACHABÆA

Martyr, Ex Levi.

ICON.

*Muliebris hac Statua, Constantia Imago est.
De nomine nihil certum : miracula nomen non habent.
Atqui, miraculum est constans Famina.
Saxeam Nioben fortasse voces ;
Nam Filiorum septem funera prospectans, sic stetit.
Sed Niobes à Cælo, hac pro Cælo, dirigit.
Extincto grandævo Eleazaro,
Anus intrepida ante Antiochum sistitur.
Hoc deerat ad Hebraam gloriam,
Ut colus numeraretur inter trophæa.
Contra legiones, Filiorum manipulum ducit.
Numerum sonorum, atque concordem.
Hanc gladiatoriam familiam sanctissima Lanista erudit,
Unâ die spectaculorum hebdomaden præbens.
Ite, inquit, ô meum agmen,
Hoc vultu quo Fæminam videtis ;
Docete non solas Lacænas viros parere.
Mei Liberi non estis, nisi estis liberi.
Circumstant Matrem septena illa capita.
Hydram diceres ferri avidam.
Clavior nulla constitit inter Consanguineos invidia :
De supplicio rixantur :
Nec Mors timetur, sed mora.
At ne perturbatè peccet Antiochus,
Ordinem tenet in scelere.
A grandiori crudelitate auspicatur :*

*Ut iisdem gradibus orba fieret, quibus fuerat Mater.
Adstanti Puero cibos apponit, ab Eleazaro recusatos.*

Hoc sufficite, ne attingat.

Aversanti, linguam praeclidi iubet.

Nam prima Tyranni cautio est in linguas.

Quid agis Antioche? ex lingua calammum facis.

Cruentum hoc frustulum terram signans,

Fortiora scribes, quàm loquatur.

Post linguam, manus postulas

Citius porrigit, quàm iubetur.

Et hoc Tyranicum est, manus formidare post linguas.

Cecidit sub securi secunda dextera:

Mortua illa palma, palmam rapuit:

Et secta manus caeleste iter fratribus indicavit.

Parum fuit indicasse, nisi vestigia signares.

Ergo etiam pedes amputandi porrigit:

Sine his citius perventurus quò tendit.

O vera Hermetici effigies, relli terminos signatura!

Sub hac mortalitatis ludibria propositi tenax;

Totus & sensim obversa cute deglubitur.

Mortuos non amat Tyrannus, sed morientes.

Suipet triumphalis Ephebus se extra se exivisse;

Non alio sensu, quàm si dormiturnus syndonem poneret.

Dicturus si posset,

Non est in cute mea virtus: hanc nunquàm curavi.

Tene Barbare: nil habes mei nisi vaginam.

Hanc etiam amittes, ad me redituram.

At ne sic quidem mollitus, bulliente in oliva frigitur.

Si sartaginem audis,

Nescias, oleumne querulum gemat,

An ipso in oleo tripudiet Martyr.

Nemo sanè inter unguenta maiore luxu disfluxit.

O dolorem voluptatum plenissimum!

Quid enim martyrimum, nisi beneficium malo animo factum?

Sic oleum & operam in primo Tyrannus amisit.

Succedunt ordine reliqui;

Et exemplum capiunt daturi.

Alterius oleum, alterius palaestra ceroma est.

Singuli fraterno martyrio donantur, & suo.

Omnes antiqua veritati linguas immolant.

Omnes in fidei specimen Deo dexteram donant.

Omnes ad Olympicam palmam sine pedibus currunt.

Omnes sartaginis oleo ad Regnum sacrantur.

Unà omnes, septemplex instar lychni, Matrem circumstant.

Plus dico: omnes in ultimo spiritu loquuntur elingues.

Fundunt q̄, de sartaginis tripode oracula,

Delphicis meliora.

Mirantur Graci tam solida Hebraeorum effata:

Quibus nec suos Sapientes comparent, nisi numero.

Quæris num flevæis Mater?

Non plus quàm hic lapis.

Suas lacrymas alienis in oculis ridet.

Spektat suos Heroas, spektata Herois.

Se ipsam in singulis miratur:

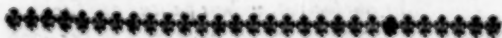
Es singulos tuetur, dum intuetur.

Afra volueri similis; qua alumnos obtutu format:

Sic uno die septies Mater, & Martyr;

Post septena Filiorum funera exarsit.

Et Planetarum numero addidit firmamentum.

R A Z I A S

Ex Levi, Martyr.

ΕΤΟΡΟΕΙΑ,

Audi, Viator, inauditam ad libertatem viam,

Ducente Virtute, quâ vitium est sequi.

Sperabat Eupatoris Praefectus devinctam Judæam,

Si Raziam ligaret.

Hic ad catenas quasitus, confugit ad suum gladium.

Sed non egit pro voto :

Angustiore aperto vulnere,

Quàm quò ingredi tota Mors posset.

Hoc more Mors est ; cita inuitis, fera optantibus.

Ergo instante Cohorte, ignavum objurgans ferrum,

De muro sese permisit.

Non est hoc ire, sed precipitare ad libertatem.

At elisis retro cervicibus, ne sic quidem moritur.

Puduit animam à tergo exire :

Veltanta anima nullus exitus satis patuit.

Trajicit se per frequentiam fractus, & integer ;

Saxumq, pro concione insitens suggestui simile,

Trepidus Cives ad libertatem hortatur.

Ac ne verbis desit pondus,

Sua ipse viscera de vulnere pensilia dissipat ;

Et plenà manu supra populum spargit.

O vivacem fortitudinis naturam, qua suis de vitalibus ludit !

Scrutatur secura dextera penetrales animæ sedes.

Tot altè integumentis demersa pectoris sacraria,

Qua nemo spectat impunè, manu ducit, & vulgat.

Vivis pectoribus calentes exuvias prædatus,

Laceratur qui lacerat, vulnus patitur qui facit ;

Et palpitantia viscera, ut non sua frangit, ut sua donat.

Capite, inquit, Cives. Hæc meæ libertatis trophæa sunt.

Hic animus ligari non vult ; ne fibris quidem.

Vitæ nodos & ligamenta projicio.

Quæ rostra veriore declamantis facundia personuerunt ?

Non hæc Suada medulla est sed medullarum Suada.

Superavit Altiæ Senis vota :

Illeloquentium pectus de rima intropiscere optavit ;

Hic, apertus Orator,

Non tam vocem, quàm vocis organa ostendit :

Simulq, ad Auditores verba mittit, & viscera.

O felicem Populum, Augure libertatis Razia !

Qui

Qui suamet exta, sacrificâ manu tractata, consulens,
 Omnia libera, & secunda pronunciat.
 Actum est de tua tyrannide Antioche:
 Horum hominum ingenuitatem non coges.
 Quid enim? Portas objicies?
 Libertatis clavis manu tenent, pugionem.
 Muros? Ad libertatem murus est gradus.
 Catenas? Difficilius est sua intestina proscindere.
 Jugum? Haec cervices frangi possunt, non flecti.
 Inediam? Possunt sine visceribus vivere.
 Viscera ipsa exiges? Ultero ejaculantur.
 Puto etiam suos nervos arcubus sufficient, ut te feriant.
 Ah! quid Amore libertatis ingeniosus, ac savius?
 Titiano immitior vulture, suum scalpit pectus.
 Vis amorem pingere?
 Raziam in saxo pingit, sua viscera dividens:
 Evisceratus Amoris symbolum est.
 Errant qui Patria Patrem vocant hunc Senem;
 Magnam Matrem verius dixerint:
 Nam latè fufis visceribus Crues amplexus,
 Omnes liberos suos fecit.
 Utinam insper filia hac frustra Civibus innasce possent:
 Nullum verius fortitudinis semen est jactum.
 Voluit igitur post declamationem mori.
 Ut integrum animum semianimi Populo legaret.
 At qui, tardante Atropo,
 Vita sua filium ipse pracidit.
 Et nullas Fato gratias debuit, sed sibi.

MATHATHIAS

Ex Levi.

NEMESIS.

O Cœlitum strenuissima Nemesis,
 Empyrei Numinis, & anxie Neceſſitatis Filia:
 Dic quales aculeos Levitarum patientia ſufflexeris,
 Ut Martyria Marte mutarent.

Scio. Poſt enormem Sanctorum ſtragem,
 Solitudine in Civitatem ingreſſa, in ſolitudinem fugerant Cives.

Quà nulla infelicibus felicior patria.

Tu de Cœleſti pratorio deſapſa Virgo,
 Pontificem Mathathiam in cinere jacentem ſic accendiſti.

Quid agis cinerarie Senex?

Hoc cinere Zelum ſupprimis, qui æternus eſt focus
 Sacerdoti commiſſus?

Occidi cupis, cùm liceat occidere?

O ingloriam fortitudinem, quæ pati tantum poteſt!

Ergo ut vivat Religio ſanguinem totum dabis?

Hoc ipſo peribit ex ſanguis.

Cape in armatos arma.

Miferi fiant, qui miſeros faciunt.

Sentiant hoſtes adhuc te vivum.

His monitis perpunctus Mathathias

Sine Populo Princeps, Pontifex ſine Templo,

Se, Filios, familiam,

In ſacram militiam contra Tyrannos conſcribit.

Tu interim divina Nemesis,

Probelli ſigno, bellum dediſti:

Commiſſis alio in æthere flammeorum Equitum cohortibus,

Aurea

Aureis inter se armis dimicantium.

Indubio victoria auspicio : quid enim auro inexpugnabile ?

Herruit tua consilia Tyranni Prator Apelles.

Versusq; ad crudelitatis alterum genus, clementiam ;

Blanda spe Mathathiam Idolis conciliare tentat, non minis :

Sed nihil sperat, qui nihil timet.

Hic non Deum deserit modo,

Sed desertorem Judaeum, Idolis adolentem,

Ipsa in ara jugulat :

Oppressurum quos impune aluerat ignes.

Tum ferrum in Pratoris pectus intendit, cujus oculos spreverat :

Ut peccandi anthor cum peccati ministro pletteretur.

O meritas vices !

Sacerdos Judici carnisfex ; Judex Sacerdoti sit reus.

Nescio ad quem pertineant haec victimae.

Sane Deo cadunt, à Damone rapiuntur.

Rediit ex his vulneribus in Religionis venas sanguis.

Respirarunt Judaei ipso flatu, quem Prator exhalavit.

O quantulis ex rebus quanta pendem !

Calamitas & beatitudo, solâ pugionis acie distabant.

Successu animosior Pontifex,

Ad Dei partes Populum vocat.

Vox classicum fuit, vexillum pugio.

Egisti sub ea signa Assidaorum Academiam,

Fortissimum genus, quia Sanctissimum.

Graci, ex leonibus vulpes, ad patrias artes confugiunt :

Aderant septima lucis sacra otia :

Tum feriatum Hebraorum Martem lacessunt Barbari.

Heu misera ignorantia conditio !

Judaorum plerique, ignavi quia ignari,

Sabbati quàm sui tutelâ religiosiores,

Cedi malunt quàm cadere.

Tu increpitâ intempestiva pietatis morâ,

Surge, inquis, Mathathia : Sabbatum Marti consecra :

Quietis dies est, non inertix.

Nec ulla dulcior quies, quàm sub palma.

Ipsa impiorum cades
 Festum diem faceret, nisi esset.
Beasti ergo te horribili spectaculo indignabunda Virago.
Fregisti properante curru Gracorum cumulos,
Manente magnis in vulncribus orbita.
Ex eodem cruento gramine
Equis pabula, crinibus gramineam exhibuisti.
Ac ne latitia funalia deessent,
Templa cum Mystis, Idola cum Idololatriis incendi jubes:
Nec citius jubes, quam incenduntur.
Quicquid irreligiosum erexerat Gracia,
Ne adoretur aduritur.
Tu inter illa incendia dirum subridens,
Fruere, inquis, Antioche, promerita hac luce.
Potes jam vero cognomento Illustris fieri.
Sic barbarum jugum excutit Mathathias.
In cujus unam domum, Judea virtus translata.
Tum fatali bello confecto, fato conficitur,
Palmas numeraturus, quas pramiserat.
Tu ad Caelum conversa, & mucronem lambens;
Io, inquis, Superi,
Nihil unquam dulcius bibi.

JUDAS MACHABÆUS

Mathathia: Filius.

TROPHÆA

Parcite tantisper undis lassati Remiges,
Ne venerabile hoc litus illaudatum recedat.
Insignis ille Obeliscus, Modineo solo apicem imponit,
Machabæorum cunis & sepulcris beato.

*Ingentes illa columna armis graves,
Cælo ingerunt quicquid formidaverat tellus.
Inter hac Tropæa Judæ Mausoleum surgit.
Qui sacro & militari ministerio, bis Princeps,
Majora quàm geri possint, gessit.*

*Dignum corpore Animum, res gestæ docent:
Dignum Animo corpus, Gigantea monstrat lorica.*

*Huic pro patria legæ contra Barbaros accincto,
Universa militavit Natura;*

*Angeli armis, Aer spectris, Somnus præsagiis:
Mortuos etiam sortitus Auxiliarios,*

Ab Ozia animatur, armatur ab Jeremia.

Deus ipse tanto Imperatori centuriatus,

Fulmine à manu Fecialem se præstitit.

Ut crederes Deum pugnare, Judam imperare.

Quin ab ipso steterè Hostes.

Nam fulguranti Judæ obtutu dementantes,

Cæco ludo inter se mortes divisere.

Hoc fuit Judæ pugnare, funebres ludos facere.

Clamuit Virtus trium Tyrannorum periculo,

Epiphanis, Eupatoris, Demetrii:

Quorum primum solo nomine exterruit;

Alterum pugnando exarmavit; Tertium agitavit extinctus.

Nicanorem trim Regum Prætozem, ter insurgentem,

Primo congressu nudavit, secundo fugavit, tertio occidit.

Ab Apollonio sanguinem exegit:

Cujus gladium Sanctorum cæde impium, impiorum cæde expiavit.

Seonem, Ptolomæum, Gorgiam,

Syro, Græco, Asiæ exercitu circumvallatos,

Dum ad spolia convolant, spoliavit.

Timotheum & Bacchidem, blanditiis quàm minis ferociorès;

Menelaum & Alcimum, Mitrà & Galeà male usos;

Ne semel perirent, sapius fugavit.

Idumæis palmas eripuit; Arabibus oleas concessit;

Fulminis more in oblectantia se exercentis.

Octoginta millia sub Lysia,

Centum quindecim millia sub Antiocho,
 Centum viginti millia sub Timotheo,
 Exiguâ manu, Ogygiâ strage dispersit.
 Sic, numero impar, successu major, causâ melior,
 Bella omnia lugendo concepit, ludendo confecit.
 Victoriarum loca si quæris, Judæum Orbem discurre.
 Rebelles Galaaditarum Urbes corrente incendio deleta,
 Præsteris instar perpetuâ flammâ viam signantis.
 Idola omnia immolata; immolatores omnes mactati:
 Ut Daemonum opprobria nunciarent Inferis.
 Gazara præsidium Jerosolymis amulum,
 Viginti non amplius commilitonibus patrefactum.
 Ferox Maspha contrucidatis maribus evirata.
 Altissima Casphis, ideoq; venosa lingua,
 Civium sanguine stagnum auxit, eâ die non stagnum.
 Carnion situ, Ephron civibus vallata,
 Didicere, impietatem, nec mœnibus, nec manibus tutam.
 Joppitarum, Jamnitarumq; malefida navalia succendit;
 Fecitq; e portu Pharum, suis met navibus metuentam.
 Jerusalem septies defensam, quatèr triumphator ingressus:
 Superstitione, ac sanguine pollutam Dei Domum,
 Novis natalibus dedicavit.
 Aeternâq; latitiae imagine,
 Tabernaculorum festam diem quotannis reverti jussit.
 Fortius nihil agere poterat: debebat & fortiter pati.
 Itaque Urbe donat o Imperio, quod in solitudine invenerat;
 Hebrao cultu, Gracâ pace, Romanâ societate
 Patria feliciter arrogatâ;
 Domesticis malis, ut victores solent, extinguitur.
 Ex illo tantum sanguine constitit Hominem fuisse.
 Hunc igitur, dignissimo omnium loco,
 Sua inter Trophæa, mæstissimi Fratres composuere:
 Erectâ ingenti Pyramide, virtutum meiâ;
 Situ, & male Nautis conspicuâ;
 Ut votis assuescens Judas, Aequora placaret post terras.

JONATHAS

Judæ Frater.

POLITICON.

*In Juda quid divinum robur ;
In Jonatha quid humana prudentia possit,
Viator discce.*

Parando regno plus virium ; servando plus solertia requiritur.

Regnabat Asiam interfecto Antiochi Demetrius.

Asiam repetebat interfecti filius Alexander.

Inter Asia Procos meritoria prestatas Judaa.

At qui se gesserit Jonathas, dicam.

Audiant Principes majoribus interclusi,

Urbanis tunc dissidiis agitabatur Jonathas ;

Nam Judæ caso, ad victorem Bacchidem vulgus defecerat :

Et alterius Fratris cruorem sparserant Jambrenses.

Adeo leoni mortuo insultant lepores.

Itaque in Urbe Urbes erant ; & nullum caput quia multiplex.

Utrisque imminebat jam victor Jonathas :

Jambrensisbus lanceas inter lances ;

Bacchidibus tumulos inter thalamos intulerat :

Ut pari somno, accubantes & cubantes, occumberent.

Hic igitur externas rixas odoratus, civiles statim composuit :

Et fraterna ultioni preposuit pacem.

Altum enim de Imperii salute cum intestina solvantur.

Rebus domi compositis utrique externo videri utilis cepit.

Exiguo quippe momento victoria lances inclinantur.

Quid eligeret Jonathas ?

Inter geminum Martem neutri accedere, imutum :

Utriusque alea super te curret, nisi ludas.

*Aut unum perditurus es, aut à duobus perdendus.
Ergo aestimatis hinc illinc viribus, fortiori plaudens,
Jungitur Demetrio Jonathas contra Alexandrum,
Solerter. E factionibus, urgenda semper infirmior.*

Ni à Brutis doceri pudet, canes docent :

*Qui rixantibus superveniunt, macilentiores allatrant.
Sed in fœderis pretium milites petit, obsides repetit,
Quas cum Sionis Arce tenebam Graci.*

Hoc statim satage, ut Mars finitimus tibi sit frangi.

Inter aliena negotia tuum matura.

Inturbidonassa mittitur.

*Post paulum; fortunâ bellicas sortes versante,
Jam fortior Alexander pramiis sollicitat Jonathan;
Pontificatu, Coronâ, Purpurâ.*

*Jungitur Alexandro Jonathas contra Demetrium;
Qui primum tantùm classicum audiit :*

Nam velocior ut fugeret, à tergo visam reliquit.

Levem credideris Jonathanâ fidem? non fuit.

Nôrat Demetrianum ingenium, injurium, & perjurum :

In pugna comes, in pace hostis, expectabatur.

Fœdus ferieras, ut fœderatum ferires.

Solvit quippe felicitas necessitudinem, quàm necessitas stringit.

At rursum mutat à scenâ,

*Demetrii Filius, Ptolomai Soceri armis prapollens,
Alexandrum interpellat.*

*Jungitur Demetrio Jonathas contra Alexandrum,
Quem fugacem Arabicus gladius invenit.*

Non fuerat melior Alexander, sed utilior.

Pelâsgi omnes.

Judaïs fidem non servâsset, qui oderat Judæam fidem.

Capiendus ergo fuit, ne caperet.

Nec interim parvo lucro :

*Nam vel annuente, vel non rennente Demetrio,
Hebraam immunitatem, & Juda fines assequitur;
Hierosolyma a cem vindicat, minax munimentum,
Quod Urbis iugo inpositum, Urbi jugum imponebat.*

In aſtuario non dormiendum.

Neque hic ſtetere vices.

Patrios ultimus cineres puer Antiachus,

Auguſtioribus premiis Jonathan demeretur.

Jungitur Antiocho Jonathan contra Demetrium;

Quo ſtatim fugato, ſecuritati conſulens,

Urbem muris praeingit.

Hoc agendum cum mala fides muneratore;

Beneficium cape, cave à benefico:

Ut ſuummet munus timeat ſi repoſcit.

Poterat huius fortuna acquieſcere,

Si quieſcere poſſet fortuna.

Tryphon Antiochi Praefectus,

Regni dulcedine captus quod Antiocho acquiſerat,

Aſpice libertatis ſpe Jonathan mulcet.

Jungitur Tryphoni Jonathan contra Antiochum.

Sic callidus Heros, cum Graecis graciffans,

Inter praefentem hoſtem, & fuſurum;

Altero alterum trudens,

Aliquid ſemper ex utroque libavit.

Sed heu cacam Politicorum ſapientiam!

Nemo omnibus horis ſapit; ne Jonathan quidem:

Quem Pelagâ ſcilicet fide recepit Tryphon:

Receptum, vinculis ſuo ſœdere ſtriſtioribus occupat:

Occupatum cum Filiis immolat:

Et alterius oculos alterius cade ſuneſtat.

Inclutus tamen Heros, nec Judâ minor.

Nam ſi utrumque conſeras, dices,

Deum pro Juda militâſſe, Jonathan pro Deo.

Extinctum flevere Populi,

Magis ipſi deſcendi.

ELEAZAR

Jonathæ Frater.

EMBLEMA.

*Eleazari tamulo insculptus Elephas,
Magnanima mortis Emblema est.*

Sic periiit, ut tumultatur.

*Hares paterna perfidia Antiochus Eupator,
Asiam moverat contra Judæam :*

*Nec homines tantum, sed elephantos conscripsit:
Bellum non ratus, nisi Belluæ pugnarent.*

*Incedunt ordine horrifico mortis bajula monstra,
Premente humeros machinâ, viris pressâ.*

Ut arcem arcis impositam putes, ferream carnea.

Tubam & telum deformibus exerunt buccis.

Totâque Judæorum jacula barritu provocant, cute resellunt.

Nec fera tantum, sed ferarum sarcina militat.

*Nam barbari plus triginta, singulorum tergo impositi,
Suorum iñtium securi spectatores,*

Funera laudant qua faciunt.

Tot Bestias una gestat, neque dixeris utramajor,

Qua gestat, an qua gestatur.

Sanè ab Hominibus Bestia savire discunt.

Quippe acuendo furori illarum oculos miles inebriat :

Proposito nova sanguine, humanum imitante.

Nova res, purpureo incitari Elephantos, non albo.

Sed fortasse sanguinem suture à suo Tyranno didicerant.

Una præ cæteris, mole ornatûque superior,

Regalibus exuviis loricata,

Rogem testabatur insectorum.

Hanc

Hanc Eleazar virtuti suae scopum destinat.

Sic enim humana: in conspicua collimatur.

Ergo per obstantes cohortes viam rimatur:

Hinc inde ferream caputem segetem ferro demetens,

Per hominum vulnera ad Bestiam venit.

Quam tamen invenit telis imperviam:

Nam gemina soliditati, squamosa accefferant bractea.

Armatum scopulum, aut mobile armamentarium dixisses.

Sed habent etiam maxima quae petantur.

Succedit stylo districto Eleazar,

Cataphracta pecudis inermem uterum suffossurus:

Ut uno lapsu duo caderent,

Tyrannus de mole; ipse sub mole; uterque suam morte.

Nam seculi fatum est,

Bonos opprimi, malos ruere.

Procumbit furtivo ictu eviscerata Martis fera:

Evertitur prono armis ferrata turris;

Cui pusillus pugio fulmen fuit.

Sparguntur humi praesidentes Barbari:

Victor superincidentis Bestia ruinam teritur.

O qualis Machabaeorum libertas!

Malunt sub Bellua frangi, quam vivere sub Tyranno.

Sed heu frustrata virtus!

In Elephanto Antiochi arma erant, non Antiochus:

Loricam telis objecerat pectore vacuam.

Hi mores Tyrannorum:

Arma gerant, non animum.

Timent dum timentur.

Ergo Eleazar Antiochum petiit; sed pro Antiocho periit Bestia:

Pro simili similis, imò idem.

Uterque fera; uterque duplici corde, & excors.

Sed Elephas inter Bruta Rex est, ille inter Reges Brutum.

Gaude felicissimo isto errore, magnanime Martyr.

De Elephanto, non Tyrannum, sed Tyrannidem deiecisti.

Habes quod optas:

Semis ex trophaei pondere victoria magnitudinem.

Novo

Novo ritu triumphaturus.

Nam ceteri Elephanto vehuntur, tu ipsum vehis.

Non potes vulgari funere involvi Sanctissime confector.

Mortem inter opima invenisti.

Ornant te insignia, quæ te oderant :

Et extinctus Regem spolias.

Nec tumultum cura ; Elephanto tegeris pro Mausoleo.

Neque incidendo emblematis petenda procum segmenta :

Debellatus Elephas ebur ministrat.

S I M O N

Eleazari Frater.

DIPLOMA.

Bonum factum.

Anno Græcæ Tyrannidis CLXXVII. Mense IX.

Non immemor Senatus Populusq, Judeus,

Quantum Simonis Machabæi divinis virtutibus debeat :

Prudentia :

Quâ, Parentis optimi iudicio, cunctis mortalibus antefereendus,

Fortissimis Fratribus perpetuum Consul assedit.

Pietati :

Quâ paterna, germanaq, busta,

Honorificis molibus inclusit.

Charitati :

Quâ nutantem fraterno casu Principatum in se recepit :

Domesticis licet exemplis monitus quanti purpura staret.

Religioni :

Quâ, supremo Pontificis fastigio impositus,

Profanos cum Templo animos depravit.

Serenitati :

Quâ

*Quâ, sacra militia nuncupatus,
Septem Tyrannorum conatus, aut elusit, aut elisit.*

Felicitati :

*Quâ, Hierosolymitanam Acropolim positus,
Pacem Hebraeis insuetam exhibuit.*

Munificentiâ :

*Quâ Rempublicam are & sanguine inanissimam complexus,
Suo auro publicum ferrum conflavit.*

Providentiâ :

*Quâ, rem agrariâ maritimâq;, turribus portubusq;, communiit,
Ut tellus & unda suis sulcarentur.*

Majestati :

*Quâ, vulsu, habituq;, corporis Semideo similis,
Athenobium Tyranni emissarium attonnit.*

Vigilantiâ :

*Quâ, Quiritium societate opportunè procuratâ,
Ab Romana Aquila auxiliare fulmen obtinuit.*

Denique Fortitudini :

*Quâ, ingratissimi Generi proditorio epulo receptus, & deceptus,
Suum, duorumq;, liberum, fidelem sanguinem dedit.*

Ob ea promerita ;

*Atque ut Virtutum tantarum nota,
Emulationi ac solamini extarent ;*

Hoc monumentum,

*Honorarias in tabulas immortalibus literis referri,
Easq;, Gazophylacii Templiq;, frontibus affigi,
Decrevit.*

JOANNES HIRCANUS

Simonis Filias.

EPILOGUS.

*Requiesce parumper, Viator.
 Antiquioris Testamenti volumen ad calcem devenit.
 Cum Orbe nata Orbis Historia,
 In Joannis praconio sistitur;
 A Prae cursore Joanne redordienda.
 Idem nomen, Synagoga Hesperus, & Ecclesia Phosphorus,
 Priori libro exodium, posteriori exordium prabet;
 Et paginam utramque compaginat.
 Consonant enim sibi divina: extrema primis respondent.
 Aeternus igitur Scriptor,
 Pro exacti operis colophone,
 Memoratorum Principum virtutes in Joanne collegit,
 Ut omnes in uno ligentur, & legantur Principes.
 Ac ne brevisas Epilogo desit,
 Triginta annorum gesta, verbis tribus complectitur.
 Quid enim de Joanne Hircano narras?
 Sicarios perdidisse, itrenuè bellasse, muros refecisse.
 Totum elogium, trilogio expeditur.
 Plura memorare posteritas gestiet.
 Quòd Sororium parricidam, ne matricida fieret, impune dimisit.
 Septimum Antiochum pace, tertium Demetrium bello, avertit.
 Hircanorum superbiâ, Idumaeorum impietate repressâ,
 Ex iis nomen ex istis palmas reportavit.
 Hac, vel inter pensa, canuntur.
 At Caelestis Encomiastes, laudes dum supprimit, exprimit.
 Satis ergo fastigii ad Joannis gloriam accedit,*

Quòd

Quod ipse post omnes, post ipsum nemo laudatur.

Eximius plane Princeps,

Qui humanis actis, & divino commentario, metam ponis.

Nam pneumaticus calamus in ultima hac cera basis.

Quis neget magna molis fuisse Joannis Slogium?

Dei manum lassavit.

Hoc nempe exarato, respiravit divinus Spiritus,

Et feriatum calamum posuit.

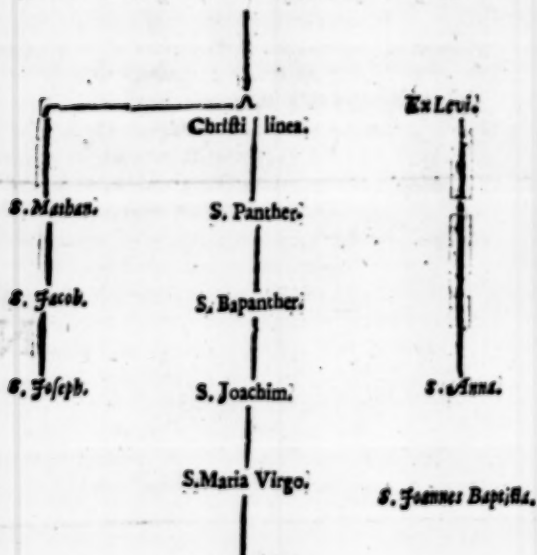
Hic tu quoque respira.

Difficile est vera scribere; difficilins audire.

Nova

S A N C T I.

ELEAZARI Filii.

JESUS CHRISTUS

Servator.

S. PANTHER

Eleazari Filius.

S. Mathan Pantheris Frater.

PARTITIO.

Auditis ? sonant divinæ tandem cognationis optata nomina,
Vicini Servatoris tessera ;

Qui promissus semper, & negatus, Orbis vota irritat, dum irritat.

Hic Eleazari truncus duos in trames finditur :

Quorum alter ad Virginē Maritū, alter ad Virginem Matrem,
Uterque ad miraculum desinet.

Itaq; insectilis Patriarcharum linea, ut Salus iatret, agit rimam.

Nobilitas geminatur, ut germinet ; germinat, ut geminetur.

Fœcunditatis terminus Virginitas est, Virginitatis fœcunditas.

Debeatur hic concentui consensus,

Ut unico Stemmatidis amplexu, Homini Deus neceretur ;

Et redeunte beneficio, Homo fieret qui Hominem fecit.

Felices Mathan & Panther tanto Nepote :

Cujus propinquā jam luce afflati,

Divinarum virtutum fulgorem trahunt ex intervallo.

Nulla tamen eorum virtus clarior,

Quām quod suas obscurarunt virtutes.

Nam sacre Historiæ nihil commisit Mathan, nisi nomen :
Panther ne nomen quidem.

Quod, nisi memori Africani calamo effossum, lateret.

Rarum votum inter ambitiosos Humilitas.

Illo enim Seculo si unquam, claritas crudelitate quæ sita.

Aristobulus, Hircani degener Filius,

Innocentem Principatum ad Regni invidiam restituit :

M

Primusque

Primûsque tyrannico diademate frontem perficans,
(Nescius quantum malorum sub ea bractea occuleretur,)

Securius ut regnaret. noluit esse quibus regnaret.

Patricos carcere, Fratrem ferro, Matrem fame, confecit.

Nec dilato supplicio,

De pectoris vena sanguinem vomuit.

Cruditatis conscientiam pro vomica devoraverat.

Huic Jamæus, Salome Matris astu, sufficitur ;

Fatricidæ fraticida.

Hem, quò devenerit Machabæorum gloria !

Hostilis olim sanguinis prodiga, nunc cognati.

Nimirum nullum patrimonium citius decoquitur, quàm virtus.

Rarò ad tertium pervenit hæredem.

Magnæ mentes, amentes gignunt.

Immodesto igitur Sæculo, modesti Fratres

Mathan & Panther,

Tyrannicum fastum è Bethleheme in Galilæam fugère.

Optimum quippe in Tyrannos bellum est fuga.

Et in Nazarena Urbe, hoc est, inter Flores,

Nazaræo nidificârunt.

S. B A P A N T H E R

Pantheris Filius.

S. J A C O B Mathani Filius.

NAUFRAGIUM.

Vos quoque geminum Sidus Jacob, & Bapanther,
Miserrimi Naufragii spectatores ex tuto,
Procellarum finem serenæ lucis augurio præmonstatis.
Tenebat Judaici Regni clavum Jamæus,

Nau-

Nauticam doctior ex naufragiis.

Nam malè regnando regnare discitur.

Ibat ridente malaciâ felix, letúmque Regni navigium.

Et æquatos velorum sinus ferente Spiritu,
Gazam, Dium, Essam, Gaulanum, Seleuciam,
Novo triumpho alligatas onerarias remulcabat.

Sed inólito sereno tempestas suberat.

Acerbo statim letho Naviculator demergitur.
Successit Gubernaculo Hircanus alter, Jarnæi Filius;

Idem Magister & Proreta; Rex & Pontifex.

Hunc subvertere Aristobulus Frater adnuitur.

Æquali navis periculo,

Sive geminus præsideat Rector, sive nullus.

Errat alnus in pelago, in alno nautæ.

Duobus imperantibus obtemperat nemo.

Inter hæc intima navigio mala,

Externorum bellorum insana hyems supervenit.

Hesperius Zephyrus, cum Armenio Euro,

Cum Tigrane Lucullus,

Alieno exitio rixantur.

Non capit sese Italicum Mare.

Tyrrhenum in Eoum refunditur, & undas miscent.

Vorticosa Charybdis Antipater,

Per discordiarum rimas armorum æstus immitit,
Navarchum mensura Aristobulum, qui clavo hæret.

Hic, cui necessitas pro arte,

Demissos velorum sinus adverso obliquans vento,

Ad Pompeianam Scyllam ultro declinat:

Quæ rapido turbine,

Judaici Regni clavum suis de cardinibus vellit:

Puppi calcit & Proram, Arcem ac Templum:

Anchorales avitæ fidei rudentes præcidit.

Et fera vota dissipantibus ventis,

Legum tabulas, navigii compages, dissolvit.

Fluctuatum denique, nauscantémque Aristobulum,

In cæcos Romæ vortices absorbet.

Hic bis emerſus, bis ſubmerſus,
 Amicâ Cæſaris manu ſpirans educitur,
 Sed Pompeianorum vi fluctuum circumſuſus,
 Nauteam bibit, venenum.
 Hic exitus Judææ Regnum, & Machabæos Rectores tulit;
 Miſerrimam Romanorum Piratarum prædam;
 Qui ſacras opes, aureâſque trabes,
 Sparſa tempeſtatis analecâ, reliquiâſque collegere.
 Eximio documento,
 Fraternaliſ cordiis Regna naufragari.
 Vos verò amica lumina, ſalutarêſque Dioſauri;
 Bapather & Jacob,
 Virgineam è Cælo Navim, cui nomen à Mari,
 Diviniſ mercibus onuſtam;
 Cœleſtêmque Gubernatorem Joſephum,
 Dexteriore alite velificaturum, oſtendiſtis.

S. JOACHIMUS

Bapatheris Filius.

S. Anna Joachimi Uxor.

EPITHALAMIUM.

Descende Cælo ubi nil agiſ ſanctiſſime Hymen,
 Duas extra Cælum Cœleſtes Animas copulaturus,
 Joachimum & Annam;
 Illum Regiâ, hanc Sacerdotali ſtirpe.
 Ut dotali utroque apice, Nepotem inſtituant
 Inter Reges Pontificem, inter Pontifices Regem.
 Age: jugalibus nodis quos Æremitas nexuit,
 Cor geminum ſtringe, vel unicum divide:

Ut alter Sponsus ex altero spiret.

Sed heu spinosa primordia ! initio planges, dum panges.

Ultra viginti annos sterilis ille thalamus,

Nihil nisi lacrymas gignet.

Sed verte statim lætioribus hanc natiā.

Nam sterilis Parens,

Majorem prolem utero capiet, quàm mente.

Stupente rerum naturā

Tam sortam, quàm sortum extra suas leges.

Adde novam inter forminas laudem,

Citra Sobolis crimen Matrem fieri.

Nam cæteræ, Carnifices antequam Matres,

Partum conficiunt, dum concipiunt.

Unoque momento,

E Cælo demissam Animam Orco exponentes,

Vitam largiuntur, & lethum.

Sola Maria Parentis honos, non onus,

Maternum uterum condecorabit intrando.

Nec deerunt puerperio præsagia.

Renascente enim Templo nascetur Virgo.

Alteram Dei Domū parabit Anna, alteram Herodes reparabit.

In altera Numini fient victimæ,

In altera victima fiet Numen.

Crescet cum Prole Parentum felicitas,

Nam mutuo repignorati amoris officio,

Filia ex Parentibus, per Filiam Parentes vivent.

Ita Joachimi Penates alterum Cælum meritò voces;

Ubi Sacra Familiæ Trias,

Corporibus tripertita, Animis una,

Genitor, Genitrix, Genita,

Beabitur, & beabit.

Omnia denique in unum vota colligent

Longævi Conjuges ;

Cùm sese Numinis Avos mirabuntur .

Tanta gaudia,

Nec illi ferre, nec tu fari potes. Tace.

S. J O S E P H

Jacobi Filius, Virginis Sponsus.

TITULI.

Senis hujus magnitudinem, tergemino metire Titulo.

Vir MARIÆ fuit.

Solus nimirum toto Orbe selectus,

Viragini Vir, Virgini Virgo.

Fortunatum Conjugium !

Cui dexter Ales Angelus,

Divinitas Pronuba, Flammeum Flamen, Dos Verbum.

Unica hæc Hymenæi teda fumo caruit,

Virgineo candore non denigrato.

Jugalia hæc vincula nihil strinxere præter Animos,

Nec ultra amorem ivere amantium vota.

Nec novum Josèpho, Dominæ nolle misceri.

Dubito nuptialem cœlibatum, an cœlibes nuptias vocem ;

Nam Sponsæ contubernio, Sponsi virginitas geminatur :

Novoque miraculo, forma pudicitæ suffragatur.

Denique sic Palmæ nubunt.

Hinc alter ille, majorque Titulus :

Pater JESU fuit.

Quippe naturâ Patrius, conjugio Vitricus, officio Pater ;

Privignum Numen educavit, erudiit, aluit ;

Et vitam si non dedit, servavit ;

Deumque oculis genuit custodiendo ; toties Pater.

O quanta dignitas ! Filium participare cum Deo ;

Et vulnis Alumnium regere Orbe majorem ;

Qui vel parendo Parentem facit !

O gratas educationis vices !

Ille servat, hic servit : & Altorem suum Alumnus alit.

Orant alii Numen, hic cogit :

Nam Patris vox, imperia sunt.

Adjice postremum Titulum :

Filius DAVIDIS fuit, & FABER.

Quis credat ?

Regia Davidis linea in Materiario finitur :

Novæ nimirum nobilitatis Fabro.

Nam retrograda generis claritas

A Deo in Fabrum, à Fabro in Reges Avos, refunditur.

O nexa Providentiæ opera !

Regalis Genealogiæ princeps Adam, postremus Joseph :

Ille Agricola, hic Faber.

Nam lignum, peccati materiam, ille sevit, hic secuit.

Haud alienum à Christi Patre ministerium.

Quid enim Deus, nisi Faber ?

Tornare Orbem, inspicare montes, dolare campos,

Excidere Homines, fabrilis sunt.

Verè ut dicas, Fabrum Deum, & Fabri Filium.

Respondent verò morienti Christo hi natales :

Ut inter eandem artem viveret, & occumberet.

Malleus, forfex, terebræ, clavi, ligna ;

Vitæ ministeria, Mortis instrumenta, fuere.

Eadèmq; domesticâ arte cunæ dolantur, & Cruces.

Sux igitur neci nascendo præludit,

Dum ex Fabro nascitur.

Nec minor Davide Josephus

Avitum Regnum gerit in officina.

Stant illi sua Imperii signa,

Fabriles secures, & lignei fauces, quos Puer alligat.

Summa illi autoritas :

Mortalibus imperat Puer, Puero Mater, Matri Sponsus.

Nec Imperii nomen abest :

Quid enim Joseph, nisi Augustus ?

Itaque uno tempore suum Roma Augustum jactat,

Nazareth suum.

At quanto dignior hic Magistratus,
 Rerum Dominum Domi possidere ?
 Solus igitur Mortalium, Josephus
 Cælum non impetravit, sed exegit.
 Nam quæ alijs divina donaria sunt,
 Josepho isagogicum fuit, & nutricia.

SANCTA
 MARIA VIRGO
 Joachimi Filia, Christi Mater.

SCULPTURA.

*Lauretana hac Statua, Luca scalpellum sensit.
 Utinam Vita quoque simulacrum calamo edidisset.
 Sed historiographi officium argumenti divinitas vertit.
 Nam cælesti calamo in ferreum cælum degenerante,
 De scriptore sculptor, pro vera effigie ligneam dedit;
 Totamq; exanimavit historiam.*

Falleris, Viator. Figmentum hoc, Evangelium supplevit.

Facundus codex est caudex.

Atqui diu secum cogitabundus Artifex,

Animi Ideam ligno impressit.

Audi mysteria, & mirare.

Primum, Cedri, Regiæ Arboris, trunco excisa effigies,

Nobilitatem refert :

Quæ undeviginti luxuriosa Regibus, Virginem tulit,

Tanti Generis non tam stirpem, quàm stipitem.

Præterea, ex arelicente materia sculpsitur :

Nam sterili Matri ingenita est Virgo.

Quid enim mortua ex Venere gigneretur, nisi Virgineum ?

Nullum

Nullum in hoc Typo peccatum culpes ;

Nullum in Prototypo.

Ne illud quidem Mundo cognatum.

Nam sola Maria Adami lutum non oluit.

Jam si Templo Imago, Imagini Templum dicatum ;

Templis etiam colenda Maria, Templum coluit,

Cum trimula castis Aris admota,

Ipsa Deo. ipsi Deus, virgineum florem servavit ;

Munusque impetravit, offerendo.

At quod Fabrilis materiae nubilus adhæret forma ;

Speciosum cum Fabro conjugium refert :

Imò in conjugio cœlibatum.

Nam si Statua nuberet, sic nuberet.

Cernis eodem trunco

Exsculptam cum Filio Matrem, cum Matre Filium,

Gemino, & uno corpore ;

Ut dubites utrum ex alio nascatur .

Habes prodigium illud maximum,

Cum Deo genita Deum genuit :

Novoque reciprocae cognationis vinculo.

Dei Filia, Filii Sponsa, Sponsi Domina, Domini Ancilla ;

Cœlestia humanis, humana cœlestibus, compaginavit.

Sed heu brevis voluptas! Vide ut Christifera Imago,

Infantem gremio stringit, atque scalpenti porrigit.

Sic Filium, Simonis gladio scalpendum, obculit Mater.

Miraris Ægyptium Statuæ cultum, colorem, solum crinem ?

Non aliâ specie profuga hæc Astræa,

Herodianam Vulpeculam latuit inter Ægyptios ;

Gemino Sole felices.

Sic rerum Arbiter, ne Tyrannum perderet, Filium proscripsit.

Insigni documento, excutiendos malos Principes,

Non cædendo, non cedendo, sed recedendo :

Hoc ipso miseros, quod Justitiæ desertores Justitia deserit.

Mirum potius, cur dexterâ Puerum iustinente,

Vix dexteræ fidens læva medium amplexitur.

Nam pia Genitrix, in Templo recuperatâ Proie,

Rapaces

Rapaces adhuc Synagogæ manus formidat:
 Et inter voluptatem & timorem,
 Amplexus geminat, ut affectus.
 Quæris divino ut Amore flagraverit?
 Habes calorem ex colore.

Fuliginosum hoc lignum, Amoris torrem offendit.
 Silentium quæris? Statuam taciturnam interroga.
 Verecundiam? nil suis oculis amplius indulgit,
 Quàm Statua suis.

Clementiam? suspice prolatam Christi dexteram,
 Veluti miseris bene precantem.

Hanc rogavit Parens: & quicquid rogavit, irrogavit.
 Sanè primum ac postremum Christi Miraculum
 A Parthenia Matrè impetratum constat.
 Ut pervicacia sit dubitare de cæteris.
 Refert jam Opificem scitari,
 Cur discriminatis ut in funere crinibus,
 Dolentem dolavit, sed erectam.

Certè sic stetit juxta Crucem, Cruce altior & solidior.
 Callidè igitur formineam Statuam sculpsit Lucas.
 Nam Filii mortem ut Fœmina sensit, ut Statua tulit.
 Quin etiam Cedro ectypam Virginem elaboravit:
 Simili cum Cruce ligno.

Nam Crucis instar, Cruci opposita;
 Et altera alteri patibulum fuit.

Quid? ultima ejus fata nil argutius exprimat,
 Quàm incorrupta è Cedro Statua,
 Exanimati sed incorrupti corporis typus.

Æterna hæc sanctio, ut omnia pereant vel immerentia:
 Damnata, quia nata.

Post omnium mortes, Mors ipsa morietur.

Adeò Parcæ, ne sibi quidem sunt parcæ.

Sola Deipara periit, non putruit; & in scrobe reffloruit.

Restabat erudito operi labor extremus,
 Triumphalis ad Cœlum Heroinæ cursus.
 Hunc deniq; Imago refert

Erecta,

Erecta, paludata, auro corusca.

Tali siquidem pompâ

Ad illum veniens, qui ad ipsum venerat,

Cœlum addidit Cœlo.

Quin operi coronam imposuit Sculptor,

Dum sacrum Simulacrum coronavit.

Nimirum, Cœli Augusta Terras dispicias,

Regia semper munera

Optantibus donat, ignaris ingerit, ingratis obtrudit.

Neminem relictaura miserum, nisi qui esse velit.

Dubitas? Statuam do testem.

Ante hanc nemo vacuus rogavit:

Ne Tursa quidem.

SANCTUS

JOANNES BAPTISTA

Virginis Ex Consobrina Nepos.

PRÆCONIUM.

Jamjam Numen aderit.

Adest jam Numinis Præco.

Hoc Præcone,

Nemo major, nemo minor.

Prophetarum postremus, Martyrum primus,

Solis Lucifer, Luciferi Vesper,

Messia magnitudinem ex sua imagine expressit.

Imò Messia Mystes, & Christi Christus,

Mundi Lustratorem lustrali aquâ sancivit.

Ambigente Jordane, lavaret an lavaretur.

Nobilis fluvius, œlesti Eridano minimè invidus;

Nam

Nam ille in Cælum translatus, hinc Cælum delatum.

Hem quantus : at quantulus fuit !

Tantam sanctitatem ad nihilum redegit,

Cum se Neminem dixit.

Tantôq, se diminuens quanto cælitus auctior,

Cum omnipotentia certavit.

Hic ne vinceretur, augmentem vicit se minuendo ;

Illam ut vinceret, imminutum vicit augendo.

Adde ; hoc Præcone

Nemo taciturnior, nemo vocalior.

Vix conceptus, silentium Patri indixit,

Vix formatus, Deum hospitem nutibus excepit,

Vix utero egressus, solitudinem ingressus,

Hirtus, jejunos, vigil,

Cum Angelis Angelus, Mutus cum Mutis vivens,

Quod loqueretur, tacendo didicit.

Nemo diutius infans fuit ; nemo altius fatus.

In deserto disertus,

Et jam nihil nisi vox,

Rudes instruxit, avios reduxit,

Peccantes increpuit, Reges terruit.

Trunco etiam capite clamosus,

Vivum se Morti approbavit ;

Et ad Mortuos vita Præco descendit.

At at, procumbito Viator ;

Præco siluit, Messias adest.

JESUS

JESUS CHRISTUS

Dei, ac Virginis Filius.

✻
M E T A.
✻

Sistimur ô tandem tibi Clementissime Assessor,
Sacri Voluminis Alpha & Omega :
Non longius vagaturi, te contacto.

Quò enim procedat qui te accedit, ultimam rerum Metam ?

Tu Aviti Generis Meta :

Matris annos in Proavis numeraturus ,
Trium & sexaginta Patriarcharum Stemma claudis ;
Omnium nobilissimum, quia notissimum.

Nam patricii Stipites reliqui,
Quà commendantur vetustate carioli,
Simul eduntur, & exeduntur.

Tu antiquorum antiquissimus, novissimorum novissimus ;

Majoribus major, posterior posteris ;
Sevisti nobilitatem tuam, & messuisti :
Verè tuam, quia à te fluxit, in te rediit.

Tu Divinorum Operum Meta :

Cœlesti fatu mortalia cœlestibus necens,
Ex Deo Homo, ex Virguncula Deus,
Quod unum deerat universitati miraculum, explevisti.

Tu Temporum Meta :

Summo solstitio, nocte mediâ, anno extremo, natus ;
Solis fugam, umbrarum incrementa, anni lapsum, inhibuisti ;

Et geminus verè Janus,
Antiqui novique Seculi intercalaris Spectator,
Pacem, uti terminales Ferias, Orbi indulxisti.

Tu Dignitatum Meta :

Qui

Quâ in Strabulo contactâ Purpurati Astronomi retrocesserê.

Nam quis ultra Bubile illud fastus explicet,

Ubi superbix frænum est fornum ?

O novæ Astronomiæ sectanei Reges !

Cæteri Præsepe inter Stellas, hi Stellas in Præsepi observârunt.

Scitè igitur capitum decora ante tuos pedes projecere ;

Gnari, dignitates definere ubi incipiunt.

Tu Mosaica legis Meta :

Durissima jura circumcisis circumcidisti,

Et inamœna Synagogæ spacia metâsti ;

Lapideo illo gladio, pro limitaneo lapide, infixo.

Tu Sapientia Meta :

Pharisaicam Templi Exedram duodennis evertisti.

Nam te audito, qui omnia docebant, nihil se scire didicerunt :

Et Infante Magistro, se noverunt Infantes.

Tu Inferna potentia Meta :

Spectante Solitudine cum Lucifero congressus,

Avidum esuriendo strangulâsti ;

Et incestam illam naturam, æternæ flammæ custodem,

Malarum Vestalium supplicio de rupe impellens,

Hesperum fecisti ex Lucifero.

Tu Peccati Meta :

Jordanem intrando abluens, ut aliorum sordes elueret,

Herculeæ instar columnæ, fluctibus demersus,

Undarum & scelerum cursum progredi vetuisti.

Tu Votorum Meta :

Patrium Orbem bene merendo discurrens,

Fatigato sæpius pede, nunquam manu,

Supplicia à supplicibus avertisti.

Tu Mortis Meta :

Arboris ejusdem paxillo, quo Mors Adamum transfixerat,

Æquâ talione Mortem confixisti :

Quæ funestissimo exacto stadio,

Ad eundem stipitem unde mota fuerat, stetit :

Et Adamo altero absorpto, priorem vomuit.

Tu Gloria Meta :

Aeneas Orci postes cruentâ dexterâ eluctatus,
Gementem sub Terras Patriarcharum Populum,
Ab Tartareis ignibus ad Empyreos evexisti :
Relictisque in Monte vestigiis, quæ insisteremus,
Tam faciles ad te aditus pandis, ut volare sit velle.
Te igitur Beatissimam omnium rerum Metam
Ex destinato assequutus ; exacti operis cursum sisto :
Hoc uno rectum, quòd ad te pervenit.
Is enim errat, qui à te deerrat.
Hic festivo celeusmate Stationem occupans,
Foliorum carbasâ complico :
Et pro anchora, emeritum calamum figo,
Anno tuo 1643.

F I N I S.

DATE: 11/10/68

ELENCHUS

ELOGIORUM.

Habes Christi Gentiles directâ lineâ, extraneos extra lineam;
quos toto volumine characteris diversitas dabit.

MUNDI PUERITIA. PASTORES.

ADAM Terra Filius

Cain Adami filius

Abel Adami filius

Henoch Caini filius

Irâd Henoci filius

Vaviael Iradi filius

Mathusael Vaviaelis filius

Lamech Mathusaelis filius

Jabel Lamechi filius

Jubal Lamechi filius

Tubal Lamechi filius

2 Seth Adami filius

3 Enos Sethi filius

4 Cainam Enossi filius

5 Malaleel Cainami filius

6 Jared Malaleelis filius

7 Enoch Jaredi filius

8 Mathusales Enoci filius

9 Lamech Justus Mathusala filius

N

Enigma pag. 1

Epitaphium, p. 3

Tumulus, p. 4

Censura p. 6

Enthusiasmus, p. 7

Prosopopœia, p. 9

Nania, p. 10

Hypotyposis, p. 12

Similes, p. 13

Encomium, p. 14

Opposita, p. 16

Expostulatio, p. 17

Cenotaphium, p. 18

Eucharisticon, p. 20

MUNDI

MUNDI ADOLESCENTIA. MILITES.

10	<i>NOES Lamechi Justi filius</i>	Anathema, p. 23
	Cham Noë filius	Dira p. 25
	Nembroth Chami Nepos	Digressio, p. 27
11	<i>Sem Noë filius</i>	Statux, p. 28
	Japheth Noë filius	
12	<i>Arphaxad Semi filius</i>	Catalogus, p. 29
13	<i>Salem Arphaxadi filius</i>	
14	<i>Heber Salemi filius</i>	
15	<i>Phaleg Heberi filius</i>	
16	<i>Revus Phalegi filius</i>	
17	<i>Sarag Revi filius</i>	
18	<i>Nachor Saragi filius</i>	Narratio, p. 32
19	<i>Thares Nachoris filius</i>	
20	<i>Abrahamus Thara filius</i>	
	Loth Abrahæ fratris filius	
	Lothi Uxor	
21	<i>Isaac Abrahamæ filius</i>	
22	<i>Jacob Isaaci filius</i>	Topographia, p. 34
	Tribuni duodecim Jacobi filii	Metamorphosis, p. 36
		Tragedia, p. 37
		Monita, p. 39
		Somnium, p. 41

MUNDI JUVENTUS. DUCES.

23	<i>JUDAS Jacobi filius</i>	Erymon, p. 45
	Joseph Jacobi filius	Eulogium, p. 46
24	<i>Phares Juda filius</i>	Prodigia, p. 48
	Job Esau Pronepos	Monomachia, p. 50
25	<i>Efron Pharesi filius</i>	Aulicifimus, p. 53
26	<i>Rhamus Efronis filius</i>	
27	<i>Aminadab Rhami filius</i>	Exegesis, p. 55
	Mosés Levi Nepos	Paranesis, p. 58
	Aaron Mosi frater	Exemplar, p. 59
28	<i>Naason Aminadabi filius</i>	Gratulatio, p. 61
29	<i>Salma Naasonis filius</i>	Triumphus, p. 63
	Jolues ex Josepho	Samson

- Samson ex Daño
 30 Booz Salma filius }
 31 Obed Booz filius }
 Gedcon Josephi Nepos
 Jephthes Josephi Nepos
 32 Jesse Obed filius

Idea p.66
 Mysterium p.69
 Argumentum p.70
 Monumentum p.73
 Clausula p.75

MUNDI VIRILITAS. REGES.

- 33 DAVID Jesse filius
 Samuel ex Josepho
 34 Salomo Davidis filius
 35 Roboam Salomonis filius
 36 Abias Roboami filius
 37 Asa Abia filius
 38 Josaphat Asa filius
 39 Joram Josaphati filius
 40 Ochozia Jorami filius }
 41 Joas Ochozia filius }
 42 Amasia Joasi filius }
 43 Ozia Amasia filius
 44 Joathan Ozia filius
 45 Ahas Joathani filius
 46 Ezechia Achasi filius
 47 Manasses Ezechia filius
 48 Amon Manasses filius
 49 Josia Amonis filius
 50 Eliacim Josia filius }
 Joachas Josia filius }
 Sedecia Eliacimi frater
 Sufanna Helcia filia
 51 Jechonia Eliacimi filius

Adynaton p.78
 Epitheta p.80
 Scylla p.83
 Parallela p.86
 Edictum p.87
 Rogus p.89
 Minæ p.91
 Sententia p.93
 Saxifragium p.94
 Paraphrasis p.96
 Legatio p.98
 Historia p.100
 Index p.102
 Exomologesis p.105
 Symbolum p.109
 Epinicium p.110
 Revolutio p.112
 Sortitio p.114
 Admonitio p.115
 Threni p.117

MUNDI SENECTUS. SOLITARIIL.

- 52 SALATIEL Jechonia filius
 N 2

Isagoge p.122
 53 Zoro-

53	<i>Zorobabel Salatielis filius</i>		<i>Mythologia</i> , p. 124
54	<i>Abiud Zorobabelis filius</i>		<i>Genethliacon</i> , p. 127
	<i>Esdra ex Levi</i>		<i>Admiranda</i> , p. 128
55	<i>Eliacim Abindi filius</i>	}	<i>Dialogismus</i> , p. 130
56	<i>Azor Eliacimi filius</i>		
57	<i>Sadoc Azoris filius</i>		
58	<i>Achim Sadoci filius</i>		
	<i>Jesús Siracides</i>		<i>Echo</i> , p. 131
			<i>Vices</i> , p. 133
			<i>Memoria</i> , p. 135
59	<i>Eliud Achimi filius</i>	}	<i>Consolatoria</i> , p. 137
60	<i>Eleazar Eliudi filius</i>		
	<i>Eleazar Protomartyr ex Levi</i>		<i>Concio</i> , p. 138
	<i>Mater Machabæa Martyr ex Levi</i>		<i>Icon</i> , p. 141
	<i>Razias Martyr ex Levi</i>		<i>Etopæia</i> , p. 143
	<i>Mathathias ex Levi</i>		<i>Nemesis</i> , p. 146
	<i>Judas Machabæus Mathathiæ filius</i>		<i>Trophæa</i> , p. 148
	<i>Jonathas Judæ frater</i>		<i>Politicon</i> , p. 151
	<i>Eleazar Jonathæ frater</i>		<i>Emblema</i> , p. 154
	<i>Simon Eleazari frater</i>		<i>Diploma</i> , p. 156
	<i>Joannes Hircanus Simonis filius</i>		<i>Epilogus</i> , p. 158

NOVA ÆTAS. SANCTI.

61	<i>S. PANTHER Eleazari filius</i>	}	<i>Partitio</i> , p. 161
	<i>S. Mathan Pantheris frater</i>		
62	<i>S. Bapanther Pantheris filius</i>	}	<i>Naufragium</i> , p. 162
	<i>S. Jacob Mathani filius</i>		
63	<i>S. Joachim Bapantheris filius</i>	}	<i>Epichalamium</i> , p. 164
	<i>S. Anna Joachimi Uxor</i>		
	<i>S. Joseph Jacobi filius</i>		
	<i>S. Mana Virgo, Joachimi filia, Christi Mater</i>		<i>Tituli</i> , p. 166
	<i>S. Joannes Baptista, Virginis ex Consobrina Nepos</i>		<i>Sculptura</i> , p. 168
			<i>Praconium</i> , p. 171
	<i>JESUS, Dei ac Virginis filius</i>		<i>Mesa</i> , p. 163

CAROLUS

24
27
28
30
31
33
35
37
38
41
43
46
48
51
54
56
58

CAROLUS EMANUEL

Dux Sabaudia.

HEROS.

Diu post obitū desiderabitur, qui desiderari antè cepit quàm nasci.

Illum quippe infœcunda jam Mater votivum susceperat,

Ut Principum prodigium prodigio nasceretur :

Nam Principes Natura donat, Heroas Deus.

Maximo itaque Genitori major successit infans.

Ut annis acerbis, Imperio maturus,

Alterius gremio gerebatur, & populos gerebat alii:

Sensit divinam indolem Philippus, cum sibi generum adscivit :

Toto enim orbe circumlustrato, nihil majus Carolo invenit.

Quàm auspiciò conjugium cesserit proles docet :

Si Mars Minerva vuberet tales nasceremur.

Novè edidit liberos tā numero, quàm sublimitate celos aequaturus,

Solent amorum tædæ, armorum & idium afferre :

At ille de cōjugali thoro, ad subjungēdos perduellin toros digressus,

Amorem Marti imitavit.

Exinde Carolum nemo vidit nisi armatum.

Nam regnis majoribus inclusam sortitus ditionem,

Timeri debuit, ne timeret.

Eò metuendus omnibus, quòd neminem metuebat.

Arces longè munitissimas expugnando, desertissimas propugnando :

Bella cum magnis Regibus

Imparibus armis semper cōcepit, paribus seper cōditionibus cōfecit.

Nunquam victus nisi proditione, nunquam victor nisi virtute.

Nec ingenium, ut solet, oppressit galea;

Nam aquè ingenii ac ferri acie bonus,

Ita sapientibus Apollineam, nisi militibus Martiā praripuit laurū.

Incertumq; fuit

*Magisne calamo, an gladio inuicta sit Regum manus.
Prudentia tam perspicaci, ut callidior quibusdam sit visus:
Ignorante vulgo finitimum Regnum potentioribus inuisum,
Tutius astu, quam hastâ servari;*

Ac gemmis anguibus Mercurii virgam interponi.

Regia demum virtutes,

*Qua in aliis fuerunt singula, in uno Carolo sunt singulares:
Sed omnium maximam magnanimitatem solus totam excepit.*

Nam saepe laesus, semper laetus,

Docuit nihil contra fortitudinem posse fortunam.

Itaque hanc omnium postremam virtutem explevit.

Nā dextrā Cafari datā ut servaret, sinistris armis circumvenit

Maluit inter arma ferē septuagenarius occumbere.

Dixeris infectum bellum consulto reliquisse,

Ne victori Amedeo filio nihil vincendum relinqueres.

At heroico planē funere decoratus est Hero.

Nam Orbe toto exsequias anticipante,

Exundantia luxerunt flumina, caduca illuxerunt fulmina.

Tum gladiatorios videlicet ludos prabente fato,

Gemini Martis assecla Collaltus, & Spinola,

Ad Caroli Inferias pro viltima ceciderunt.

Gratis verē lugentibus, grato dictante genio,

Magno M. Sanati suo hoc Elogium efflavit

Emanuel Thesaurus S. J.

22

dit.

Page 10